

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2009. június 12.
(OR. en)

2007/0196 (COD)

PE-CONS 3649/09

ENER 171
CODEC 702

JOGI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a földgáz
belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv
hatályon kívül helyezéséről

Az EK Szerződés 251. cikke (3) bekezdésnek megfelelően ez
a szöveg nem kerül tanácsi jóváhagyásra,
hanem csak a küldöttek tájékoztatására szolgál

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/.../EK IRÁNYELVE

(...)

**a földgáz belső piacára vonatkozó
közös szabályokról
és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére, valamint 55. és 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

a Szerződés 251. cikkében³ megállapított eljárásnak megfelelően,

¹ HL C 211., 2008.8.19., 23. o

² HL C 172., 2008.7.5., 55. o

³ Az Európai Parlament 2008. július 9-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2009. január 9-i közös álláspontja (HL L 70E., 2009.3.24., 37.o.) és az Európai Parlament 2009. április 22-i álláspontja.

mivel:

- (1) A Közösségben 1999 óta fokozatosan megvalósuló belső földgázpiac célja, hogy az Európai Unió valamennyi fogyasztója, azaz a lakosság vagy a vállalkozások számára valós választási lehetőséget teremtsen, új üzleti lehetőségeket nyisson és bővítse a határokon keresztül történő kereskedelmet, és ezáltal hatékonyságjavulást, versenyképes árakat és magasabb szintű szolgáltatásokat teremtsen, továbbá hozzájáruljon az ellátás biztonságához és fenntarthatóságához.
- (2) A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához.
- (3) Az uniós polgárok számára a Szerződésben biztosított alapvető szabadságok – többek között az áruk szabad mozgása, a letelepedés szabadsága és a szolgáltatások nyújtásának szabadsága – csak teljesen nyitott piacon valósulhatnak meg, amely minden fogyasztó számára lehetővé teszi a szolgáltatók szabad megválasztását, és a szolgáltatók számára is biztosítja felhasználóik szabad ellátásának lehetőségét.
- (4) Jelenleg azonban a Közösségben a földgáz egyenlő feltételekkel és megkülönböztetés vagy hátrányok nélkül történő értékesítése akadályokba ütközik. Különösen a hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés és az egységesen hatékony szabályozói felügyelet az, amely nem létezik minden egyes tagállamban.

¹ HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

- (5) A Bizottság 2007. január 10-i „Európai energiapolitika” című közleménye kiemelte annak fontosságát, hogy megvalósuljon a földgáz belső piaca, és hogy a Közösségben székhellyel rendelkező valamennyi földgázipari vállalkozás számára egyenlő feltételeket teremtsenek. A Bizottság 2007. január 10-i „A földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeni lehetőségeiről” című, és a „Vizsgálat az 1/2003/EK rendelet 17. cikke értelmében az európai gáz- és villamosenergia-ágazatról (zárójelentés)” című közleményei kimutatták, hogy a jelenlegi szabályok és intézkedések nem biztosítják a szükséges keretet a jól működő belső piac megvalósításának.
- (6) Ha a hálózatok nem különülnek el ténylegesen a termelési és ellátási tevékenységektől (tényleges szétválasztás), az nemcsak a hálózat üzemeltetése terén jár a hátrányos megkülönböztetés kockázatával, hanem a vertikálisan integrált vállalkozásoknak saját hálózataikba történő megfelelő szintű beruházásra való ösztönzése terén is.
- (7) A 2003/55/EK rendeletben előírt, jelenleg hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok azonban nem vezettek a szállásrendszer-üzemeltetők tényleges szétválasztásához. Az Európai Tanács a 2007. március 8-án és 9-én tartott ülésén ezért felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogalkotási javaslatokat az „ellátási és termelési tevékenységeknek a hálózatüzemeltetéstől való tényleges elkülönítéséről”.

- (8) Tényleges szétválasztás csak úgy érhető el, ha megszűnik a vertikálisan integrált vállalkozások törekvése a versenytársak hálózati hozzáféréssel és beruházásokkal kapcsolatos megkülönböztetésére. A belső érdekellentét feloldására és az ellátás biztonságának megvalósítására egyértelműen eredményes és szilárd módszer a tulajdonjog szétválasztása, amelynek során a hálózat tulajdonosát jelölik ki ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltetőnek. Ezért az Európai Parlament a földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeli lehetőségeiről szóló, 2007. július 10-i állásfoglalásában a szállítási szinten megvalósított tulajdonjogi szétválasztást nevezte a legalkalmasabb eszköznek arra, hogy az infrastrukturális beruházásokat megkülönböztetéstől mentesen ösztönözzék, az új belépőknek tisztességes hálózati hozzáférést biztosítsanak és a piacot átláthatóvá tegyék. A tulajdonjogi szétválasztás értelmében ezért a tagállamoktól meg kell követelni annak biztosítását, hogy ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak egy termelési vagy ellátási vállalkozás irányításában való részvételre, és ezzel egy időben egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer irányítására vagy azokra vonatkozó bármely jog gyakorlására. Fordított viszonylatban is, egy szállítási rendszer vagy szállításirendszer-üzemeltető irányításában való részvételnek eleve ki kell zárnia a termelési vagy ellátási vállalkozás irányításának vagy az azokra vonatkozó jog gyakorlásának a lehetőségét. Ezekben a korlátokon belül termelési vagy ellátási vállalkozás részére lehetővé kell tenni, hogy egy szállítási rendszer-üzemeltetőben vagy a szállítási rendszerben kisebbségi részvénytulajdonnal rendelkezzen.

- (9) A szétválasztásra irányuló rendszereknek hatékonyan meg kell szüntetniük az érdekkellentéteket a termelők, az ellátók és a szállításirendszer-üzemeltetők között annak érdekében, hogy ösztönzőket hozzanak létre a szükséges beruházásokhoz és biztosítsák a piacra lépő új szereplők hozzáférését egy átlátható és hatékony szabályozási rendszer keretében, valamint nem hozhatnak létre túlságosan nehézkes szabályozási rendszert a nemzeti szabályozó hatóságok számára.
- (10) Az „irányítás” kifejezés fogalommeghatározása a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete)¹ szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletből származik.
- (11) Mivel a tulajdonjogi szétválasztáshoz egyes esetekben a vállalkozások szerkezetátalakítása szükséges, a vonatkozó rendelkezések alkalmazására többletidőt kell engedélyezni azon tagállamok részére, amelyek a tulajdonjogi szétválasztás végrehajtása mellett döntenek. A villamosenergia- és a földgázszektor közötti vertikális kapcsolatok miatt a szétválasztási rendelkezéseket mind a két szektorban alkalmazni kell.
- (12) A tulajdonjogi szétválasztás értelmében a hálózatüzemeltetés ellátási és termelési érdekektől való teljes függetlenségének biztosítása, valamint a bizalmas információk átadásának megakadályozása érdekében ugyanazon személy nem lehet tag szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer és termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás ügyvezető testületében sem. Ugyanezen okból ugyanazon személy nem lehet egyszerre jogosult szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer ügyvezető testülete tagjainak kinevezésére és termelési vagy ellátási vállalkozás irányításában való részvételre vagy az azokra vonatkozó bármilyen jog gyakorlására.

¹ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

- (13) Az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltető vagy szállításrendszer-üzemeltető létrehozásának lehetővé kell tennie, hogy a vertikálisan integrált vállalkozások az érdekek tényleges elkülönítése mellett megtarthassák a hálózati vagyonban meglévő tulajdonukat, miközben biztosítja azt, hogy az ilyen független rendszerüzemeltető vagy az ilyen független szállításrendszer-üzemeltető minden rendszerüzemeltetői feladatot ellát és működése részletes szabályoknak, valamint széles körű szabályozói ellenőrzési mechanizmusoknak van alávetve.
- (14) Ha ...^{*}-án a vállalkozás, amely a szállítási rendszer tulajdonosa, egy vertikálisan integrált vállalkozás részét képezi, a tagállamoknak lehetőséget kell adni a tulajdonjogi szétválasztás, valamint az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltető vagy szállításrendszer-üzemeltető létrehozása közötti választásra.
- (15) A vertikálisan integrált vállalkozások részvényeseinek teljes körű érdekvédelme céljából a tagállamok választására kell bízni, hogy a tulajdonjogi szétválasztást közvetlen elidegenítéssel vagy az integrált vállalkozás részvényeinek a hálózati vállalkozás részvényeire és a fennmaradó ellátási és termelési vállalkozás részvényeire való bontással valósítják-e meg, feltéve hogy teljesülnek a tulajdonjogi szétválasztásból eredő követelmények.

* HL: Kérjük, illessze be ezen irányelv hatálybalépésének dátumát.

- (16) A független rendszerüzemeltetői vagy független szállításirendszer-üzemeltetői megoldások teljes körű eredményességét meghatározott kiegészítő szabályokkal kell biztosítani. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségével kapcsolatos szabályok megfelelő szabályozási keretet nyújtanak a tisztességes verseny, az elégséges beruházások, az új piaci szereplők hozzáféréseinek és a földgázpiacok integrációjának biztosításához. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségéről szóló rendelkezések révén történő tényleges szétválasztás egyrészt egy, szervezési intézkedésekből és a szállításirendszer-üzemeltetők irányításával kapcsolatos intézkedésekből álló pilléren, másrészt egy olyan beruházási intézkedésekből álló pilléren nyugszik, amelyek az új termelési kapacitásokat regionális együttműködés útján kötik a hálózati és piaci integrációhoz. A szállításirendszer-üzemeltető függetlenségét többek közt ún. „türelmi időszak” révén is biztosítani kell, amely alatt a vertikálisan integrált vállalkozásban nem gyakorolnak olyan vezetői vagy más hasonló tevékenységet, amely során ugyanahhoz az információhoz lehet hozzájutni, mint a vezetői beosztásokban. A tényleges szétválasztás független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modellje összhangban van az Európai Tanács 2007. március 8–9-én tartott ülésén megállapított követelményekkel.
- (17) A belső gázpiacon a verseny javítása érdekében a nem háztartási nagyfogyasztók számára lehetővé kell tenni az ellátó megválasztását, valamint hogy gázszükségleteik biztosítására több ellátóval is szerződést kössenek. Ezeket a fogyasztókat meg kell védeni a kizárólagossági záradékokkal szemben, amelyek kizárják a versenyző és/vagy kiegészítő ajánlatokat.

- (18) A tagállamoknak jogukban áll a területükön a teljes tulajdonjogi szétválasztás mellett dönteni. Amennyiben egy tagállam élt ezzel a joggal, egy vállalkozásnak nem áll jogában független rendszerüzemeltetőt vagy független szállításirendszer-üzemeltetőt létrehozni. Ezenkívül a termelési vagy ellátó tevékenységet folytató vállalkozások nem lehetnek abban a helyzetben, hogy akár közvetve, akár közvetlenül irányítást vagy bármilyen jogot gyakoroljanak azon tagállamok szétválasztott szállításirendszer-üzemeltetői fölött, amelyek a teljes tulajdonjogi szétválasztás mellett döntöttek.

- (19) Ezen irányelv alapján a piacszervezés különböző típusai fognak létezni a földgáz belső piacán. Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében hozhatnak meg, alapvető közérdekű követelményeken kell alapulniuk. Konzultációt kell folytatni a Bizottsággal az intézkedéseknek a Szerződéssel és a közösségi joggal való összeegyeztethetőségéről.
- (20) A tényleges szétválasztás végrehajtása során be kell tartani a köz- és a magánszektor közötti megkülönböztetés tilalmának elvét. E célból ugyanazon személy – sem egyedül, sem mással közösen – nem gyakorolhat a tulajdonjogi szétválasztás szabályaival vagy a független rendszerüzemeltetői megoldással ellentétes irányítást és semmilyen jogot sem a szállításirendszer-üzemeltetők vagy szállítási rendszerek, sem az ellátási vagy termelési vállalkozások testületeinek összetétele, szavazása vagy döntése felett. A tulajdonjogi szétválasztás és a független rendszerüzemeltetői megoldás tekintetében, amennyiben az adott tagállam bizonyítani tudja e követelmény betartását, úgy két különálló állami szerv végezheti egyfelől a termelési és ellátási tevékenységeket, másfelől a szállítási tevékenységek ellenőrzését.

- (21) A hálózati tevékenységeknek az ellátási és termelési tevékenységektől való teljes mértékű tényleges elkülönítését a Közösség egészében meg kell valósítani, a közösségi és nem közösségi vállalkozások vonatkozásában egyaránt. Annak biztosítására, hogy a hálózati tevékenységek, valamint az ellátási és termelési tevékenységek a Közösség egészében egymástól függetlenek maradjanak, a szabályozó hatóságokat fel kell jogosítani arra, hogy megtagadják a szétválasztási szabályokat be nem tartó szállításrendszer-üzemeltetők tanúsítását. E szabályoknak a Közösség egészében való következetes alkalmazásának biztosítása érdekében a szabályozó hatóságoknak a tanúsításra vonatkozó döntéseik meghozatalakor a legmesszemenőbben figyelembe kell venniük a Bizottság véleményét. A Közösségi nemzetközi kötelezettségei betartásának biztosítása és a Közösségen belüli szolidaritás és energiabiztonság érdekében emellett a Bizottságnak jogot kell biztosítani arra, hogy harmadik országból vagy országokból származó személy vagy személyek irányítása alatt álló szállításrendszer-tulajdonos vagy szállításrendszer-üzemeltető vonatkozásában véleményezze a tanúsításokat.

(22) Az energiaellátás biztonsága a közbiztonság alapvető eleme, ezért elválaszthatatlanul kötődik a belső gázpiac hatékony működéséhez és a tagállamok elszigetelt gázpiacainak integrációjához. A földgáz csak a hálózaton keresztül juthat el az Unió polgáraihoz. A működő, nyílt földgázpiacok, főként a hálózatok és a földgázellátáshoz kapcsolódó egyéb eszközök elengedhetetlenek a közbiztonság, a gazdaság versenyképessége és az Unió polgárainak jóléte szempontjából. Harmadik országokból származó személyek számára ezért csak akkor lehet engedélyezni valamely szállítási rendszer vagy szállításirendszer-üzemeltető irányítását, ha megfelelnek a tényleges elkülönítés Közösségen belül alkalmazandó követelményeinek. A Közösség nemzetközi kötelezettségeinek sérelme nélkül, a Közösség úgy ítéli meg, hogy a földgázszállítási rendszerek ágazata igen fontos a Közösség számára, és ezért a Közösség energiaellátása biztonságának megőrzése szempontjából kiegészítő biztosítékokra van szükség a Közösség közrendje és közbiztonsága, valamint az Unió polgárainak jóléte elleni fenyegetések elkerülése érdekében. A Közösség energiaellátásának biztonságához értékelni kell mindenekelőtt a hálózat működésének függetlenségét, a Közösségnek és az egyes tagállamoknak a harmadik országokból származó energiaellátástól való függése mértékét, valamint egy adott harmadik országban a belföldi és nemzetközi energiakereskedelem és energiaügyi beruházások kezelését. Az ellátás biztonságát ezért minden egyes eset tényleges körülményei, valamint a nemzetközi jogból – különösen a Közösség és az érintett harmadik ország közötti nemzetközi megállapodásokból – eredő jogok és kötelezettségek alapján kell értékelni. A Bizottság adott esetben nyújtson be ajánlásokat a Közösség energiaellátásának biztonságával foglalkozó, harmadik országokkal kötendő megállapodásokról szóló tárgyalásokra vagy a megtárgyalandó kérdéseknek az ezen harmadik államokkal folytatott más tárgyalások keretében történő megvitatására.

- (23) További intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy a szállításhoz való hozzáférés tarifái átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek. Ezeket a díjakat minden felhasználóra nézve megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni. Ahol a tárolólétesítmény, a vezetékkészlet vagy a kiegészítő szolgáltatások kellően versenyképes piacon működnek, a hozzáférést átlátható és megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú mechanizmusok révén kell biztosítani.
- (24) Biztosítani kell a tárolásirendszer-üzemeltetők függetlenségét annak érdekében, hogy javuljon a harmadik felek hozzáférése azon tárolási létesítményekhez, amelyek műszaki és/vagy gazdasági szempontból szükségesek a felhasználók ellátása érdekében a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez. Célszerű ezért, hogy a tárolási létesítményeket olyan különálló jogalanyok üzemeltessék, amelyek a tárolási létesítmények fenntartásához, üzemeltetéséhez és fejlesztéséhez szükséges eszközök fölött tényleges döntéshozatali joggal rendelkeznek. Szükséges továbbá az átláthatóság növelése a harmadik feleknek nyújtott tárolókapacitások tekintetében, ezért a tagállamokat kötelezni kell egy olyan, megkülönböztetéstől mentes, világos keret kidolgozására és közzétételére, amely meghatározza a tárolási létesítményekre alkalmazandó megfelelő szabályozási rendszert. E kötelezettség nem kívánja meg a hozzáférés rendszerére vonatkozó újabb döntést, ugyanakkor javítania kell a tárolókhoz való hozzáférés rendszerének átláthatóságán. Az üzleti szempontból érzékeny információkra vonatkozó titoktartási követelmények különösen fontosak akkor, ha stratégiai természetű adatokról van szó, vagy ha egy tárolási létesítménynek csak egyetlen használója van.

- (25) Az elosztási hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés meghatározza a felhasználók kiskereskedelmi szintű hozzáférését. A harmadik felek hozzáférése és beruházására vonatkozó megkülönböztetés lehetősége az elosztói szinten azonban nem annyira jelentős, mint szállítási szinten, mivel itt a szűk keresztmetszetek és a termelési érdekek általában kisebb hatásúak, mint elosztói szinten. Ezenkívül az elosztórendszer-üzemeltetők jogi és funkcionális szétválasztása a 2003/55/EK irányelvvel összhangban csak 2007. július 1-jétől vált kötelezővé, és annak a földgáz belső piacára gyakorolt hatásait még értékelni kell. A hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok egyértelműbb megfogalmazás, helyes végrehajtás és szoros felügyelet mellett elvezethetnek a tényleges szétválasztás megvalósításához. A lakossági piaci egyenlő feltételek megteremtése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetők tevékenységét úgy kell felügyelni, hogy azok vertikális integrációjuk révén ne juthassanak piaci versenyelőnyhöz, különös tekintettel a háztartási felhasználókra és a nem háztartási kifelhasználókra.
- (26) A tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell tenniük a biogáz és a biomasszából származó gáz szélesebb körű használatának elősegítésére, mely gázoknak megkülönböztetésmentesen betáplálhatónak kell lenniük a gázhálózatba, amennyiben a betáplálás folyamatosan megfelel a vonatkozó műszaki szabályoknak és a biztonsági előírásoknak.

- (27) Annak elkerülése érdekében, hogy a kis elosztórendszer-üzemeltetőkre aránytalan pénzügyi és közigazgatási terheket rójanak, a tagállamok szükség esetén felmenthetik az érintett vállalkozásokat az elosztásra vonatkozó jogi szétválasztási kötelezettségek alól.
- (28) Abban az esetben, ha egy zárt elosztó rendszert egy sajátos üzemeltetési normákat igénylő integrált energiaellátás optimális hatékonyságának biztosítására használnak vagy ha egy zárt elosztó rendszert elsősorban a rendszer tulajdonosa általi felhasználásra tartanak fenn, lehetővé kell tenni, hogy az elosztórendszer-üzemeltető mentesülhessen a szükségtelen adminisztrációs terheket róó kötelezettségek alól, az elosztórendszer-üzemeltető és a rendszer felhasználói közötti kapcsolat sajátos természetére tekintettel. Az ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltatási helyszínek – például vasútállomások épületei, repülőterek, kórházak, integrált létesítményekkel rendelkező nagy kempingek vagy vegyipari telephelyek – üzemeltetésük speciális jellegére tekintettel rendelkezhetnek zárt elosztó rendszerrel.
- (29) A 2003/55/EK irányelv a tagállamok számára előírta, hogy hozzanak létre különös hatáskörű szabályozókat. A gyakorlat azonban azt mutatta, hogy az eredményes szabályozást gyakran hátráltatja a szabályozók kormányzattól való függése, valamint a kellő hatáskör és a mérlegelési jog hiánya. Az Európai Tanács ezért 2007. március 8–9-i ülésén felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogalkotási javaslatokat a nemzeti energiaszabályozók hatáskörének további harmonizációjáról és függetlenségének növeléséről. Lehetővé kell tenni, hogy ezen nemzeti szabályozó hatóságok hatásköre kiterjedjen mind a villamosenergia-, mind a gázágazatra.

- (30) Az energiaszabályozóknak képesnek kell lenniük a döntéshozatalra minden lényeges szabályozási kérdésben a földgáz belső piacának megfelelő működése céljából, továbbá teljesen függetlennek kell lenniük minden egyéb köz- vagy magánérdektől. Ez nem zárja ki sem a bírósági felülvizsgálatot, sem a parlament általi felügyeletet a tagállamok alkotmányjoga alapján. Ezen kívül, a szabályozó költségvetésének a nemzeti jogalkotó általi jóváhagyása nem minősül a költségvetési önállóság akadályozásának. A szabályozó hatóságoknak az előirányzott költségvetés végrehajtásában való önállóságukra vonatkozó rendelkezéseket a nemzeti költségvetési törvények és szabályok által meghatározott keretekben kell megvalósítani. A tagállamoknak – amelyek megfelelő rotációs rendszer révén hozzájárulnak a nemzeti szabályozó hatóság bármely politikai vagy gazdasági érdektől való függetlenségéhez – meg kell engedni, hogy kellően figyelembe vehessék a rendelkezésre álló emberi erőforrásokat vagy az irányító testület méretét is.

- (31) Minden piaci szereplő, köztük az új belépők eredményes piacra lépésének biztosítása érdekében megkülönböztetéstől mentes, költségalapú kiegyenlítő mechanizmusokra van szükség. Ezt a kiegyenlítési szükségletek keretén belül a földgázellátásra és -beszerzésre vonatkozó átlátható, piaci alapú mechanizmusok felállításával kell elérni. A nemzeti szabályozó hatóságoknak aktív szerepet kell játszaniuk abban, hogy a kiegyenlítő díjak megkülönböztetéstől mentesek és költségalapúak legyenek. Ugyanakkor megfelelő ösztönzőkre van szükség azért, hogy egyensúly legyen a betáplált és a vételezett gáz mennyisége között, és hogy a rendszer működése ne kerüljön veszélybe.
- (32) A nemzeti szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy képes legyen a díjak vagy a számításukhoz alkalmazandó módszerek meghatározására, illetve jóváhagyására a szállítási- vagy az elosztórendszer-üzemeltető(k) javaslata vagy a cseppfolyósított földgáz-élesztőművek rendszerüzemeltetője javaslata, illetve a rendszerüzemeltető(k) és a hálózathasználók által kölcsönösen jóváhagyott javaslat alapján. Ezeknek a feladatoknak a megvalósítása során a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a szállítási és elosztási díjak megkülönböztetéstől mentesek és költségalapúak legyenek, figyelembe véve a keresletoldali szabályozási intézkedésnek köszönhetően elkerült, hosszú távú, hálózati határkötségeket is.

- (33) Az energiaszabályozóknak hatáskörrel kell rendelkezniük a földgázipari vállalkozásokra vonatkozó kötelező határozatok kibocsátására, valamint a kötelezettségeiket nem teljesítő földgázipari vállalkozásokkal szembeni hatékony, arányos és elrettentő szankciók kiszabására, vagy arra, hogy ilyen szankciók kiszabását javasolják a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak. Az energiaszabályozókat hatáskörrel kell felruházni a tekintetben is, hogy a versenyszabályok alkalmazásától függetlenül a földgáz belső piacának megfelelő működése szempontjából szükséges tényleges verseny ösztönzésével a fogyasztók javát szolgáló célszerű intézkedéseket hozhassanak. A gázkészlet-értékesítési programok létrehozása az egyik olyan lehetséges intézkedés, amely a hatékony verseny előmozdítására és a piac megfelelő működésének biztosítására szolgál. Az energiaszabályozókat fel kellene továbbá ruházni az ahhoz szükséges hatáskörrel, hogy a piacnyitáshoz alkalmazkodva hozzájárulhassanak a közszolgáltatások magas színvonalának, a védelemre szoruló felhasználók védelmének, továbbá a fogyasztóvédelmi intézkedések teljes körű eredményességének biztosításához. E rendelkezések nem sérthetik sem a Bizottságnak a versenyszabályok alkalmazására vonatkozó hatáskörét – beleértve a közösségi szintű összefonódások vizsgálatát –, sem a belső piacra vonatkozó szabályokat, például a tőke szabad mozgását. Az a független szerv, amelyhez a nemzeti szabályozó döntése által hátrányosan érintett fél jogorvoslatért fordulhat, lehet bíróság vagy más, jogi felülvizsgálat végzésére hatáskörrel rendelkező törvényszék.
- (34) A nemzeti szabályozó hatóságok hatásköreinek bármilyen harmonizációja olyan hatáskörökre is ki kell, hogy terjedjen, mint a lehetséges ösztönzők nyújtása földgázipari vállalkozások számára, valamint a földgázipari vállalkozások szemben kiszabható hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók, vagy arra, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak ilyen szankciók kiszabását javasolják. Ezen túlmenően a szabályozó hatóságoknak megfelelő hatáskörrel kell rendelkezniük a releváns információk földgázipari vállalkozásoktól való megszerzésére, a megfelelő és elegendő vizsgálat elvégzésére, valamint a vitarendezésre.

- (35) Erősen támogatni kell a jelentős új infrastrukturális beruházásokat, ugyanakkor biztosítani kell a földgáz belső piacának megfelelő működését. A mentesített infrastruktúra-projektek által a versenyre és az ellátás biztonságára gyakorolt pozitív hatás növelése érdekében a projektek tervezési szakaszában fel kell mérni a piaci érdeklődést és alkalmazni kell a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó szabályokat. Ha egy infrastruktúra egynél több tagállam területén helyezkedik el, a határokon átnyúló vonatkozások jobb figyelembevétele és az ügyvitel megkönnyítése érdekében a mentesítési kérelmeket végső esetben az Energiaszabályozók Együtműködési Ügynöksége létrehozásáról szóló ...-i .../2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁺ létrehozott Energiaszabályozók Együtműködési Ügynökségének (az Ügynökség) kell kezelnie. Ezenfelül a jelentősebb mentesített infrastruktúra-projektek kivitelezésének a szokásostól eltérő kockázati profilja miatt lehetővé kell tenni, hogy az ellátási és termelési érdekeltségekkel rendelkező vállalkozások az érintett projektek tekintetében ideiglenesen részben eltérjenek a szétválasztási szabályoktól. Az ellátás biztonságával kapcsolatos okokból ez a Közösségen belüli, különösen harmadik országokból a Közösségbe gázt szállító új csővezetékekre alkalmazandó. Az 55/2003/EK irányelv értelmében adott mentességek a mentesség megadásáról szóló határozatban szereplő lejárat dátumig alkalmazandók.

¹ HL L ...

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3650/09. sz. dokumentumban található rendelet számát, dátumát és HL hivatkozási számát.

- (36) A földgáz belső piaca a likviditás és az átláthatóság hiányában szenved, ami gátolja az erőforrások hatékony elosztását, a kockázatok fedezését és a piacra lépést. Növelni kell a piac iránti bizalmat, a piaci likviditást és a piaci szereplők számát, ennél fogva növelni kell a gázellátásban tevékenykedő vállalkozások feletti szabályozói felügyeletet. Az ilyen célú követelmények nem sérthetik a pénzügyi piacokra vonatkozó hatályos közösségi jogszabályokat, azokkal összeegyeztethetőnek kell lenniük. Az energiaszabályozóknak és a pénzügyi szabályozóknak együtt kell működniük, hogy lehetővé tegyék egymás számára a szóban forgó piacok áttekintését.
- (37) A földgázt főként és egyre inkább harmadik országokból importálják a Közösségbe. A közösségi szabályozásnak figyelembe kell vennie a földgázpiac sajátosságait, például az ellátók összefonódásából, a hosszú távú szerződésekből, valamint az értéklánc következő szintjein fennálló likviditási hiányból fakadó szerkezeti merevséget. Ezért nagyobb átláthatóságra van szükség, többek között az árképzés terén is.
- (38) Mielőtt a Bizottság elfogadná a nyilvántartási követelményeket részletező iránymutatásokat, azok tartalmával kapcsolatban az Ügynökségnek és az Európai Értékpapír-piaci Szabályozók Bizottságának (a CESR) tárgyalnia kellene és a Bizottság számára arra vonatkozóan tanácsot kellene adnia. Az Ügynökségnek és a CESR-nek a célból is együtt kell működniük, hogy további kutatásokat folytassanak és tanácsokat adjanak a tekintetben, hogy a gázellátási szerződésekre és a gázderivatívákra vonatkozó ügyleteket alá kell-e vetni kereskedés előtti és/vagy utáni átláthatósági követelményeknek, és ha igen, mi legyen azok tartalma.

- (39) A tagállamoknak – vagy amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóságnak – ösztönözniük kell a megszakítható ellátási szerződések fejlesztését.
- (40) Az ellátás biztonsága érdekében a kínálat/kereslet egyensúlyát az egyes tagállamokban folyamatosan ellenőrizni kell, és ennek eredményeként közösségi szintű, az ellátás biztonságára vonatkozó helyzetjelentést kell készíteni, amelyben figyelembe kell venni a területek közötti rendszerösszekötő kapacitásokat is. Az ellenőrzést kellő időben kell elvégezni, hogy megfelelő intézkedéseket lehessen hozni, amennyiben az ellátás biztonsága veszélybe kerülne. A szükséges hálózati infrastruktúra – a rendszerösszekötő kapacitásokat is beleértve – kiépítésével és karbantartásával elő kell segíteni a stabil földgázellátást.
- (41) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szükséges minőségi követelmények figyelembevételével mellett a biogáz és a biomasszából származó gázfajták, valamint egyéb gázfajták megkülönböztetéstől mentesen betáplálhatók legyenek a gázhálózatba, a vonatkozó műszaki szabályok és a biztonsági szabványok követelményeinek betartása mellett. Ezek a szabályok és szabványok biztosítják, hogy ezeket a gázfajtákat műszakilag megfelelő módon és biztonságosan juttathassák be a földgázhálózatba és szállíthassák a hálózaton keresztül, továbbá foglalkozniuk kell azok kémiai jellemzőivel is.

- (42) A hosszú távú szerződések a tagállamok gázellátásának továbbra is igen fontos részét képezik majd, és a gázellátó vállalkozások számára lehetőségként fenn kell tartani azokat, amennyiben nem ássák alá ennek az irányelvnek a célkitűzéseit és összeegyeztethetőek a Szerződéssel, beleértve az abban megállapított versenyszabályokat is. Ezért a földgázipari vállalkozások ellátási és szállítási kapacitásainak megtervezésekor a hosszú távú szerződéseket figyelembe kell venni.
- (43) Annak érdekében, hogy a Közösségben biztosítani lehessen a közszolgáltatás magas színvonalának fenntartását, a tagállamok által az ezen irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében hozott minden intézkedésről rendszeresen értesíteni kell a Bizottságot. A Bizottság rendszeresen közzétesz egy jelentést, amelyben elemzi a nemzeti szinten, a közszolgáltatási célok elérése érdekében hozott intézkedéseket, és összehasonlítja azok eredményességét annak érdekében, hogy ajánlásokat lehessen megfogalmazni a magas szintű közszolgáltatás megvalósítására hozandó, nemzeti szintű intézkedésekre vonatkozóan. A tagállamoknak biztosítani kell, hogy a felhasználók a gázhálózathoz való csatlakozáskor tájékoztatást kapjanak arról a jogukról, hogy meghatározott minőségű földgázhoz tisztességes áron juthatnak hozzá. A tagállamok által a végső felhasználó védelmében hozott intézkedések különbözhetnek attól függően, hogy háztartási felhasználóról vagy kis- és középvállalkozásról van szó.

- (44) A közszolgáltatási kötelezettségek tiszteletben tartása ennek az irányelvnek az egyik alapvető követelménye, és fontos, hogy ez az irányelv megállapítsa azokat a minden tagállam által tiszteletben tartandó közös minimális normákat, amelyek tekintetbe veszik a fogyasztóvédelmi célokat, az ellátás biztonságát, a környezetvédelmet és a verseny azonos szintjét minden tagállamban. Fontos, hogy a közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti szinten lehessen értelmezni az adott országokra jellemző körülmények és a közösségi jog tekintetbevételével.
- (45) A tagállamoknak a társadalmi és gazdasági kohézió célkitűzéseinek elérése érdekében tett intézkedései közé tartozhatnak különösképpen a megfelelő gazdasági ösztönzők, amelyek adott esetben minden meglévő, nemzeti és közösségi eszközt felhasználhatnak. Az ilyen eszközök tartalmazhatnak felelősségre vonatkozó előírásokat a szükséges befektetések garantálása érdekében.
- (46) Amennyiben a tagállamok által a közszolgálati kötelezettségek teljesítése érdekében alkalmazott intézkedések a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősülnek, a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése szerint erről a Bizottságot értesíteni kell.

(47) A közszolgáltatási kötelezettségeket és a belőlük eredő közös minimális normákat tovább kell szilárdítani, hogy minden fogyasztó – különösen a védelemre szorulóknak – biztosan részesüljön a verseny előnyeiből és a tisztességes árakból. A közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti alapon, a nemzeti körülmények figyelembevételével kell meghatározni; tagállamoknak azonban tiszteletben kell tartaniuk a közösségi jogot. Az európai uniós polgárok és – amennyiben a tagállamok ezt szükségesnek tartják – a kisvállalkozások számára közszolgáltatási kötelezettségeket kell biztosítani, különösen az ellátás biztonsága és az ésszerű díjak tekintetében. A felhasználók ellátásában alapvető fontosságú az objektív és átlátható fogyasztási adatokhoz való hozzáférés. Ennek megfelelően a fogyasztók számára biztosítani kell a fogyasztási adataikhoz, a kapcsolódó árakhoz és szolgáltatási költségekhez való hozzáférést annak érdekében, hogy felkérhessék a versengő vállalkozásokat az ezen adatokon alapuló ajánlattételre. A fogyasztóknak jogot kell biztosítani arra, hogy kellően tájékozódhassanak energiaszolgáltatásukról. Az előrefizetésnek tükröznie kell a várható földgázfogyasztást, és különféle fizetési rendszereknek megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. Az energiaköltségekről a fogyasztóknak nyújtott kellő gyakoriságú tájékoztatás energiamegtakarításra ösztönöz, mivel a felhasználók ezáltal közvetlen visszacsatolást kapnak az energiahatékonysági beruházások hatásairól és a fogyasztási magatartás változásáról.

- (48) Az irányelv középpontjában a fogyasztók érdekeinek kell állniuk, a szolgáltatás minőségének pedig a földgázvállalatok feladatainak központi elemét kell képeznie. A fogyasztók már meglévő jogait erősíteni és garantálni kell, és e jogoknak nagyobb átláthatóságot kell biztosítaniuk. A fogyasztóvédelemnek biztosítani kell, hogy a szélesebb értelemben vett európai hatáskörbe tartozó valamennyi fogyasztó részesüljön a versenyen alapuló piac előnyeiből. A fogyasztók jogait a tagállamoknak vagy – amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett – a szabályozó hatóságoknak kell betartatniuk.
- (49) A fogyasztóknak világos és érthető információkkal kell rendelkezniük az energiaszektorra vonatkozó jogaikról. Az érintett felekkel, köztük a tagállamokkal, a nemzeti szabályozó hatóságokkal, a fogyasztói szervezetekkel és földgázipari vállalkozásokkal folytatott konzultációt követően a Bizottságnak létre kell hoznia egy közérthető, felhasználóbarát energiafogyasztói ellenőrzőlistát, amely gyakorlati tájékoztatást nyújt a fogyasztóknak a jogaikról. Az energiafogyasztói ellenőrzőlistát valamennyi fogyasztóhoz el kell juttatni és a nyilvánosság számára elérhetővé kell tenni.
- (50) Az energiahiány növekvő probléma a Közösségen belül. A jelenség által érintett tagállamoknak ezért, amennyiben ezt még nem tették meg, nemzeti cselekvési terveket vagy egyéb e célra alkalmas keretet kell kidolgozniuk az energiahiány megelőzésére abból a célból, hogy minél kevesebb ember kerüljön ilyen helyzetbe. A tagállamoknak minden esetben biztosítaniuk kell a védelemre szoruló fogyasztók szükséges energiaellátását. Ennek során – például a szociálpolitika keretében – integrált megközelítést kell alkalmazni, amelynek szociálpolitikai vagy az épületekre vonatkozó energiahatékonysági intézkedéseket kell tartalmaznia. Ezen irányelvnek meg kell engednie a védelemre szoruló fogyasztók kedvezményezését célzó nemzeti szintű politikákat.

- (51) A minden fogyasztó számára hozzáférhető hatékony vitarendezési mechanizmusok biztosítják az erősebb fogyasztóvédelmet. A tagállamoknak a panaszok gyors és hatékony rendezését biztosító eljárásokat kell bevezetniük.
- (52) Lehetővé kell tenni, hogy az intelligens mérési rendszerek bevezetése gazdasági értékelésen alapuljon. Amennyiben az értékelés arra a következtetésre jut, hogy az ilyen mérési rendszerek bevezetése csak bizonyos gázfogyasztású fogyasztók számára indokolt gazdaságilag és költséghatékonyság tekintetében, akkor a tagállamok az intelligens mérési rendszerek bevezetésekor ezt figyelembe vehetik.
- (53) A piaci áraknak megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk a hálózat fejlesztésére.
- (54) Annak érdekében, hogy a fogyasztók teljes mértékben kihasználhassák a földgáz liberalizált belső piacában rejlő lehetőségeket, a tagállamoknak alapvető jelentőséget kell tulajdonítaniuk annak, hogy a különböző ellátók számára tisztességes versenyt és könnyű piaci hozzáférést biztosítsanak.
- (55) Annak érdekében, hogy – különösen egy energiaellátási válság idején – a tagállamok közötti szolidaritást megőrizve lehessen fenntartani az ellátás biztonságát, a szolidaritás jegyében fontos létrehozni egy regionális együttműködési keretrendszert. Az ilyen együttműködés – ha a tagállamok úgy határoznak – főként és elsősorban piaci alapú mechanizmusokra támaszkodhat. A regionális és kétoldalú szolidaritás előmozdítása érdekében történő együttműködés nem róhat aránytalan terheket a piaci szereplőkre, illetve nem tehet köztük különbséget.

- (56) A földgáz belső piacának kialakítása céljából a tagállamoknak nemzeti piacaik integrációjára, valamint a rendszerüzemeltetők közösségi és regionális szintű együttműködésére kell törekedniük, amely a Közösségben jelenleg is létező, elszigetelt gázpiacokat alkotó különálló hálózatokra is kiterjed.
- (42a) Ezen irányelv egyik fő célja a földgáz valódi belső piacának egy összekapcsolt közösségi hálózat révén történő létrehozása, ennél fogva – az Ügynökséggel vagy adott esetben a szabályozó hatóságokkal szorosan együttműködve – legfontosabb feladatai közé tartoznak a határokon átívelő kapcsolódásokkal és a regionális piacokkal kapcsolatos szabályozási kérdések.
- (58) Ezen irányelvnek a valódi belső piac közös szabályainak biztosítását és széles körű földgázellátás biztosítását is fő célul kell kitűznie. Ennek érdekében a torzítatlan piaci árak ösztönöznék a határokon átívelő kapcsolódások kialakítását, és egyúttal hosszú távon árkonvergenciát eredményezve.

- (59) A szabályozó hatóságoknak abból a célból is tájékoztatniuk kell a piacot, hogy lehetővé tegyék a Bizottság számára a földgáz belső piacával és annak rövid, közép- és hosszú távú fejlődésével kapcsolatos megfigyelő és figyelemmel kíséresi szerep betöltését, többek között a keresletet és a kínálatot, a szállítási és elosztási infrastruktúrát, a szolgáltatások minőségét, a határokon keresztül történő kereskedelmet, a szűk keresztmetszetek kezelését, a beruházásokat, a nagykereskedelmi és fogyasztói árakat, a piaci likviditást, valamint a környezetvédelem és a hatékonyság javítását illetően. A nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatják a versenyhivatalokat és a Bizottságot arról, hogy az árak mely tagállamokban akadályozzák a piaci versenyt és a piac megfelelő működését.
- (60) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen egy tökéletesen működő belső földgázpiac megteremtését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (61) A földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, ...-i .../2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁺ értelmében a Bizottság iránymutatásokat fogadhat el a szükséges fokú harmonizáció elérése céljából. Az ilyen iránymutatások, amelyek ezen irányelv bizonyos rendelkezései tekintetében is – kötelező végrehajtási intézkedések, olyan hasznos eszközök, amelyeket szükség esetén gyorsan módosítani lehet.

¹ HL L ...

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát, dátumát és HL hivatkozási számát.

- (62) Az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal¹ összhangban kell elfogadni.
- (63) A Bizottságot fel kell ruházni különösen arra, hogy elfogadja az ezen irányelv céljának eléréséhez megkívánt minimális szintű harmonizáció biztosításához szükséges iránymutatásokat. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak és ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek új, nem alapvető fontosságú elemekkel történő kiegészítésére irányulnak, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (64) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás² 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsék el saját táblázataikat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé.
- (65) A 2003/55/EK irányelvhez ezen irányelvben tett módosítások mértékére tekintettel, az átláthatóság és ésszerűség érdekében kívánatos az érintett rendelkezéseket egy új irányelvben történő egységes szövegbe foglalással átdolgozni.
- (66) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja az Európai Unió alapjogi chartájában elismert elveket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

¹ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

² HL C 321., 2003.12.31., 1. o

I. fejezet

Tárgy , hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a földgázszállításra, -elosztásra, -ellátásra és -tárolásra vonatkozóan. Ez az irányelv meghatározza a földgázágazat szervezetével és működésével, a piacra jutással, valamint a földgázszállítási, -elosztási, -ellátási és -tárolási engedélyek kiadására vonatkozó eljárásokkal és a hálózatok üzemeltetésével összefüggő szabályokat.
- (2) Az ezen irányelvben a földgázra megállapított szabályokat, beleértve a cseppfolyósított földgázt (LNG) is, megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni a biogázból és a biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták esetében is, amennyiben ezek a gázfajták műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a földgázhálózatba juttathatók és azon keresztül szállíthatók.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „földgázipari vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az alábbi funkciók közül legalább egyet ellát: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a földgáz, beleértve az LNG termelésének, szállításának, elosztásának, ellátásának, vásárlásának vagy tárolásának tevékenysége közül legalább egyet ellát és felelős az ezekhez a tevékenységekhez kapcsolódó kereskedelmi, műszaki és/vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem tartoznak ide a végső felhasználók;

2. „upstream csővezeték-hálózat”: csővezeték vagy csővezeték-hálózat, amely egy kőolaj- vagy gázkitermelő létesítmény részeként üzemel és/vagy épült, vagy amelyet egy vagy több ilyen létesítménytől a földgáznak feldolgozóüzembe, terminálra vagy tengerparti átfejtőállomásra történő szállítására használnak;
3. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a felhasználókhoz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
4. „szállításrendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a szállítás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület szállítóhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hálózatokkal; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a földgáz szállításával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;
5. „elosztás”: a földgáz helyi, illetve regionális csővezeték-hálózatokon keresztül a fogyasztókhoz történő szállítása, kivéve az ellátást;
6. „elosztórendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az elosztás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület elosztóhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hálózatokkal; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a földgáz elosztásával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;

7. „gázellátás”: a földgáz – beleértve a cseppfolyósított földgázt is – értékesítése a fogyasztóknak, beleértve a viszonteladást is;
8. „ellátó vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az ellátás feladatát végzi;
9. „földgáztároló”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő és/vagy általa üzemeltetett olyan létesítmény, amely földgáz tárolására szolgál, ideértve az LNG-létesítmények tárolásra szolgáló részét is, de a termelői tevékenységekhez használt rész, valamint azon létesítmények kivételével, amelyeket kizárólagosan a szállításrendszer-üzemeltetők számára tartanak fenn feladataik elvégzése érdekében;
10. „tárolásrendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a tárolás feladatát ellátja és a földgáztároló üzemeltetéséért felelős;
11. „LNG-létesítmény”: olyan terminál, amelyet földgáz cseppfolyósítására, illetve cseppfolyósított földgáz behozatalára, átféjtésére, valamint újragázosítására használnak, beleértve a kiegészítő szolgáltatásokat és az ideiglenes tárolást is, amelyekre az újragázosítási folyamatnál, illetve a szállítási rendszerre ezt követően történő átvitelhez van szükség, kivéve az LNG-terminálok tárolásra szolgáló részét;
12. „LNG-létesítmények rendszerüzemeltetője”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a földgáz cseppfolyósításának, vagy az LNG behozatalának, átféjtésének és újragázosításának a feladatát végzi, valamint az LNG-létesítmény üzemeltetéséért felelős;
13. „rendszer”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő és/vagy általa üzemeltetett olyan szállítási hálózat, elosztóhálózat, LNG-létesítmény és/vagy földgáztároló, beleértve a vezetékészletet és a kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó létesítményeket és a kapcsolódó vállalkozásoknak azon létesítményeit, amelyek a szállításhoz, az elosztáshoz és az LNG-létesítményekhez való hozzáféréshez szükségesek;

14. „kiegészítő szolgáltatások”: minden olyan szolgáltatás, amely a szállítóhálózathoz, elosztóhálózathoz, LNG-létesítményhez és/vagy földgáztárolóhoz való hozzáféréshez és üzemeltetéshez szükséges, beleértve a terheléskiegyenlítő keverő- és inertgáz-injektáló létesítményeket is, kivéve a kizárólagosan a szállításirendszer-üzemeltetők számára, feladataik végrehajtása céljára fenntartott létesítményeket;
15. „vezetékészlet”: a földgázz szállító és -elosztó hálózatokon belül a gáz kompressziójával történő tárolás, kivéve a szállításirendszer-üzemeltetők számára, feladataik végrehajtása céljára fenntartott létesítményeket;
16. „összekapcsolt hálózat”: több, egymással összekötött hálózat;
17. „rendszerösszekötő”: minden olyan szállítóvezeték, amely kizárólag a tagállamok nemzeti földgázz szállító hálózatainak összekapcsolása céljából keresztezi a tagállamok közötti határt vagy nyúlik azon át;
18. „célvezeték”: az összekapcsolt hálózatot kiegészítő földgázvezeték;
19. „integrált földgázipari vállalkozás”: vertikálisan vagy horizontálisan integrált vállalkozás;
20. „vertikálisan integrált vállalkozás”: olyan földgázipari vállalkozás vagy olyan földgázipari vállalkozások csoportja, amelyek irányítására közvetlenül vagy közvetve ugyanazon személy vagy személyek jogosultak, és ahol a vállalkozás vagy vállalkozáscsoport a szállítás, elosztás, LNG vagy tárolás közül legalább az egyik feladatot, és a földgáztermelés és -ellátás közül is legalább az egyik feladatot ellátja;

21. „horizontálisan integrált vállalkozás”: olyan vállalkozás, amely a földgáztermelés, szállítás, elosztás, ellátás vagy tárolás közül legalább az egyik feladatot ellátja, valamint egyéb, nem gázzal kapcsolatos tevékenységet is folytat;
22. „kapcsolt vállalkozás”: kapcsolt vállalkozás a Szerződés 44. cikke (2) bekezdésének g) pontja alapján* az összevont (konszolidált) éves beszámolóiról szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv¹ 41. cikke értelmében, és/vagy társult vállalkozás ugyanazon irányelv 33. cikke (1) bekezdésének értelmében, és/vagy olyan vállalkozások, amelyek ugyanazon részvényesekhez tartoznak;
23. „rendszerhasználók”: azok a természetes vagy jogi személyek, akik/amelyek a hálózatot ellátják, vagy akiket/amelyeket a hálózatról látnak el;
24. „felhasználók”: a földgáz nagykereskedelmi vagy végső felhasználói és olyan földgázipari vállalkozások, amelyek földgázt vásárolnak;
25. „háztartási felhasználók”: azok a felhasználók, akik saját háztartásuk fogyasztása céljából vásárolnak földgázt;
26. „nem háztartási felhasználók”: azok a felhasználók, akik nem saját háztartásuk fogyasztása céljára vásárolnak földgázt;
27. „végső felhasználók”: azok a felhasználók, akik saját felhasználásra vásárolnak földgázt;
28. „feljogosított felhasználók”: azo a felhasználó, aki szabadon, saját választása szerinti szolgáltatótól vásárolhat földgázt a 37. cikk értelmében;

* A 83/349/EGK irányelv címe az Amszterdami Szerződés 12. cikkével összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkei átszámozásának figyelembevételével módosult; az eredeti hivatkozás az 54. cikk (3) bekezdésének g) pontja volt.

¹ HL L 193., 1983.7.18., 1. o.

29. „nagykereskedelmi felhasználók”: azok a természetes és jogi személyek – a szállítási- és az elosztórendszer-üzemeltetőkön kívül –, akik/amelyek földgázt vásárolnak a letelepedésük helye szerinti hálózaton belül vagy azon kívül történő viszonteladás céljából;
30. „hosszú távú tervezés”: a földgázipari vállalkozások ellátási és szállítási kapacitásainak hosszú távú tervezése a hálózat földgázigényének kielégítése, a források diverzifikálása és a fogyasztók ellátásának biztonsága céljából;
31. „kialakulóban lévő piac”: olyan tagállam, amelyben hosszú távú gázellátási szerződés alapján az első kereskedelmi gázellátás tíz évnél nem régebben történt;
32. „biztonság”: egyrészt a földgázellátás biztonsága, másrészt a műszaki biztonság;
33. „új infrastruktúra”: olyan infrastruktúra, amely ...-ig* még nem készült el;
34. „gázellátási szerződés”: földgáz ellátására vonatkozó szerződés, amely nem foglal magában gázderivatívákat; „gázderivatíva”;
35. „gázderivatíva”: a pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ I. melléklet C. részének 5., 6. vagy 7. pontja szerinti pénzügyi eszköz, amennyiben az eszköz földgázzal kapcsolatos;

* HL: Kérjük, illessze be a 2003/55/EK rendelet hatályba lépésének dátumát!

¹ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

36. „irányítás”: jogok, szerződések vagy más eszközök, amelyek akár külön-külön, akár együttesen és a kapcsolódó jogi és ténybeli megfontolásokra tekintettel lehetőséget adnak egy vállalkozás feletti meghatározó befolyás gyakorlására, különösen:
- a) a tulajdonlás vagy a vállalkozás vagyontárgyainak összességére vagy azok egy részére kiterjedő használati jog biztosításával;
 - b) olyan jogok vagy szerződések révén, amelyek meghatározó befolyást biztosítanak egy vállalkozás testületeinek összetétele, szavazása vagy döntései felett.

II. fejezet

Az ágazat szervezésére vonatkozó általános szabályok

3. cikk

Közszolgáltatási kötelezettségek és fogyasztóvédelem

- (1) A tagállamok, intézményi szervezetükre építve és a szubszidiaritás elvét figyelembe véve, gondoskodnak arról, hogy a földgázipari vállalkozásokat ennek az irányelvnek az elvei szerint működtessék a (2) bekezdés sérelme nélkül, azzal a céllal, hogy versengő, biztonságos és környezeti szempontból fenntartható földgázpiac alakuljon ki, és nem alkalmaznak megkülönböztetést ezekkel a vállalkozásokkal szemben sem a jogok, sem a kötelezettségek tekintetében.

- (2) A Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek teljes tiszteletben tartásával – különös tekintettel 86. cikkére – a tagállamok a földgázágazatban működő vállalkozások számára általános gazdasági érdekből előírhatnak olyan közszolgáltatási kötelezettségeket, amelyek a biztonságra, az ellátás biztonságát is beleértve, az ellátás folyamatosságára, minőségére és árára, valamint a környezetvédelemre, beleértve az energiahatékonyságot, a megújuló energiaforrásokból származó energiákat és az éghajlat védelmét, vonatkoznak. Ezeket a kötelezettségeket világosan meg kell határozni, azoknak átláthatóknak, megkülönböztetéstől mentesnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük, és garantálniuk kell a nemzeti fogyasztókhoz való hozzáférés egyenlőségét a Közösség földgázipari vállalkozásai számára. Az ellátás biztonsága, az energiahatékonysági/keresletoldali szabályozás és a környezetvédelmi, valamint a megújuló energiaforrásokból származó energiára irányuló célok teljesítése vonatkozásában – ahogy arra ez a bekezdés is hivatkozik – a tagállamok hosszú távú tervezést vezethetnek be, figyelembe véve annak lehetőségét, hogy harmadik fél is kérhet a hálózathoz való hozzáférést.
- (3) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső felhasználók védelmére, és különösen megfelelő biztosítékokat nyújtanak a védelemre szoruló felhasználók védelmére. E tekintetben a tagállamok meghatározzák a védelemre szoruló felhasználó fogalmát, amely az energiaszegénységre és többek között az ellátásból való kizárás kritikus időszakban alkalmazott tilalmára vonatkozhat. A tagállamok biztosítják a védelemre szoruló fogyasztókkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek érvényesülését. A tagállamok különösen megtehetik a szükséges intézkedéseket a távoli területeken található, a gázrendszerhez csatlakozó végső felhasználók védelmére. A tagállamok kijelölhetnek a gázhálózathoz csatlakozó felhasználók ellátására egy végső menedékes szolgáltatót. Magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, különös tekintettel a szerződési feltételek átláthatóságára, az általános információkra és a vitarendezési eljárásokra. A tagállamok biztosítják, hogy a feljogosított fogyasztók számára ténylegesen könnyű legyen a szolgáltatóváltás. Az említett intézkedések – legalább a háztartási felhasználók esetében – magukban foglalják az I. mellékletben megállapított intézkedéseket.

- (4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, mint amilyenek az energiáról szóló nemzeti cselekvési tervek, társadalombiztosítási előnyök, a védelemre szoruló fogyasztók szükséges gázellátásának vagy az energiahatékonyság támogatásának biztosítása érdekében a felismert energiaszegénység kezelése céljából, a szegénység szélesebb összefüggéseiben vizsgálva. Ezen intézkedések nem gátolhatják a 37. cikkben előírt tényleges piacnyitást és a piac működését, valamint e cikk (11) bekezdésének megfelelően adott esetben azokról értesítik a Bizottságot. Ez az értesítés nem foglalhat magába az általános társadalombiztosítási rendszeren belüli intézkedéseket.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy minden földgázhálózathoz kapcsolódó felhasználó jogosult legyen a földgáz szolgáltatótól való beszerzésére, a szolgáltató egyetértése mellett, függetlenül attól, hogy a szolgáltatót melyik tagállamban vették nyilvántartásba, amennyiben a szolgáltató betartja a hatályos kereskedelmi és kiegyenlítési szabályokat, valamint az ellátás biztonságára vonatkozó követelményeket. E vonatkozásban a tagállamok megtesznek minden szükséges lépést annak biztosítása érdekében, hogy az adminisztrációs eljárások ne jelentsenek akadályt azon ellátó vállalkozásoknak, amelyeket egy másik tagállamban már nyilvántartásba vettek.
- (6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy:
- a) amennyiben egy felhasználó a szerződésben előírt feltételek betartásával szolgáltatót kíván váltani, az érintett üzemeltetők három héten belül lebonyolítják a váltást, és
 - b) a felhasználóknak joguk van valamennyi releváns fogyasztási adatot megkapni.

A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdés a) és a b) pontokban említett jogok valamennyi felhasználót a költség, az erőfeszítések és az idő tekintetében megkülönböztetés nélkül megillessék.

- (7) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket a társadalmi és gazdasági kohézióval és a környezetvédelemmel, amelybe beletartozhat az éghajlatváltozás elleni küzdelem, és az ellátás biztonságával kapcsolatos célkitűzések elérése érdekében. Ezek az intézkedések különösen magukban foglalhatják megfelelő gazdasági ösztönzők nyújtását, felhasználva adott esetben az összes létező nemzeti és közösségi eszközt a szükséges hálózati infrastruktúra karbantartása és kiépítése érdekében, beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is.
- (8) Az energiahatékonyság előmozdítása érdekében a tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóság – nyomatékosan ajánlják a földgázipari vállalkozásoknak, hogy optimalizálják a gázfelhasználást, például energiagazdálkodási szolgáltatások nyújtása, innovatív árképzési formulák kidolgozása vagy intelligens mérési rendszerek vagy adott esetben intelligens hálózatok bevezetése révén.
- (9) A tagállamok biztosítják saját területükön egy egyablakos kapcsolattartó pontok létrehozását, amelynek köszönhetően a fogyasztók hozzáférhetnek a jogaikra, a hatályos jogszabályokra és a jogvita esetén rendelkezésükre álló vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó összes szükséges információhoz. Ezek a kapcsolattartó pontok az általános ügyfél-tájékoztató pontokon belül is kialakíthatók.

A tagállamok biztosítják, hogy független mechanizmusokat, például energiaügyi ombudsmani hivatalt vagy fogyasztói szervet hoznak létre a panaszok hatékony kezelése és a bíróságon kívüli vitarendezések céljából.

- (10) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az elosztás vonatkozásában nem alkalmazzák a 4. cikk rendelkezéseit, amennyiben azok alkalmazása jogilag vagy ténylegesen akadályozná a földgázipari vállalkozásokra általános gazdasági érdekből előírt kötelezettségek teljesítését, és amennyiben azok a kereskedelem fejlődését nem befolyásolják olyan mértékben, ami ellentétes lenne a Közösség érdekeivel. A Közösség érdekei közé tartozik különösképpen, hogy ezen irányelvnek és a Szerződés 86. cikkének megfelelően a feljogosított felhasználók tekintetében verseny alakuljon ki.
- (11) A tagállamok – ezen irányelv végrehajtásakor – tájékoztatják a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése érdekében hoztak – beleértve a fogyasztóvédelmet és a környezetvédelmet is –, valamint azok belföldi és nemzetközi versenyre gyakorolt lehetséges hatásairól, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések esetében szükség van-e az ezen irányelv rendelkezéseitől való eltérésre. A tagállamok kétévenként tájékoztatják a Bizottságot az említett intézkedések változásairól, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések esetében szükség van-e az ezen irányelvtől való eltérésre.
- (12) Az érintett felekkel, köztük a tagállamokkal, a nemzeti szabályozó hatóságokkal, a fogyasztói szervezetekkel és a földgázipari vállalkozásokkal konzultálva a Bizottság létrehoz egy közérthető és tömör energiafogyasztói ellenőrzőlistát, amely gyakorlati tájékoztatást nyújt a fogyasztóknak a jogaikról. A tagállamok biztosítják, hogy a gázszolgáltatók vagy a szállítási rendszer-üzemeltetők a szabályozó hatósággal együttműködve megtegyék a szükséges lépéseket ahhoz, hogy az energiafogyasztói ellenőrzőlista egy példánya valamennyi fogyasztóhoz eljusson, valamint biztosítsák, hogy az nyilvánosan hozzáférhető legyen.

4. cikk

Engedélyezési eljárás

- (1) Abban az esetben, ha a földgázipari létesítmények építéséhez, vagy üzemeltetéséhez engedély (például licencia, engedély, koncesszió, hozzájárulás vagy jóváhagyás) szükséges, a tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság engedélyezik az ilyen létesítmények, csővezetékek és kapcsolódó létesítmények területükön történő építését és/vagy üzemeltetését a (2)–(4) bekezdésnek megfelelően. A tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság ugyanilyen alapon engedélyeket adhat ki földgázellátásra és a nagykereskedelmi felhasználóknak is.
- (2) Ha a tagállamokban engedélyezési eljárás működik, annak objektív és megkülönböztetéstől mentes feltételek alapján kell működnie, amelyeket bármely, földgázipari létesítmények építésére és/vagy üzemeltetésére vagy földgázellátásra szóló engedélyt kérelmező vállalkozásnak teljesítenie kell. Az engedélyezés megkülönböztetéstől mentes feltételeit és eljárását közzé kell tenni. A tagállamok biztosítják, hogy a létesítményekre, vezetékekre és ezekhez kapcsolódó felszerelésekre vonatkozó engedélyezési eljárások során figyelembe veszik a projekt jelentőségét adott esetben a belső földgázpiac szempontjából.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy valamely engedély megadásának visszautasítása esetén az indokok tárgyilagosak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek, és azokról tájékoztatják a kérelmezőt. A visszautasítás indokait tájékoztatásul megküldik a Bizottságnak. A tagállamok olyan eljárást vezetnek be, amely lehetőséget ad a kérelmezőnek az ilyen visszautasítással szembeni jogorvoslatra.

- (4) Az újonnan az ellátásba bevont területek fejlesztése és általában a hatékony üzemeltetés érdekében, valamint a 38. cikk sérelme nélkül, a tagállamok elutasíthatják egy további csővezeték-hálózat kiépítésére és üzemeltetésére vonatkozó kérelem engedélyezését egy adott területre, amennyiben ezen a területen ilyen csővezeték-hálózat már kiépült vagy építése a tervezés szakaszában van, és amennyiben a meglévő vagy tervezett kapacitás még nem telített.

5. cikk

Az ellátás biztonságának figyelemmel kísérése

A tagállamok biztosítják az ellátás biztonságával kapcsolatos kérdések felügyeletét. Ahol a tagállamok ezt szükségesnek tartják, ezt a feladatot a 39. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokra átruházhatják. Az ilyen felügyelet különösen kiterjed a belföldi piac kínálat/kereslet egyensúlyára, a várható jövőbeli kereslet szintjére, a rendelkezésre álló kínálat alakulására és a tervezett vagy építés alatt álló többletkapacitásokra, a hálózat karbantartásának minőségére és szintjére, valamint a csúcsigények kielégítésére hozott intézkedésekre, továbbá egy vagy több szolgáltató esetleges kiesésének kezelésére. A hatáskörrel rendelkező hatóságok minden év július 31-ig közzéteszik ezen kérdések figyelemmel kísérése során tett megállapításokat, és az azoknak megfelelően meghozott vagy tervezett intézkedéseket ismertető jelentésüket, majd ezt a jelentést haladéktalanul továbbítják a Bizottságnak.

6. cikk

Regionális szolidaritás

- (1) A földgáz belső piacán az ellátás biztonságának megőrzése céljából a tagállamok együttműködnek a regionális és a kétoldalú szolidaritás ösztönzése érdekében.

- (2) Az ilyen együttműködés a tagállamokban rövid távon biztosan vagy valószínűleg súlyos ellátási zavarokat okozó helyzetekre terjed ki. A kérelem a következőket tartalmazza:
- a) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló, 2004. április 26-i 2004/67/EK tanácsi irányelv¹ 8. cikkében említettek szerint a nemzeti válságkezelő intézkedések koordinációja;
 - b) a villamosenergia- és földgáz-összeköttetések azonosítása, fejlesztése vagy korszerűsítése; és
 - c) a kölcsönös segítségnyújtás feltételei és gyakorlata.
- (3) Az ilyen együttműködésről a Bizottság és a többi tagállam tájékoztatást kap.
- (4) A Bizottság a szolidaritás jegyében létrejövő regionális együttműködésről iránymutatásokat fogadhat el. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket – a 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

¹ HL L 127., 2004.4.29., 92. o.

7. cikk

A regionális együttműködés előmozdítása

- (1) A tagállamok és a szabályozó hatóságok együttműködnek nemzeti piacaik egy vagy több regionális szinten történő integrálása céljából, ami a teljesen liberalizált belső piac felé vezető első lépés. A földgáz versenyképes belső piacának kialakítása érdekében a szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a tagállamok különösen elősegítik és megkönnyítik a szállítórendszer-üzemeltetők regionális együttműködését, ideértve a határokon átnyúló ügyeket is, továbbá összehangolják jogi, szabályozói és műszaki keretrendszereiket, valamint előmozdítják a Közösségen belül továbbra is földgázszigeteket képező, elszigetelten működő rendszerek integrációját. Az e regionális együttműködéssel lefedett földrajzi térség magában foglalja [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 12. cikkének (3) bekezdése szerinti földrajzi térségekben folyó együttműködést. Ez az együttműködés egyéb földrajzi térségeket is magában foglalhat.
- (2) Az Ügynökség együttműködik a nemzeti szabályozó hatóságokkal és a szállításirendszer-üzemeltetőkkel a régiók között a szabályozási keretek kompatibilitásának biztosítása érdekében, a földgáz versenyképes belső piaca létrehozásának céljával. Amennyiben az Ügynökség úgy véli, hogy az ilyen együttműködéshez kötelező érvényű szabályokra van szükség, megteszi a megfelelő ajánlásokat.
- (3) A tagállamok ezen irányelv végrehajtásán keresztül biztosítják, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők regionális szinten egy vagy több integrált rendszerrel rendelkezzenek, a kapacitáselosztás és a hálózat biztonságának ellenőrzése tekintetében kettő vagy annál több tagállamot lefedve.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (4) Ha vertikálisan integrált szállításrendszer-üzemeltetők vesznek részt az ilyen együttműködés végrehajtására létrehozott közös vállalkozásban, akkor a közös vállalkozás megfelelőségi programot készít és hajt végre, amely meghatározza a megkülönböztető és versenyellenes magatartás kizárását szolgáló intézkedéseket. Ez a megfelelőségi program meghatározza az alkalmazottnak a megkülönböztető és versenyellenes magatartás kizárására vonatkozó célkitűzés megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A programot az Ügynökségnek jóvá kell hagynia. A programnak való megfelelés független figyelemmel kísérését a vertikálisan integrált szállításrendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselői végzik.

8. cikk

Műszaki szabályok

Amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok biztosítják, hogy a műszaki üzembiztonsági követelmények megállapításra kerülnek, valamint kidolgozzák és közzéteszik az LNG-létesítmények, földgáztárolók, más szállító- vagy elosztóhálózatok és a célvezetékek hálózathoz történő csatlakozásával szemben támasztott műszaki kivitelezési és üzemeltetési minimumkövetelményeket meghatározó műszaki szabályokat. Ezek az objektív és megkülönböztetéstől mentes műszaki szabályok biztosítják a hálózatok közötti együttműködést. Az Ügynökség adott esetben megfelelő ajánlásokat tehet e szabályok összeegyeztetőségének megvalósítása érdekében. Ezekről a szabályokról a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ 8. cikkének megfelelően értesítik a Bizottságot.

¹ HL L 204., 1998.7.21., 37. o.

III. FEJEZET

Szállítás, tárolás és LNG

9. cikk

A szállítási rendszerek

és a szállításrendszer-üzemeltetők szétválasztása

- (1) A tagállamok ...-tól/től* biztosítják, hogy:
- a) a szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vállalkozások mindegyike szállításrendszer-üzemeltetőként tevékenykedjen;
 - b) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak:
 - i) közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy szállítási feladatot betöltő vállalkozás felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításrendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felett vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; vagy
 - ii) közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításrendszer-üzemeltető vagy egy szállítási rendszer felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni;

* HL: Kérjük, illessze be ezen irányelv hatálybalépését követő 30 hónapnak megfelelő dátumot.

- c) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak kinevezni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felügyelőbizottsága, ügyvezető testülete vagy a vállalkozást jogilag képviselő testülete tagjait, és közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; és
- d) ugyanazon személy ne legyen jogosult egyfelől egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásnak, és másfelől egy szállításirendszer-üzemeltetőnek vagy szállítási rendszernek is a felügyelőbizottságában, ügyvezető testületében vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületében való tagságra.
- (2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában említett jogok közé tartozik különösen:
- a) a szavazati jogok gyakorlására vonatkozó jogkör,
- b) a felügyelőbizottság, az ügyvezető testület vagy a vállalkozást jogilag képviselő testület tagjainak kinevezésére vonatkozó jogkör; vagy
- c) többségi részesedéssel való rendelkezés.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában a „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” kifejezés magában foglalja a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, ...-i 2009/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁺ szerinti „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás”, továbbá a „szállításirendszer-üzemeltető” és a „szállítási rendszer” kifejezés magában foglalja az említett irányelv szerinti „szállításirendszer-üzemeltetőt” és „szállítási rendszert”.

¹ HL L ...

⁺ HL: Kérjük illessze be a 3648/09 sz. dokumentumban található irányelv számát, dátumát és HL hivatkozási számát.

- (4) A tagállamok ...-ig* eltérést engedélyezhetnek az (1) bekezdés b) és c) pontjától, feltéve, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők nem tagjai egy vertikálisan integrált vállalkozásnak.
- (5) Az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott kötelezettség teljesül abban az esetben, ha kettő vagy annál több, szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vállalkozás olyan közös vállalatot alapít, amely az érintett szállítási rendszerek tekintetében kettő vagy annál több tagállamban szállításrendszer-üzemeltetőként tevékenykedik. A közös vállalatnak más vállalkozás nem lehet része, kivéve ha a 14. cikk értelmében független rendszerüzemeltetőként vagy a IV. fejezet céljaira független szállításrendszer-üzemeltetőként jóváhagyták.
- (6) E cikk végrehajtása céljából amennyiben az (1) bekezdés b), c) és d) pontjában említett személy a tagállam vagy egy másik állami testület, az egyrészt a szállításrendszer-üzemeltető vagy a szállítási rendszer felett, másrészt a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett irányítást gyakorló két külön állami testület nem lehet azonos személy vagy személyek.
- (7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy sem az a 16. cikkben említett, üzleti szempontból érzékeny információ, amellyel egy korábban egy vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállításrendszer-üzemeltető rendelkezik, sem pedig e szállításrendszer-üzemeltető személyzete nem kerülnek átadásra, illetve átirányításra termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásokhoz.

* HL: Kérjük, illessze be ezen irányelv hatálybalépését követő 42 hónapnak megfelelő dátumot.

- (8) Amennyiben ...-án* a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést.

Ilyen esetben az érintett tagállam:

- a) a 14. cikkkel összhangban független rendszerüzemeltetőt jelöl ki, vagy
- b) megfelel a IV. fejezetben foglalt rendelkezéseknek.
- (9) Amennyiben ...-án* a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, és olyan szabályok vannak életben, amelyek a IV. fejezet rendelkezéseinél nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak a szállításirendszer-üzemeltető számára, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést.
- (10) Mielőtt valamely vállalkozást az e cikk (9) bekezdése szerint jóváhagynak és szállításirendszer-üzemeltetőnek jelölnek ki, az ezen irányelv 10. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében és [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 3. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően tanúsítani kell, hogy megfelel a követelményeknek, majd ezt követően a Bizottság ellenőrzi, hogy a hatályos szabályok a IV. fejezet rendelkezéseinél egyértelműen nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak-e a szállításirendszer-üzemeltető számára.
- (11) Semmilyen esetben nem szabad meggátolni, hogy a szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vertikálisan integrált vállalkozások lépéseket tegyenek az (1) bekezdésének való megfelelés érdekében.
- (12) A termelési vagy ellátási tevékenységet végző vállalkozások sem közvetlen, sem közvetett módon nem ellenőrizhetik az (1) bekezdést alkalmazó tagállamok szétválasztott szállításirendszer-üzemeltetőit, és semmilyen jogot nem gyakorolhatnak azokkal kapcsolatban.

* HL: Kérjük, illessze be ezen irányelv hatálybalépésének dátumát.

+ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

10. cikk

*A szállításirendszer-üzemeltetők kijelölése
és tanúsítása*

- (1) A vállalkozásoknak jóváhagyásukat és szállításirendszer-üzemeltetővé való kijelölésüket megelőzően az e cikk (4), (5) és (6) bekezdésében és [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 3. cikkében megállapított eljárások szerint tanúsítani kell.
- (2) A tagállamok jóváhagyják és szállításirendszer-üzemeltetőnek jelölik ki azokat a vállalkozásokat, amelyek szállítási rendszert tulajdonolnak, és amelyekről a nemzeti szabályozó hatóság az alábbi tanúsítási eljárásnak megfelelően tanúsítja, hogy teljesítik a 9. cikk követelményeit. A szállításirendszer-üzemeltetők kijelölését be kell jelenteni a Bizottságnak, és közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.
- (3) A szállításirendszer-üzemeltetők minden olyan tervezett ügyletet bejelentenek a szabályozó hatóságnak, amely miatt szükségessé válhat a 9. cikk követelményeinek való megfelelésük újraértékelése.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (4) A szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők folyamatosan megfelelnek-e a 9. cikk követelményeinek. A megfelelés biztosítása érdekében tanúsítási eljárást indítanak:
- a) a szállításrendszer-üzemeltető (3) bekezdés szerinti bejelentésére;
 - b) saját kezdeményezésükre, amennyiben tudomásukra jut, hogy a szállításrendszer-tulajdonosokkal vagy szállításrendszer-üzemeltetőkkel kapcsolatban gyakorolt jogok vagy befolyás tervezett változtatása a 9. cikk a megsértéséhez vezethet, vagy amennyiben okuk van feltételezni, hogy ilyen jogsértés előfordulhatott; vagy
 - c) a Bizottság indokolt kérésére.
- (5) A szabályozó hatóságok a szállításrendszer-üzemeltető bejelentésének keltétől vagy a Bizottság kérésének keltétől számított négy hónapon belül határozatot hoznak a szállításrendszer-üzemeltető tanúsításának ügyében. A határidő lejártával a tanúsítást megadottnak kell tekinteni. A szabályozó hatóság kifejezett vagy hallgatólagos határozata csak a (6) bekezdésben meghatározott eljárás befejezése után lép hatályba.
- (6) A szállításrendszer-üzemeltető tanúsítására vonatkozó kifejezett vagy hallgatólagos határozatát a szabályozó hatóság haladéktalanul bejelenti a Bizottságnak, minden az arra a határozatra vonatkozó információval együtt. A Bizottság [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 3. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően jár el.
- (7) A szabályozó hatóságok vagy a Bizottság kérheti a szállításrendszer-üzemeltetőktől és a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásoktól, hogy adják meg az e cikk szerinti feladatok elvégzéséhez szükséges információkat.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (8) A szabályozó hatóságok és a Bizottság megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

11. cikk

A harmadik országokkal kapcsolatos tanúsítás

- (1) Ha olyan szállításrendszer-tulajdonos vagy szállításrendszer-üzemeltető kéri a tanúsítást, amely felett harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek gyakorolnak irányítást, a szabályozó hatóság tájékoztatja a Bizottságot.

A szabályozó hatóság ugyancsak haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot minden olyan körülményről, amelynek következtében valamely harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek megszereznék az irányítást a szállítási rendszer vagy valamely szállításrendszer-üzemeltető felett.

- (2) A szállításrendszer-üzemeltetők tájékoztatják a szabályozó hatóságot minden olyan körülményről, amelynek következtében valamely harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek megszereznék az irányítást a szállítási rendszer vagy a szállításrendszer-üzemeltető felett.

- (3) A szabályozó hatóság a szállításrendszer-üzemeltető bejelentésétől számított négy hónapon belül határozati javaslatot készít elő a szállításrendszer-üzemeltető tanúsításáról. A szabályozó hatóság megtagadja a tanúsítást, amennyiben nem bizonyították, hogy:

- a) az érintett jogalany megfelel a 9. cikk követelményeinek; és

- b) a szabályozó hatóságnak vagy a tagállam által kijelölt más hatáskörrel rendelkező hatóságnak, hogy a tanúsítás megadása nem veszélyezteti a tagállam és a Közösség energiaellátásának biztonságát. A szabályozó hatóság vagy az erre kijelölt más hatáskörrel rendelkező hatóság e kérdés mérlegelésekor az alábbiakat veszi figyelembe:
- i) a Közösségnek a nemzetközi jogból – beleértve azokat az egy vagy több harmadik országgal kötött megállapodásokat, amelyeknek a Közösség részes fele, és amelyek foglalkoznak az ellátásbiztonság kérdéseivel – eredő, az azon harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei;
 - ii) a tagállamnak a harmadik országokkal kötött megállapodásaiból eredő, az azon harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei, amennyiben megfelelnek a közösségi jognak; és
 - iii) az ügyre és az érintett harmadik országra vonatkozó egyéb konkrét tények és körülmények.
- (4) A szabályozó hatóság a határozatról, az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt, haladéktalanul értesíti a Bizottságot.
- (5) A tagállamok előírják a szabályozó hatóság és/vagy a (3) bekezdés b) pontjában említett, kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság számára, hogy a tanúsításról szóló határozatnak a szabályozó hatóság általi elfogadását megelőzően az alábbiakra vonatkozó véleményt kérjen be a Bizottságtól:
- a) az érintett jogalany megfelel-e a 9. cikk követelményeinek; és
 - b) a tanúsítás megadása nem veszélyezteti-e a Közösség energiaellátásának biztonságát.

- (6) A Bizottság az (5) bekezdésben említett kérelmet annak kézhezvétele után azonnal megvizsgálja. A kérelem kézhezvételét követő két hónapon belül megküldi a véleményt a nemzeti szabályozó hatóság számára, illetve, amennyiben a kérelmet a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság nyújtotta be, ez utóbbi hatóság számára.

Véleményének elkészítésekor a Bizottság kikérheti az Ügynökség, az érintett tagállam és az érintett felek véleményét. Abban az esetben, ha a Bizottság ilyen kérést tesz a kéthónapos időszak két hónappal meghosszabbodik.

Ha a Bizottság az első és a második albekezdésben említett időszakban nem nyilvánít véleményt, akkor úgy kell tekinteni, hogy nem emel kifogást a szabályozó hatóság határozatával szemben.

- (7) Annak értékelése során, hogy egy harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek általi irányítás veszélyezteti-e a Közösség energiaellátásának biztonságát, a Bizottság az alábbiakat veszi figyelembe:
- a) az ügyre és az érintett harmadik országra vagy harmadik országokra vonatkozó konkrét tények; és
 - b) a Közösségnek a nemzetközi jogból – beleértve azokat az egy vagy több harmadik országgal kötött megállapodásokat, amelyeknek a Közösség részes fele, és amelyek foglalkoznak az ellátásbiztonság kérdéseivel – eredő, az adott harmadik ország vagy harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei.

- (8) A nemzeti szabályozó hatóság a (6) bekezdésben említett időszak lejártát követő két hónapon belül elfogadja a tanúsításra vonatkozó végleges határozatát. A nemzeti szabályozó hatóság a végleges határozat elfogadásakor a legteljesebb mértékben figyelembe veszi a Bizottság véleményét. A tagállamoknak mindenesetre jogukban áll megtagadni a tanúsítást, ha a tanúsítás megadása veszélyezteti a Közösség energiaellátásának biztonságát vagy valamely másik tagállam energiaellátásának biztonságát. Ha valamely tagállam egy másik hatáskörrel rendelkező hatóságot jelölt ki a (3) bekezdés b) pontja szerinti értékelésre, előírhatja, hogy a nemzeti szabályozó hatóság ezen hatáskörrel rendelkező hatóság értékelésével összhangban fogadja el a végleges határozatát. A szabályozó hatóság végleges határozatát és a Bizottság véleményét együtt kell közzétenni. Amennyiben a végleges határozat eltér a Bizottság véleményétől, az érintett tagállam rendelkezésre bocsátja és nyilvánossá teszi határozatával együtt annak indoklását is.
- (9) E cikk egyetlen rendelkezése sem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a közbiztonsághoz fűződő jogos érdekeik védelmében – a közösségi joggal összhangban – nemzeti törvényes ellenőrzést gyakoroljanak.
- (10) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket – az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
- (11) E cikk, a (3) bekezdés a) pontjának kivételével azon tagállamokra is vonatkozik, amelyek a 49. cikknek megfelelően eltérést alkalmaznak.

12. cikk

A tárolásrendszer-üzemeltetők és az LNG-létesítmények üzemeltetőinek kijelölése

A tagállamok vagy az általuk erre felkért földgázipari vállalkozások, amelyek földgáztárolók vagy LNG-létesítmények tulajdonosai, a hatékonyság és a gazdasági egyensúly figyelembevételével, a tagállam által megállapított időtartamra szólnak egy vagy több tárolásrendszer-üzemeltetőt és LNG-létesítmény rendszerüzemeltetőt jelölnek ki.

13. cikk

A szállítási- és tárolásrendszer-üzemeltetők és/vagy az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőinek feladatai

- (1) A szállítási- és tárolásrendszer-üzemeltető és/vagy LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője:
 - a) a környezetvédelem kellő figyelembevételével közgazdasági feltételek mellett biztonságos, megbízható és hatékony szállító-, tároló- és/vagy LNG-létesítményeket üzemeltet, tart karban és fejleszt a nyitott piac kialakítása érdekében, megfelelő eszközöket biztosít a szolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez;
 - b) tartózkodik a rendszerhasználókkal vagy a rendszerhasználók csoportjaival szembeni, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől;
 - c) elegendő információval látja el az összes többi, a szállítási-, tárolási-, LNG-létesítmény- és/vagy elosztórendszer-üzemeltetőt annak érdekében, hogy a földgáz szállítása és tárolása az egymással összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony működésével összhangban történjen; és
 - d) ellátja a rendszerhasználókat azokkal az információkkal, amelyekre azoknak szükségük van a rendszerhez történő hatékony hozzáférés érdekében.

- (2) Valamennyi szállításrendszer-üzemeltető elegendő határkeresztező kapacitást épít ki az európai szállítási infrastruktúrához való kapcsolódásához, amely minden gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető kapacitásigényt kielégít és figyelembe veszi a földgázellátás biztonságát.
- (3) A szállításrendszer-üzemeltetőnek a gázszállító hálózat egyensúlyozására hozott szabályai objektívek, átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek, beleértve a rendszerhasználókra az energiaegyensúlytól való eltérésért kiszabott díj szabályozását is. A szállításrendszer-üzemeltető által nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások feltételeit, beleértve a szabályokat és a díjakat is, a 41. cikk (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megkülönböztetéstől mentes, költségeket tükröző módon kell kialakítani, és azokat közzé kell tenni.
- (4) A szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a tagállamok megkövetelhetik a szállításrendszer-üzemeltetőktől, hogy eleget tegyenek a szállítórendszer fejlesztésére és karbantartására vonatkozó minimumkövetelményeknek, beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is.
- (5) A szállításrendszer-üzemeltetők az általuk, feladatuk ellátása érdekében használt földgázt átlátható, megkülönböztetéstől mentes és piaci alapú eljárások szerint szerzik be.

14. cikk

Független rendszerüzemeltetők

- (1) Amennyiben ...[-án/-én]^{*} a szállítási rendszer vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a 9. cikk (1) bekezdését, és a szállítási rendszer tulajdonosának javaslatára független rendszerüzemeltetőt jelölnek ki. Az ilyen kijelölést a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

* HL: Kérjük, illessze be ezen irányelv hatálybalépésének dátumát.

- (2) A tagállamok csak akkor hagyhatnak jóvá és jelölhetnek ki független rendszerüzemeltetőt, ha:
- a) az üzemeltetőjelölt bizonyítja, hogy megfelel a 9. cikk (1) bekezdése b), c) és d) pontjában foglalt követelményeknek;
 - b) az üzemeltetőjelölt bizonyítja, hogy rendelkezik a 13. cikk szerinti feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi, műszaki, tárgyi és humán erőforrásokkal;
 - c) az üzemeltetőjelölt kötelezettséget vállal arra, hogy megfelel a szabályozó hatóság által figyelemmel kísért, tízéves hálózatfejlesztési tervnek;
 - d) a szállításrendszer-üzemeltető bizonyítja képességét az (5) bekezdés szerinti kötelezettségei teljesítésére. E célból benyújtja a jelölt vállalkozással és minden más érintett jogalannyal kötendő szerződéses megállapodások tervezetét;
 - e) az üzemeltetőjelölt bizonyítja képességét [a/az].../2009/EK rendelet⁺ szerinti kötelezettségei teljesítésére, beleértve a szállításrendszer-üzemeltetők európai és regionális szintű együttműködését.
3. A tagállamok jóváhagyják és független rendszerüzemeltetőnek jelölik ki azokat a vállalkozásokat, amelyekről a szabályozó hatóság tanúsítja, hogy megfelelnek a 11. cikk és a 14. cikk (2) bekezdése követelményeinek. A tanúsítás céljából az ezen irányelv 10. cikkében és [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 3. cikkében vagy az ezen irányelv 11. cikkében szereplő eljárás alkalmazandó.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (4) Minden egyes független rendszerüzemeltető felelős a harmadik felek hozzáféréseinek engedélyezéséért és igazgatásáért, beleértve a hozzáférési díjak és a szűk keresztmetszetek kezeléséért felszámított díjak beszedését is, továbbá felelős a szállítási rendszer üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért, valamint annak biztosításáért, hogy a rendszer a beruházások tervezése révén hosszú távon képes legyen a kiszámítható kereslet kielégítésére. A szállítási rendszer fejlesztése során a független rendszerüzemeltető felelős az új infrastruktúra tervezéséért (beleértve az engedélyezési eljárást), építéséért és beüzemeléséért. E célból a független rendszerüzemeltető szállításirendszer-üzemeltetőként tevékenykedik e fejezettel összhangban. A szállításirendszer-tulajdonos nem felelős sem a harmadik felek hozzáféréseinek engedélyezéséért és igazgatásáért, sem a beruházások megtervezéséért.
- (5) Ha a független rendszerüzemeltetőt jelölték ki, a szállításirendszer-tulajdonos:
- a) minden lényeges együttműködést és támogatást megad a független rendszerüzemeltetőnek feladatai végrehajtásához, különös tekintettel minden lényegi információra;
 - b) finanszírozza a független rendszerüzemeltető által elhatározott és a szabályozó hatóság által jóváhagyott beruházásokat, vagy beleegyezik annak bármely érdekelt fél – akár a független rendszerüzemeltető – általi finanszírozásába. A vonatkozó pénzügyi megállapodásokhoz a szabályozó hatóság jóváhagyása szükséges. Az ilyen jóváhagyás előtt a szabályozó hatóság közös konzultációt folytat a szállításirendszer-tulajdonossal és a többi érdekelt féllel;
 - c) fedezetet biztosít a tulajdonában álló hálózati vagyonhoz kapcsolódó kötelezettségekre, kivéve a független rendszerüzemeltető feladataihoz kapcsolódó kötelezettségeket; és

- d) a hálózatbővítések finanszírozásának megkönnyítése érdekében biztosítékot nyújt, kivéve azon beruházásokat, amelyek esetében a b) ponttal összhangban beleegyezését adta a beruházás bármely érdekelt fél – akár a független rendszerüzemeltető – általi finanszírozásába.
- (6) A szabályozó hatósággal szoros együttműködésben az érintett nemzeti versenyhivatalt minden lényegi hatáskörrel fel kell ruházni ahhoz, hogy eredményesen figyelemmel tudja kísérni a szállításirendszer-tulajdonosok (5) bekezdés szerinti kötelezettségeinek teljesítését.

15. cikk

A szállításirendszer-tulajdonos és a tárolásirendszer-üzemeltető szétválasztása

- (1) A vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállításirendszer-tulajdonosnak – ha kijelölésre került egy független rendszerüzemeltető – és a tárolásirendszer-üzemeltetőnek legalább társasági formájukban, valamint szervezeti és döntéshozatali szempontból függetlennek kell lenniük a szállításhoz, elosztáshoz és tároláshoz nem kapcsolódó egyéb tevékenységektől.

E cikk csak azokra a földgáztárolókra alkalmazandó, amelyek a 33. cikk értelmében műszaki és/vagy gazdasági megfontolásokból szükségesek a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez a felhasználók ellátása érdekében.

- (2) Az (1) bekezdésben említett szállításirendszer-tulajdonosok és tárolásirendszer-üzemeltetők függetlenségének biztosítására a következő minimumkövetelményeknek kell eleget tenni:
- a) a szállításirendszer-tulajdonos és a tárolásirendszer-üzemeltető irányításában részt vevő személyek nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás olyan szervezetében, amely a földgáztermelés és -ellátás napi üzemviteléért közvetve vagy közvetlenül felelős;

- b) megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a szállításrendszer-tulajdonos és a tárolásrendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyek szakmai érdekeit olyan módon vegyék figyelembe, amely biztosítja számukra a független cselekvés lehetőségét;
- c) a szállításrendszer-üzemeltetőnek tényleges, a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól független döntéshozatali jogköre van a földgáztároló üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközöket illetően. Ez nem zárja ki olyan megfelelő koordinációs mechanizmusok létét, amelyek az anyavállalat gazdasági és irányítási felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei – a 41. cikk (6) bekezdésének megfelelően közvetve szabályozott – megtérülésének védelme érdekében. Ez különösen az anyavállalat számára lehetővé teszi, hogy jóváhagyja a tárolásrendszer-üzemeltető éves pénzügyi tervét, vagy bármely, ezzel egyenértékű eszközt, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan. Ugyanakkor nem jogosítja fel az anyavállalatot, hogy a napi üzemvitellel kapcsolatos utasításokat adjon, vagy a tárolólétesítmények építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatosan utasításokat adjon, ha azok nem haladják meg az engedélyezett pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű eszközben megszabott kereteket; és
- d) a szállításrendszer-tulajdonos és a tárolásrendszer-üzemeltető megfeleléségi programot állít össze, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében és biztosítja, hogy a program végrehajtását megfelelő módon ellenőrizzék. A megfeleléségi program meghatározza az alkalmazottaknak az e célok megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A megfeleléségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület a megtett intézkedésekről éves jelentést terjeszt a szabályozó hatóság elé, és ezt a jelentést nyilvánosságra kell hozni.

- (3) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el annak biztosítása érdekében, hogy a szállításirendszer-tulajdonos és a tárolásirendszer-üzemeltető teljes körűen és ténylegesen betartsa e cikk (2) bekezdését. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket – a 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

16. cikk

A szállításirendszer-üzemeltetők és szállításirendszer-tulajdonosok titoktartási kötelezettsége

- (1) Minden szállításirendszer-üzemeltető, tárolásirendszer-üzemeltető és/vagy az LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője, valamint valamennyi szállításirendszer-tulajdonos a 30. cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzi az olyan, üzleti szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez tevékenysége során hozzájut, és megakadályozza, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra. Különösen nem ad közre üzleti szempontból érzékeny információt a vállalkozás többi része számára, kivéve ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtása miatt szükséges. Az információs szétválasztására vonatkozó szabályok teljes körű betartatása érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szállításirendszer-tulajdonos – a kombináltrendszer-üzemeltetők esetében az elosztórendszer-üzemeltetőt is beleértve – és a vállalkozás többi része ne használjon közös szolgáltatásokat, például közös jogi szolgáltatásokat, kivéve a kizárólag adminisztratív vagy informatikai jellegű feladatok esetében.
- (2) A szállítási-, tárolásirendszer-üzemeltetők és/vagy az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetői a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élnek vissza a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során harmadik féltől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.

- (3) A tényleges versenyhez és a piac hatékony működéséhez szükséges információkat közzé kell tenni. Ez a kötelezettség nem sérti az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

IV. FEJEZET

Független szállításirendszer-üzemeltető

17. cikk

Eszközök, berendezés, személyzet és különállóság

- (1) A szállításirendszer-üzemeltetőknek rendelkezniük kell minden olyan humán, műszaki, tárgyi és pénzügyi erőforrással, amely az ezen irányelv szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez, valamint a gázzállítási tevékenység végzéséhez szükséges, különösen:
- a) a gázzállítási tevékenység végzéséhez szükséges eszközök, ideértve a szállítási rendszert is, a szállításirendszer-üzemeltető tulajdonát képezik;
 - b) a gázzállítási tevékenység végzéséhez – ideértve a vállalattal kapcsolatos valamennyi feladat ellátását – szükséges személyzetet a szállításirendszer-üzemeltető foglalkoztatja;

- c) tilos a vertikálisan integrált vállalkozás bármely egyéb részébe vagy részéből munkaerőt kölcsönözni vagy szolgáltatást nyújtani. A szállításrendszer-üzemeltető azonban szolgáltatásokat nyújthat a vertikálisan integrált vállalkozásnak, ameddig:
 - (i) ezeknek a szolgáltatásoknak a nyújtása nem tesz hátrányos megkülönböztetést a rendszerhasználók között, az valamennyi rendszerhasználó számára azonos feltételekkel áll rendelkezésre, és a termelés vagy ellátás terén nem korlátozza, torzítja vagy akadályozza a versenyt; és
 - (ii) az ezeknek a szolgáltatásoknak a nyújtására vonatkozó feltételeket a szabályozó hatóság jóváhagyta;
 - d) a 20. cikk szerinti felügyeleti szerv döntéseinek sérelme nélkül a jövőbeli beruházási projekteket és/vagy a meglévő eszközök lecseréléséhez szükséges pénzügyi forrásokat a vertikálisan integrált vállalkozás a szállításrendszer-üzemeltető megfelelő kérelmét követően kellő időben rendelkezésre bocsátja.
- (2) A gázszállítási tevékenység a 13. cikkben felsoroltakon kívül magában foglalja legalább az alábbi feladatokat:
- a) a szállításrendszer-üzemeltető képvisellete, valamint kapcsolattartás a harmadik felekkel és a szabályozó hatóságokkal;
 - b) a szállításrendszer-üzemeltető képvisellete a földgázszállításrendszer-üzemeltetők európai hálózatán belül (földgáz-ENTSO);

- c) megkülönböztetés-mentes hozzáférés engedélyezése és igazgatása harmadik felek részére, a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai számára;
 - d) a szállítási rendszerrel kapcsolatos valamennyi díj beszedése, ideértve a hozzáférési díjakat, a kiegészítő szolgáltatásokért, mint például a gázkezelésért, szolgáltatások vásárlásáért felszámolt kiegyenlítő díjakat (kiegyenlítő díjak, energiakompenzáció);
 - e) biztonságos, hatékony és gazdaságos szállítási rendszer üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése;
 - f) beruházástervezés, amely biztosítja, hogy a rendszer hosszú távon meg tudjon felelni az ésszerű keresletnek, és amely szavatolja az ellátás biztonságát;
 - g) megfelelő közös vállalkozások létrehozása, többek között egy vagy több szállításrendszer-üzemeltetővel, és más megfelelő szereplőkkel, gáz-tőzsdék létrehozása, regionális piacok kialakításának vagy a liberalizációs folyamat megkönnyítésének céljával; és
 - h) valamennyi vállalati szolgáltatás, ideértve a jogi szolgáltatást, könyvelést és informatikai szolgáltatásokat.
- (3) A szállításrendszer-üzemeltetők a 68/151/EGK tanácsi irányelv¹ 1. cikkében említett társasági formában alakulnak meg.
- (4) A szállításrendszer-üzemeltető vállalati jogi személyiségében, kommunikációjában, márkajelzésében és telephelyein nem lehet összetéveszthető a vertikálisan integrált vállalkozással vagy annak valamely része különálló jogi személyisége tekintetében.

¹ A Tanács első irányelve (1968. március 9.) az egész Közösségre kiterjedő egységes biztosítékok kialakítása érdekében a tagállamok által a társasági tagok és harmadik személyek érdekei védelmében a Szerződés 58. cikkének (2) bekezdése szerinti társaságoknak előírt biztosítékok összehangolásáról (HL L 65., 1968.3.14., 8. o.).

- (5) A szállításrendszer-üzemeltető az informatikai rendszereit vagy berendezéseit, fizikai létesítményeit és biztonságos hozzáférési rendszereit nem osztja meg a vertikálisan integrált vállalkozás egyetlen más tagjával sem, továbbá az informatikai rendszerekre vagy berendezésekre és a biztonságos hozzáférési rendszerekre vonatkozóan nem alkalmazhatja ugyanazokat a tanácsadókat vagy külső vállalkozókat.
- (6) A szállításrendszer-üzemeltető beszámolóit a vertikálisan integrált vállalkozás és annak bármely részének könyvvizsgálójától eltérő könyvvizsgálónak kell auditálnia.

18. cikk

A szállításrendszer-üzemeltető függetlensége

- (1) A 20. cikk szerinti felügyeleti szerv határozatainak sérelme nélkül a szállításrendszer-üzemeltetőnek:
- a) az üzemeltetéshez, karbantartáshoz vagy a szállítási rendszer fejlesztéséhez szükséges eszközök tekintetében tényleges döntéshozatali jogokkal kell rendelkeznie, függetlenül a vertikálisan integrált vállalkozástól; és
 - b) jogában áll, hogy a tőkepiacon – különösen hitelfelvétel és tőkeemelés révén – pénzeszközöket teremtsen.
- (2) A szállításrendszer-üzemeltető mindenkor gondoskodik arról, hogy a szállítási tevékenység megfelelő és hatékony módon történő végzéséhez szükséges erőforrások a rendelkezésére álljanak, továbbá létrehoz egy hatékony, biztonságos és gazdaságos szállítási rendszert és karbantartja azt.

- (3) A vertikálisan integrált vállalkozás termelő vagy szolgáltató feladatot ellátó leányvállalatai nem rendelkeznek közvetlen vagy közvetett részesedéssel a szállításrendszer-üzemeltetőben. A szállításrendszer-üzemeltető sem közvetlen, sem közvetett módon nem rendelkezik részesedéssel a vertikálisan integrált vállalkozás termelési vagy ellátási feladatot végző leányvállalataiban, és nem részesedik az e leányvállalatoktól származó osztalékból vagy egyéb pénzügyi előnyből.
- (4) A szállításrendszer-üzemeltető általános ügyvezetési struktúrájának és vállalati alapító okiratainak biztosítania kell a szállításrendszer-üzemeltető tényleges függetlenségét e fejezetnek megfelelően. A vertikálisan integrált vállalkozás sem közvetlenül, sem közvetetten nem határozza meg a szállításrendszer-üzemeltető versenymagatartását a szállításrendszer-üzemeltető napi tevékenységeivel és a hálózatirányítással kapcsolatban, vagy a 22. cikk szerint kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési terv előkészítéséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatban.
- (5) A szállításrendszer-üzemeltetők az ezen irányelv 13. cikkében és a 17. cikkének (2) bekezdésében említett feladataik, valamint [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 13. cikkének (1) bekezdése, 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja, 16. cikkének (2), (3) és (5) bekezdése, 18. cikkének (6) bekezdése és 21. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségeik teljesítése során nem alkalmaznak megkülönböztetést a különböző személyek vagy jogalanyok tekintetében, továbbá a termelés és az ellátás terén nem korlátozzák, torzítják vagy akadályozzák a versenyt.
- (6) A vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok, ideértve a szállításrendszer-üzemeltető által a vertikálisan integrált vállalkozás számára nyújtott kölcsönöket is, megfelelnek a piaci feltételeknek. A szállításrendszer-üzemeltető részletes nyilvántartást vezet e kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokról és azokat kérésre a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátja.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (7) A szállításirendszer-üzemeltető a vertikálisan integrált vállalkozással kötött minden kereskedelmi és pénzügyi megállapodást jóváhagyásra benyújt a szabályozó hatóságnak.
- (8) A szállításirendszer-üzemeltető tájékoztatja a szabályozó hatóságot a 17. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett, a jövőbeli beruházási projektek és/vagy a meglévő eszközök lecserélése céljára rendelkezésre álló pénzügyi forrásokról.
- (9) A vertikálisan integrált vállalkozás tartózkodik minden olyan tevékenységtől, amely a szállításirendszer-üzemeltetőt akadályozza vagy hátráltatja az e fejezetben említett kötelezettségeinek teljesítésében, és nem követeli meg a szállításirendszer-üzemeltetőtől, hogy e kötelezettségek teljesítése során engedélyt kérjen a vertikálisan integrált vállalkozástól.
- (10) Az érintett tagállamok jóváhagyják és független szállításirendszer-üzemeltetőnek jelölik ki azt a vállalkozást, amelyről a szabályozó hatóság tanúsítja, hogy megfelelnek e fejezet követelményeinek. A tanúsítási eljárásra az ezen irányelv 10. cikkében és [a/az] .../2009/EK rendelet⁺ 3. cikkében vagy az ezen irányelv 11. cikkében szereplő eljárás vonatkozik.

19. cikk

A szállításirendszer-üzemeltető személyzetének és ügyvezetésének függetlensége

- (1) A kinevezésekkel, meghosszabbításokkal és munkafeltételekkel – ideértve a szállításirendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak javadalmazását és hivatali idejük megszűnését is – kapcsolatos határozatokat a szállításirendszer-üzemeltető 20. cikkel összhangban kijelölt felügyeleti szerve hozza.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (2) A felügyeleti szerv által a szállításirendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személlyé és/vagy igazgatási szerveinek tagjává való kinevezésre vagy e tisztségükben való meghosszabbításra jelölt személyek személyéről, a hivatali idejüket szabályozó feltételekről, hivatali idejük tartamáról és megszűnéséről, valamint a hivatali idejük megszüntetésére vonatkozó bármely javasolt határozat indokairól értesíteni kell a szabályozó hatóságot. Ezek a feltételek és az (1) bekezdésben említett határozatok kizárólag akkor emelkednek kötelező erőre, ha a szabályozó hatóság az értesítést követő három héten belül nem emelt ellenük kifogást.

A szabályozó hatóság kifogást emelhet az (1) bekezdésben említett határozatok ellen, ha:

- a) kétségei merülnek fel az ügyvezetésért felelős személlyé és/vagy az igazgatási szervek tagjává való kinevezésre jelölt személy szakmai függetlenségével kapcsolatban; vagy
- b) a megbízatás idő előtti megszűnése esetén kétség merül fel az idő előtti megszűnés indokolásával kapcsolatban.
- (3) A szállításirendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek és/vagy igazgatási szerveinek tagjai esetében, akikre ez a bekezdés vonatkozik, a kinevezést megelőző három éves időszakban a vertikálisan integrált vállalkozással vagy annak bármely részével vagy annak irányító részvényeseivel, a szállításirendszer-üzemeltetőn kívül, sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen szakmai beosztás vagy felelősség, érdek vagy üzleti kapcsolat nem állhat fenn.
- (4) A szállításirendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak, valamint alkalmazottainak sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen egyéb szakmai beosztásuk vagy felelősségük, érdekük vagy üzleti kapcsolatuk nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás más részeivel vagy annak irányító részvényeseivel.

- (5) A szállításrendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak, valamint alkalmazottainak a szállításrendszer-üzemeltetőn kívül sem közvetve, sem közvetlenül nem fűződhet érdeke a vertikálisan integrált vállalkozás egyetlen részéhez sem, és attól semmilyen pénzügyi előnyhöz nem juthat. Díjazásuk nem függhet a szállításrendszer-üzemeltetőtől különböző vertikálisan integrált vállalkozás tevékenységétől vagy eredményétől.
- (6) Garantált a szabályozó hatóság vagy egy bíróság előtti tényleges fellebbezési jog a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személy és/vagy adminisztratív szervének tagjai megbízatásának idő előtti megszüntetése elleni minden panasza tekintetében.
- (7) A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak hivatali idejük megszűnését követően legalább négy évig a vertikálisan integrált vállalkozás semmilyen részével vagy annak irányító részvényeseivel, a szállításrendszer-üzemeltetőt kivéve, nem lehet szakmai beosztásuk vagy felelősségük, érdekük vagy üzleti kapcsolatuk.
- (8) A (3) bekezdés a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak a többségére alkalmazandó.

A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős azon személyek és/vagy igazgatási szerveinek azon tagjai, akikre a (3) bekezdés nem vonatkozik, a kinevezésüket megelőző legalább hathónapos időszakban semmilyen ügyvezetői vagy más hasonló tevékenységet nem végezhetnek a vertikálisan integrált vállalkozásban.

E bekezdés első albekezdését és a (4)-(7) bekezdéseket a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséhez tartozó személyekre, és az e személyeknek közvetlenül beosztott, a hálózat üzemeltetésével, karbantartásával vagy fejlesztésével kapcsolatos feladatot ellátó valamennyi személyre alkalmazni kell.

20. cikk

Felügyeleti szerv

- (1) A szállításrendszer-üzemeltető felügyeleti szervvel rendelkezik, amely felel a szállításrendszer-üzemeltető részvényesei vagyonának értékére esetlegesen jelentős hatást gyakorló határozatok, különösen az éves és a hosszabb távú pénzügyi tervek jóváhagyására, a szállításrendszer-üzemeltető eladósodási szintjére, valamint a részvényeseknek kifizetett osztalék összegére vonatkozó határozatok meghozataláért. Nem tartoznak a felügyeleti szerv hatáskörébe a szállításrendszer-üzemeltető napi tevékenységeivel és a hálózatirányítással, és a 22. cikk szerint kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési terv előkészítéséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatos határozatok.
- (2) A felügyeleti szerv a vertikálisan integrált vállalkozást képviselő tagokból, a harmadik személy részvényeseket képviselő tagokból, valamint amennyiben az érintett tagállam jogszabályai úgy rendelkeznek, az egyéb érdekelt feleket, például a szállításrendszer-üzemeltető alkalmazottait képviselő tagokból áll.
- (3) A 19. cikk (2) bekezdésének első albekezdése, és a 19. cikk (3)–(7) bekezdése legalább a felügyeleti szerv tagjainak felénél egy fővel kevesebb tagra alkalmazandó.

A 19. cikk (2) bekezdése második albekezdésének b) alpontja a felügyeleti szerv valamennyi tagjára alkalmazandó.

21. cikk

Megfelelőségi program és megfelelésért felelős tisztviselő

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők olyan megfeleléségi programot állítsanak össze és hajtsanak végre, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében, és biztosítják, hogy a programnak való megfelelést megfelelő módon figyelemmel kísérik. A megfeleléségi program meghatározza az alkalmazottaknak az e célok megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A programot a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. A nemzeti szabályozó hatáskörének sérelme nélkül a programnak való megfelelés független ellenőrzését a megfelelésért felelős tisztviselő végzi.
- (2) A megfelelésért felelős tisztviselőt a felügyeleti szerv nevezi ki, a szabályozó hatóság jóváhagyásával. A szabályozó hatóság a megfelelésért felelős tisztviselő kijelölésének jóváhagyását kizárólag a függetlenség vagy szakképzettség hiánya miatt utasíthatja el. A megfelelésért felelős tisztviselő természetes vagy jogi személy lehet. A megfelelésért felelős tisztviselőre a 19. cikk (2)–(8) bekezdését kell alkalmazni.
- (3) A megfelelésért felelős tisztviselő feladatai:
 - a) a megfeleléségi program végrehajtásának figyelemmel kísérése;
 - b) a megfeleléségi program végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket tartalmazó éves jelentés készítése és a jelentés benyújtása a szabályozó hatósághoz;
 - c) beszámolás a felügyeleti testületnek és ajánlások kibocsátása a megfeleléségi programmal és annak végrehajtásával kapcsolatban;

- d) a szabályozó hatóság értesítése a megfelelőségi program végrehajtása tekintetében tapasztalt jelentős hiányosságokról; és
 - e) beszámolás a szabályozó hatóságnak a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető által kötött minden kereskedelmi és pénzügyi megállapodásról.
- (4) A megfelelésért felelős tisztviselő a szabályozó hatóság részére benyújtja a beruházási tervre vagy a hálózatban megvalósítandó egyedi beruházásokra vonatkozó határozati javaslatokat. Ezt legkésőbb akkor kell megtennie, amikor a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezető- és/vagy hatáskörrel rendelkező igazgatási szerve benyújtja azokat a felügyeleti szervnek.
- (5) Amennyiben a vertikálisan integrált vállalkozás a közgyűlésen vagy az általa a felügyeleti szervbe kijelölt tagok szavazatán keresztül megakadályozta egy olyan határozat meghozatalát, amelyet a tízéves hálózatfejlesztési terv keretében a következő három évben hajtottak volna végre, és annak hatása hálózati beruházások megakadályozása vagy késleltetése, a megfelelésért felelős tisztviselő ezt jelenti a szabályozó hatóságnak, amely ezután a 22. cikknek megfelelően jár el.
- (6) A megfelelésért felelős tisztviselő megbízatásának vagy alkalmazásának feltételeit, beleértve megbízatásának időtartamát, a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. Ezen feltételeknek biztosítani kell a megfelelésért felelős tisztviselő függetlenségét, beleértve a feladatainak ellátásához szükséges valamennyi forrás rendelkezésére bocsátását. A megfelelésért felelős tisztviselőt megbízatása alatt sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen egyéb szakmai beosztás, felelősség vagy érdek nem kötheti a vertikálisan integrált vállalkozás bármely részéhez vagy ellenőrző befolyással rendelkező részvényeseihez.

- (7) A megfelelésért felelős tisztviselő rendszeresen jelentést tesz, akár írásban, akár szóban, a szabályozó hatóságnak, és joga van ahhoz, hogy akár írásban, akár szóban rendszeresen jelentést tegyen a szállításrendszer-üzemeltető felügyeleti szervének.
- (8) A megfelelésért felelős tisztviselő részt vehet a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezető- vagy igazgatási szerveinek valamennyi ülésén, valamint a felügyeleti szerv és a közgyűlés ülésein is. A megfelelésért felelős tisztviselő részt vesz az alábbi témákkal foglalkozó valamennyi ülésen:
- a) a hálózati hozzáférés feltételei [a/az] .../2009/EK rendeletben⁺ meghatározottak szerint, különös tekintettel a díjakra, a harmadik felek részére nyújtott hozzáférési szolgáltatásokra, a kapacitásallokációra, a szűk keresztmetszetek kezelésére, az átláthatóságra, az egyensúly fenntartására és a másodlagos piacokra;
 - b) a szállítási hálózati rendszer üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése érdekében vállalt projektek, ideértve az új közlekedési összeköttetésekkel, a kapacitás bővítésével és a meglévő kapacitás optimalizálásával kapcsolatos beruházásokat;
 - c) a szállítási rendszer üzemeltetéséhez szükséges energiavásárlás vagy -eladás.
- (9) A megfelelésért felelős tisztviselő figyelemmel kíséri, hogy a szállításrendszer-üzemeltető megfelel-e a 16. cikknek.
- (10) A megfelelésért felelős tisztviselő hozzáférhet valamennyi releváns adathoz, valamint beléphet a szállításrendszer-üzemeltető irodáiba és a feladata elvégzéséhez szükséges valamennyi információhoz.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (11) A szabályozó hatóság előzetes jóváhagyását követően a felügyeleti szerv felmentheti a megfelelésért felelős tisztviselőt. A szabályozó hatóság kérésére a felügyeleti szerv függetlenség vagy a szakmai képességek hiánya miatt felmenti a megfelelésért felelős tisztviselőt.
- (12) A megfelelésért felelős tisztviselő a szállításirendszer-üzemeltető irodáiba előzetes bejelentés nélkül léphet be.

22. cikk

A hálózatfejlesztés és a beruházási döntések meghozatalával kapcsolatos hatáskörök

- (1) A szállításirendszer-üzemeltető – az érintett felekkel folytatott konzultációt követően – minden évben tízéves hálózatfejlesztési tervet nyújt be a szabályozó hatóságnak, a fennálló és az előre jelzett kínálat és kereslet alapján. Ez a hálózatfejlesztési tervnek hatékony intézkedéseket kell tartalmaznia a rendszer megfeleléségének, valamint az ellátás biztonságának szavatolása érdekében.
- (2) A tízéves hálózatfejlesztési terv különösen:
- a) jelzi a piaci résztvevők számára azokat a főbb szállítási infrastruktúrákat, amelyeket a következő 10 évben meg kell építeni vagy fejleszteni kell;
 - b) tartalmazza az összes olyan beruházást, amelyről már döntés született, és meghatározza azokat az új beruházásokat, amelyeket a következő három évben kell megvalósítani; és
 - c) időkeretet ír elő valamennyi beruházási projekt tekintetében.

- (3) A szállításrendszer-üzemeltető a tízéves hálózatfejlesztési terv kidolgozásakor ésszerű feltételezéseket tesz a termelés, -ellátás és -fogyasztás, valamint a más országokkal folytatott cserék alakulását illetően, figyelembe véve a regionális és a közösségi szintű hálózatokra, valamint a földgáztárolókra és LNG újragázosítási létesítményekre vonatkozó beruházási terveket.
- (4) A szabályozó hatóság a tízéves hálózatfejlesztési tervről nyílt és átlátható módon konzultál valamennyi tényleges vagy potenciális rendszerhasználóval. A magukat potenciális rendszerhasználónak valló személyektől vagy vállalkozásoktól megkövetelhetik ezen állításuk alátámasztását. A szabályozó hatóság közzéteszi a konzultációs folyamat eredményeit, különösen az esetleges beruházási igényeket.
- (5) A szabályozó hatóság megvizsgálja, hogy a tízéves hálózatfejlesztési terv felöleli-e a konzultációs folyamat során azonosított valamennyi beruházási igényt, valamint hogy a terv összhangban áll-e [a/az] .../.../EK rendelet⁺ 8. cikkének (3) bekezdésének b) pontjában említett, nem kötelező érvényű, a Közösség egészére kiterjedő, tízéves hálózatfejlesztési tervvel (a Közösség egészére kiterjedő hálózatfejlesztési terv). Amennyiben bármilyen kétség felmerül a Közösségre kiterjedő hálózatfejlesztési tervvel való összhanggal kapcsolatban, a szabályozó hatóság konzultál az Ügynökséggel. A szabályozó hatóság megkövetelheti a szállításrendszer-üzemeltetőtől tízéves hálózatfejlesztési tervének módosítását.
- (6) A szabályozó hatóság figyelemmel kíséri és értékeli a 10 éves hálózatfejlesztési terv megvalósítását.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

(7) Abban az esetben, ha a szállításrendszer-üzemeltető nem hajt végre egy, a tízéves hálózatfejlesztési terv keretében a következő három évben megvalósítandó beruházást, a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a szabályozó hatóság – a szóban forgó beruházás megvalósítása érdekében, amennyiben a legutóbbi tízéves hálózatfejlesztési terv alapján az még indokolt –köteles legyen meghozni a következő intézkedések közül legalább egyet, kivéve, ha az ilyen beruházás végrehajtása az üzemeltetőn kívül álló, kényszerítő okok miatt hiúsul meg:

- a) a szóban forgó beruházások végrehajtásának megkövetelése a szállításrendszer-üzemeltetőtől;
- b) a szóban forgó beruházás tekintetében bármely beruházó előtt nyitva álló versenytárgyalási eljárás szervezése; vagy
- c) a szállításrendszer-üzemeltető arra kötelezése, hogy fogadjon el tőkeemelést a szükséges beruházások finanszírozásához, valamint hogy engedélyezze független beruházók részvételét a tőkében.

Ha a szabályozó hatóság élt az első albekezdés b) pontja szerinti hatáskörével, a szállításrendszer-üzemeltetőt kötelezheti arra, hogy az alábbiak közül egy vagy több intézkedést elfogadjon:

- a) harmadik fél általi finanszírozás;
- b) harmadik fél általi kivitelezés;
- c) az érintett új eszközök általa történő megépítése;
- d) az érintett vonatkozó új eszközök általa történő üzemeltetése.

A szállításrendszer-üzemeltető biztosítja a beruházók számára a beruházás megvalósításához szükséges információkat, az új eszközöket hozzákapcsolja a szállítási hálózathoz, és – általánosságban – minden tőle telhető erőfeszítést megtesz a beruházási projekt végrehajtásának megkönnyítésére.

A vonatkozó pénzügyi megállapodásokhoz a szabályozó hatóság jóváhagyása szükséges.

- (8) Ha a szabályozó hatóság élt a (7) bekezdés első albekezdése szerinti hatáskörével, a szóban forgó beruházások költségeire a releváns díjszabályozások vonatkoznak.

23. cikk

A tárolási létesítmények,

az LNG-újrágázosító létesítmények és ipari fogyasztók szállítási hálózatra való csatlakozását érintő döntéshozatali hatáskörök

- (1) A szállításrendszer-üzemeltetők kötelesek átlátható és hatékony eljárásokat és díjakat meghatározni és közzétenni a földgáztárolóknak, LNG újrágázosítási létesítményeknek és ipari felhasználóknak a szállítási rendszerhez való megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia.
- (2) A szállításrendszer-üzemeltetők nem jogosultak arra, hogy egy új földgáztároló, LNG újrágázosítási létesítmény vagy ipari felhasználó csatlakoztatását a rendelkezésre álló hálózati kapacitások esetleges jövőbeni korlátaira vagy a szükséges kapacitásnöveléshez kapcsolódó járulékos költségekre hivatkozva visszautasítsák. A szállításrendszer-üzemeltető köteles elegendő belépő és kilépő kapacitást biztosítani az új csatlakozáshoz.

V. fejezet

Elosztás és ellátás

24. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők kijelölése

A tagállamok vagy az általuk erre felkért, elosztóhálózatban tulajdonnal rendelkező vagy azokért felelős vállalkozások a hatékonyság és a gazdasági egyensúly figyelembevételével, a tagállam által megállapított időtartamra szólóan egy vagy több elosztórendszer-üzemeltetőt jelölnek ki, és gondoskodnak arról, hogy az elosztórendszer-üzemeltetők betartsák a 25., 26. és 27. cikkben foglaltakat.

25. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők feladatai

- (1) Minden elosztórendszer-üzemeltető felelős annak biztosításáért, hogy a rendszer hosszú távon eleget tudjon tenni a gázelosztásra vonatkozó ésszerű igényeknek, valamint saját területén felelős a biztonságos, megbízható és hatékony rendszerek gazdaságos feltételek közötti működtetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért a környezetvédelem és az energiahatékonyság kellő figyelembevételével.
- (2) Az elosztórendszer-üzemeltető minden esetben tartózkodik a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai közötti, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől.
- (3) Minden elosztórendszer-üzemeltető elegendő információval látja el az összes többi elosztó-, szállítási-, LNG-létesítmény- és/vagy a tárolásrendszer-üzemeltetőket annak biztosítására, hogy a földgáz szállítása és tárolása az egymással összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony működésével összhangban történjen.

- (4) Az elosztórendszer-üzemeltető a rendszerhasználókat megfelelő módon tájékoztatja annak érdekében, hogy azok hatékonyan hozzáférhessenek a rendszerhez, annak használatát is beleértve.
- (5) Ahol az elosztórendszer-üzemeltető felel az elosztó rendszer egyensúlyáért, az általa az egyensúly fenntartása érdekében elfogadott szabályoknak – beleértve az energiaegyensúlytól való eltérésért a rendszerhasználók részéről fizetendő díjakra vonatkozó szabályokat is – objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. Az elosztórendszer-üzemeltető által nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások feltételeit, beleértve a szabályokat és a díjakat is, a 40. cikk (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megkülönböztetéstől mentes, költségeket tükröző módon kell kialakítani, és azokat közzé kell tenni.

26. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők szétválasztása

- (1) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás része, legalább társasági formájában, szervezeti, valamint döntéshozatali szempontból függetlennek kell lennie a nem az elosztással kapcsolatos, további tevékenységektől. Ezek a szabályok nem keletkeztetnek kötelezettséget arra, hogy az elosztórendszer vagyonát tulajdonjogi szempontból elválasszák a vertikálisan integrált vállalkozástól.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti követelményeken túlmenően, ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás része, szervezeti és döntéshozatali szempontból függetlennek kell lennie a nem az elosztással kapcsolatos további tevékenységektől. Ennek elérése érdekében a következő minimumkövetelményeket kell alkalmazni:
- a) az elosztórendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás olyan szervezetében, amely a földgáztermelés, -szállítás vagy -ellátás napi üzemviteléért közvetve vagy közvetlenül felelős;

- b) megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az elosztórendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek szakmai érdekeit olyan módon vegyék figyelembe, amely biztosítja számukra a független cselekvés lehetőségét;
- c) az elosztórendszer-üzemeltetőnek tényleges, a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól független döntéshozatali jogköre van a hálózat üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges vagyont illetően. E feladatok teljesítése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetőnek rendelkeznie kell az ehhez szükséges humán, műszaki, pénzügyi és tárgyi erőforrásokkal. Ez nem akadályozhatja azon megfelelő koordinációs mechanizmusokat, amelyek az anyavállalat gazdasági és ügyvezetési felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei – a 41. cikk (6) bekezdésének megfelelően közvetve szabályozott – megtérülésének védelme érdekében. Az anyavállalat számára különösen lehetővé kell tenni, hogy jóváhagyja az elosztórendszer-üzemeltető éves pénzügyi tervét, vagy bármely, ezzel egyenértékű dokumentumot, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladásodásának mértékére vonatkozóan. Ugyanakkor nem jogosítja fel az anyavállalatot, hogy a napi üzemvitellel kapcsolatban, vagy az elosztóvezetékek építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatosan utasításokat adjon, ha azok nem haladják meg az engedélyezett pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű dokumentumban megszabott kereteket; és

- d) az elosztórendszer-üzemeltetőnek megfelelőségi programot kell összeállítania, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében, és biztosítja, hogy a program végrehajtását megfelelő módon kísérik figyelemmel. A megfelelőségi program meghatározza az alkalmazottaknak a célkitűzés megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A megfelelőségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület az elosztórendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselője éves jelentést készít a megtett intézkedésekről, azt nyilvánosságra hozza, és benyújtja a 39. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatósághoz. Az elosztórendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselője teljesen független, és az elosztórendszer-üzemeltető és kapcsolt vállalkozásai valamennyi olyan információjához hozzáférhet, amely feladata teljesítéséhez szükséges.
- (3) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás részét alkotja, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy tevékenységeit a szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező szervek figyelemmel kísérik azért, hogy az elosztórendszer-üzemeltető a vertikális integrációt ne használhassa a verseny torzítására. A vertikálisan integrált elosztórendszer-üzemeltetők kommunikációjukban és a márképítés során nem lehetnek összetéveszthetők a vertikálisan integrált vállalkozás ellátó ágának különállósága tekintetében.
- (4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1), a (2) és a (3) bekezdés rendelkezéseit nem alkalmazzák az olyan integrált földgázipari vállalkozásokra, amelyek 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót szolgálnak ki.

27. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők titoktartási kötelezettségei

- (1) Az elosztórendszer-üzemeltetők a 30. cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzik azoknak a gazdasági szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenységük során hozzájutnak; és megakadályozzák, hogy a saját tevékenységükkel kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra.
- (2) Az elosztórendszer-üzemeltetők a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élnek vissza a harmadik féltől, a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.

28. cikk

Zárt elosztó rendszerek

- (1) A tagállamok úgy rendelkezhetnek, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező hatóságok zárt elosztó rendszernek minősítsék azokat a rendszereket, amelyek adott földrajzilag behatárolt ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltató helyszínek számára szolgáltatnak gázt, és amelyek a (4) bekezdés sérelme nélkül nem szolgálnak ki háztartási fogyasztókat, ha
 - a) műszaki vagy biztonsági okokból az ezen rendszert használók tevékenységei vagy termelési folyamatai integráltak, vagy
 - b) a rendszer elsősorban a rendszer tulajdonosának vagy üzemeltetőjének vagy kapcsolt vállalkozásainak szolgáltató gázt.

- (2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok mentesítsék a zárt elosztórendszer üzemeltetőjét a 31. cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a 41. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően hagyják jóvá.
- (3) A (2) bekezdésben hivatkozott mentesség engedélyezése esetén az alkalmazandó díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a zárt elosztórendszer felhasználójának kérésére felül kell vizsgálni és a 41. cikkel összhangban kell jóváhagyni.
- (4) Nem zárja ki ezen mentességek engedélyezhetőségét az olyan csekély számú háztartás általi eseti használat, amely a zárt elosztórendszer által ellátott területen belül található és lakói az elosztó rendszer tulajdonosának alkalmazásában vagy hasonló kapcsolatban állnak.

29. cikk

Kombinált üzemeltetők

A 26. cikk (1) bekezdése nem zárja ki, hogy a szállítás, LNG, tárolás és elosztás tekintetében kombináltrendszer-üzemeltető működjön, ha ez az üzemeltető megfelel a 9. cikk (1) bekezdése, vagy a 14. és a 15. cikk, vagy a IV. fejezet rendelkezéseinek, vagy a 49. cikk (6) bekezdésének hatálya alá tartozik.

VI. fejezet

A számvitel szétválasztása és átláthatósága

30. cikk

A számvitelbe való betekintés joga

- (1) A tagállamoknak vagy bármely, általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóságnak, beleértve a 39. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokat és a 34. cikk (3) bekezdésében említett vitarendezési hatóságokat, a feladatuk ellátásához szükséges mértékben betekintési joguk van a földgázipari vállalkozások számvitelébe a 31. cikkben meghatározottak szerint.
- (2) A tagállamok és bármely, általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság, beleértve a 39. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokat és a vitarendezési hatóságokat, megőrzik az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát. A tagállamok elrendelhetik ezeknek az információknak a felfedését, ha ez a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára feladataik ellátásához szükséges.

31. cikk

Számviteli szétválasztás

- (1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a földgázipari vállalkozások számvitelüket az e cikk (2)–(5) bekezdésének megfelelően végezzék. Ha valamely földgázipari vállalkozás ez alól a kötelezettség alól a 49. cikk (2) és (4) bekezdése értelmében mentességet élvez, legalább saját belső számvitelét e cikknek megfelelően vezeti.

- (2) A földgázipari vállalkozások tulajdonosi szerkezetüktől és társasági formájuktól függetlenül a Szerződés 44. cikke (2) bekezdésének g) pontja* alapján meghatározott formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv¹ értelmében elfogadott, a korlátolt felelősségű társaságok éves beszámolójával kapcsolatos nemzeti jogszabályoknak megfelelően állítják össze, nyújtják be auditálásra és teszik közzé éves beszámolójukat.

Azok a vállalkozások, amelyeket jogszabály nem kötelez éves beszámolójuk közzétételére, beszámolójuk egy példányát székhelyükön a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják.

- (3) A földgázipari vállalkozások belső számvitelükben külön elszámolást vezetnek a szállítási, elosztási, LNG- és tárolási tevékenységeik mindegyikéről, mintha a szóban forgó tevékenységeket különálló vállalkozások végeznék, a hátrányos megkülönböztetés, a keresztfinanszírozás és a versenytorzulás elkerülése céljából. A vállalkozásoknak elszámolást kell készíteniük – amely lehet összevont is – a szállításhoz, elosztáshoz, LNG-hez és tároláshoz nem kapcsolódó, egyéb földgázipari tevékenységeikről is. 2007. július 1-jéig külön elszámolást kell vezetniük a feljogosított, illetve a nem feljogosított felhasználóknak nyújtott ellátási tevékenységről. Az elszámolásokban részletezni kell a szállítási vagy elosztóhálózatban fennálló tulajdonból származó bevételeket. Adott esetben összevont elszámolást kell vezetni az egyéb, nem földgázipari tevékenységekről is. A belső számvitelnek tartalmaznia kell minden egyes tevékenység mérlegét és eredménykimutatását.
- (4) A (2) bekezdésben említett könyvvizsgálatnak különösen ki kell térnie a (3) bekezdésben említett, a hátrányos megkülönböztetés és keresztfinanszírozás elkerülésének igazolására.

* A 78/660/EGK irányelv címe az Amszterdami Szerződés 12. cikkével összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkei átszámozásának figyelembevételével módosult; az eredeti hivatkozás az 54. cikk (3) bekezdésének g) pontja volt.

¹ HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

- (5) A vállalkozások belső számvitelükben határozzák meg az eszközök és források, a ráfordítások és bevételek, valamint az értékcsökkenési leírás megosztásának szabályait, a (3) bekezdésben említett külön elszámolások készítése során a nemzeti szinten alkalmazandó számviteli szabályok sérelme nélkül. Ezeket a belső szabályokat csak kivételes esetben lehet megváltoztatni. Az ilyen módosításokat jelenteni kell és kellő indoklással alá kell támasztani.
- (6) Az éves beszámoló mellékletében külön kell feltüntetni a meghatározott nagyságú, kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyleteket.

VII. FEJEZET

A hálózati hozzáférés szervezése

32. cikk

Harmadik fél hozzáférése

- (1) A tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben harmadik felek szállító- és elosztóhálózathoz, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférését nyilvános, minden feljogosított felhasználóra, beleértve az ellátó vállalkozásokat is, vonatkozó díjak alapján teszik lehetővé, objektív kritériumok alapján, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a díjak számításához alkalmazott módszereket a 39. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóság azok 41. cikkkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja, és hogy ezeket a díjakat, és – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.

- (2) A szállításirendszer-üzemeltetők számára, ha feladatuk ellátásához szükséges, beleértve a határokon keresztül történő szállítás feladatait is, biztosítani kell a hozzáférést más szállításirendszer-üzemeltetők hálózatához.
- (3) Ezen irányelv előírásai nem akadályozzák meg a hosszú távú szerződések megkötését, amennyiben azok megfelelnek a közösségi versenyszabályoknak.

33. cikk

Tárolókhoz való hozzáférés

- (1) A földgáztárolókhoz és a vezetékkészlethez való hozzáférés megszervezéséhez, amikor műszaki és/vagy gazdasági megfontolásokból a hálózathoz való hatékony hozzáférés a felhasználók ellátásának biztosítása érdekében ezt igényli, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezéséhez a tagállamok választhatnak a (3) vagy a (4) bekezdésben említett eljárások közül, vagy választhatják mindkettőt. Ezek az eljárások objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján folynak.

Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeznek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok megállapítják és közzéteszik azokat a követelményeket, amelyek alapján meg lehet határozni a földgáztárolókra és a vezetékkészletre alkalmazandó hozzáférési rendszert. A tagállamok, illetve szabályozó hatóságok közzéteszik, vagy a tárolási- és szállításirendszer-üzemeltetőket kötelezik annak közzétételére, hogy mely földgáztárolókat, vagy ezeknek mely részeit, és mely vezetékkészletet kínálják fel a (3) és (4) bekezdésben említett különböző eljárásokban. A második albekezdés második mondata szerinti kötelezettség nem sérti a tagállamok számára az első albekezdés értelmében biztosított választási jogot.

- (2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók az LNG-létesítményekkel kapcsolatos kiegészítő szolgáltatásokra és ideiglenes tárolásra, amelyek az újragázosítási folyamathoz és azt követően a szállítórendszerhez történő szállításhoz szükségesek.
- (3) A tárgyalásos hálózati hozzáférés esetében a tagállam, vagy ha a tagállamok úgy rendelkeztek, a szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók mind az összekapcsolt rendszer által lefedett területen, mind pedig azon kívül meg tudjanak állapodni a földgáztárolókhoz és vezetékkészlethez való hozzáférésről, ha az műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges a rendszerhez való hatékony hozzáférés, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés érdekében. A felek a tárolóhoz, vezetékkészlethez és egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférésről jóhiszemű tárgyalásokat folytatnak.

A tárolás, vezetékkészlet és egyéb kiegészítő szolgáltatás hozzáféréseivel kapcsolatos szerződések a hatáskörrel rendelkező tárolásirendszer-üzemeltetővel vagy földgázipari vállalkozásokkal kerülnek megtárgyalásra. Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok előírják a tárolásirendszer-üzemeltetőknek és a földgázipari vállalkozásoknak, hogy...-ig^{*}, és ezt követően évente tegyék közzé a tárolói, vezetékkészlet és egyéb kiegészítő szolgáltatások igénybevételének főbb üzleti feltételeit.

E feltételek kialakításakor a tárolásirendszer-üzemeltetők és a földgázipari vállalkozások konzultációt folytatnak a rendszerhasználókkal.

* HL: Kérjük, illessze be a dátumot: a 2003/55/EK irányelv 33. cikke (1) bekezdésében említett végrehajtási határidőt követő hat hónap.

- (4) Szabályozott hozzáférés esetén amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított fogyasztók számára biztosítsák a jogot az összekapcsolt rendszerek által lefedett területen kívül és belül egyaránt a tároláshoz és vezetékkészlethez, és egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz hozzáféréshez, a tárolásra vagy vezetékkészletre vonatkozó közzétett díjak, egyéb feltételek és kötelezettségek alapján, ha a hálózathoz való hatékony hozzáférés műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges, illetve a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezése érdekében. Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, illetve a tagállamok konzultációt folytatnak a rendszerhasználókkal e díjak vagy a számításukhoz alkalmazott módszerek kialakításakor. A feljogosított felhasználók e hozzáférési joga azáltal biztosítható, hogy lehetővé teszik számukra ellátási szerződések megkötését a hálózat tulajdonosán és/vagy rendszerüzemeltetőjén, illetve a kapcsolt vállalkozásokon kívül más versenytárs földgázipari vállalkozásokkal is.

34. cikk

Az upstream csővezeték-hálózatokhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók számára – székhelyüktől vagy lakóhelyüktől függetlenül – e cikknek megfelelően biztosítsák a lehetőséget az upstream csővezeték-hálózatokhoz való hozzáférésre, beleértve az ilyen hozzáféréssel járó műszaki szolgáltatások nyújtására alkalmas létesítményeket is, kivéve az ilyen hálózatok és létesítmények azon részeit, amelyek a földgázlelőhelyen a helyileg végzett termelési műveletekhez használatosak. Az intézkedésekről az 54. cikk rendelkezéseinek megfelelően értesíteni kell a Bizottságot.

- (2) Az (1) bekezdésben említett hozzáférést a tagállam által a vonatkozó jogi eszközökkel összhangban meghatározott módon kell biztosítani. A tagállamok tisztességes és nyílt hozzáférést biztosítanak, amellyel a földgáziparban versenypiacot alakítanak ki és elkerülik a piaci erőfölénnyel való visszaélést, figyelembe véve az ellátás biztonságát és rendszerességét, a rendelkezésre álló, illetve ésszerű keretek között hozzáférhetővé tehető kapacitásokat, valamint a környezetvédelmi megfontolásokat. A következőket lehet figyelembe venni:
- a) a hozzáférést meg kell tagadni, ha a műszaki feltételek nem egyeztethetők össze, és nincs mód ennek ésszerű kereteken belüli leküzdésére;
 - b) a nehézségeket el kell kerülni, ha azok ésszerű keretek között nem leküzdhetők és sérthetik a szénhidrogének hatékony jelenlegi és jövőbeli kitermelését, beleértve a csekély gazdasági előnyt biztosító mezőket is;
 - c) az upstream csővezeték-hálózat tulajdonosának vagy rendszerüzemeltetőjének a gáz szállításával és feldolgozásával kapcsolatos és kellően megindokolt szükségletét tiszteletben kell tartani, akárcsak az upstream csővezeték-hálózat többi felhasználójának, vagy a hatáskörrel rendelkező feldolgozó- vagy kezelőlétesítmények érdekeit, akiket ez érinthet; és
 - d) a tagállamok jogszabályait és közigazgatási eljárásait a közösségi jogszabályokkal összhangban alkalmazva kell a termeléshez és az upstream fejlesztésekhez az engedélyeket megadni.

- (3) A tagállamok biztosítják, hogy meglegyenek a vitarendezési szabályok, beleértve egy, a felektől független hatóságot, amely hozzáfér valamennyi releváns információhoz, hogy képes legyen az upstream csővezeték-hálózathoz való hozzáféréssel kapcsolatos viták gyors rendezésére, tekintetbe véve a (2) bekezdés feltételeit és azoknak a feleknek a számát, amelyek az ilyen hálózatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos tárgyalásokban érdekeltek.
- (4) Határokon átnyúló viták esetében annak a tagállamnak a vitarendezési szabályait kell alkalmazni, amely illetékességgel rendelkezik a hozzáférést megtagadó upstream csővezeték-hálózat felett. Ha határokon átnyúló viták esetében a szóban forgó hálózat vonatkozásában több tagállam illetékes, az érintett tagállamok konzultálnak egymással, hogy az ezen irányelvben foglalt rendelkezéseket következetesen alkalmazzák.

35. cikk

A hozzáférés megtagadása

- (1) A földgázipari vállalkozások a hálózati hozzáférést megtagadhatják a kapacitáshiányra való hivatkozással vagy akkor, ha a hálózati hozzáférés megakadályozná őket a 3. cikk (2) bekezdésében említett és rájuk rótt közszolgáltatási kötelezettségeik teljesítésében, illetve súlyos gazdasági és pénzügyi nehézségekre való hivatkozással, amelyek a take-or-pay szerződéseikből erednek, tekintettel a 48. cikkben megállapított kritériumokra és eljárásokra, valamint a tagállam által az említett cikk (1) bekezdésének megfelelően választott alternatívára. Az ilyen megtagadást kellőképpen meg kell indokolni.

- (2) A tagállamok megtehetik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hálózati hozzáférést kapacitáshiányra vagy csatlakozó vezeték hiányára való hivatkozással megtagadó földgázipari vállalkozások elvégezzék a szükséges fejlesztéseket, amennyiben az gazdaságos, vagy ha azt egy lehetséges felhasználó kész megfizetni. Abban az esetben, ha a tagállamok a 4. cikk (4) bekezdését alkalmazzák, kötelesek ilyen intézkedéseket tenni.

36. cikk

Új infrastruktúra

- (1) A jelentősebb új gázipari infrastruktúra, azaz a rendszerösszekötők, az LNG-létesítmények és a földgáztárolók kérelem alapján, a következő feltételek mellett – meghatározott ideig – mentesülhetnek a 9., 32., 33. és 34. cikk, valamint a 41. cikk (6), (8) és (10) bekezdése rendelkezéseinek hatálya alól:
- a) a beruházásnak a gázellátásban kialakuló versenyt és a gázellátás biztonságát kell növelnie;
 - b) a beruházással kapcsolatos kockázatoknak olyan mértékűnek kell lenniük, hogy a beruházás meg sem valósulna, ha a mentességet nem kapná meg;
 - c) az infrastruktúra tulajdonosa olyan természetes vagy jogi személy kell legyen, aki/amely legalább társasági formáját tekintve elkülönül azoktól a rendszerüzemeltetőktől, akiknek a rendszerébe az új infrastruktúra beépül;
 - d) az infrastruktúra használóira díjat kell kivetni; és
 - e) a mentesség nem lehet hátrányos hatással a versenyre, illetve a gáz belső piacának hatékony működésére, vagy annak a szabályozott rendszernek a hatékony működésére, amelyre az új infrastruktúra rácsatlakozik.

- (2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni a meglévő infrastruktúra kapacitásának jelentős mértékű bővítésére is és az infrastruktúra olyan jellegű módosítására, amely lehetővé teszi új gázellátási források bevonását.
- (3) A VIII. fejezetben említett szabályozó hatóság eseti alapon dönthet az (1) és (2) bekezdésben említett mentességről.
- (4) Amennyiben a szóban forgó infrastruktúra egynél több tagállam területén található, az Ügynökség tanácsadói véleményt nyújthat be az érintett tagállamok szabályozó hatóságaihoz, amely határozatuk alapjául szolgálhat az érintett szabályozó hatóságokhoz a legutoljára benyújtott mentességre irányuló kérelem időpontjától számított két hónapon belül.

Amennyiben valamennyi érintett szabályozó hatóság hat hónapon belül megállapodásra jutott a mentességről szóló határozatról, e határozatról tájékoztatják az Ügynökséget.

Az Ügynökség gyakorolja az e cikkben az érintett tagállamok szabályozó hatóságaira ruházott hatásköröket.

- a) amennyiben az összes érintett szabályozó hatóság nem tudott megállapodásra jutni attól az időponttól számított hat hónapos időszakon belül, amikor a mentességre vonatkozó kérelmet a szabályozó hatóságok közül az utolsóhoz benyújtották; vagy
- b) az érintett szabályozó hatóságok közös kérésére.

Valamennyi érintett szabályozó hatóság együttesen kérelmezheti, hogy a harmadik albekezdés a) pontjában említett időszakot legfeljebb három hónappal hosszabbítsák meg.

- (5) Az Ügynökség döntésének meghozatala előtt konzultál az érintett szabályozó hatóságokkal és a kérelmezőkkel.
- (6) A mentesség az új infrastruktúra vagy a már meglévő, de jelentős mértékben bővített kapacitású infrastruktúra teljes kapacitására vagy annak egy részére vonatkozhat.

A mentesség megadásával kapcsolatos döntés meghozatalakor eseti alapon megfontolás tárgyává kell tenni, hogy nincs-e szükség a mentesség időtartamára és az infrastruktúrához való megkülönböztetéstől mentes hozzáférésre vonatkozó feltételek kikötésére. Az említett feltételekre vonatkozó döntéskor különösen a megépítendő új kapacitásokat vagy a meglévő kapacitások módosítását, a projekt időbeli határait és a nemzeti sajátosságokat kell figyelembe venni.

A mentesség megadása előtt a szabályozó hatóságnak el kell döntenie, hogy milyen szabályok és mechanizmusok legyenek érvényesek a kapacitással való gazdálkodásra és a kapacitásallokációra. A szabályok értelmében az infrastruktúra valamennyi potenciális igénybevevőjét fel kell kérni arra, hogy még az új infrastruktúra – akár saját felhasználásra történő – kapacitásallokációja előtt jelezzék a kapacitások lekötése iránti igényüket. A szabályozó hatóság előírja, hogy a szűk keresztmetszet kezelési szabályai rendelkezzenek a kihasználatlan kapacitások piaci felkínálásáról, valamint arról, hogy az infrastruktúra használói jogosultak legyenek lekötött kapacitásaiknak a másodlagos piacon történő forgalmazására. Az (1) bekezdés a), b) és e) pontjában említett kritériumok értékelésekor a szabályozó hatóság figyelembe veszi a kapacitásallokációs eljárás eredményét.

A mentességet megadó határozatot az e bekezdés második albekezdésében említett feltételekkel együtt megfelelően meg kell indokolni, és nyilvánosságra kell hozni.

- (7) A (3) bekezdés ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy szabályozó hatóságuk vagy adott esetben az Ügynökség hivatalos határozat céljából terjessze a mentességi kérelemről alkotott véleményét a tagállam hatáskörrel rendelkező testülete elé. Ezt a véleményt a határozattal együtt közzé kell tenni.
- (8) A szabályozó hatóság a mentességi kérelem kézhezvétele után haladéktalanul eljuttatja annak másolatát a Bizottsághoz. A hatáskörrel rendelkező hatóság a határozatról – az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt – haladéktalanul értesíti a Bizottságot. Ezeket az információkat összesített formában is be lehet nyújtani a Bizottsághoz, lehetővé téve, hogy a Bizottság megalapozott határozatot hozhasson. A tájékoztatás különösen a következőkre tér ki:
- a) azok a részletes indokok, amelyek alapján a szabályozó hatóság vagy a tagállam megadta vagy megtagadta a mentességet, hivatkozva arra az (1) bekezdésre, az e bekezdés vonatkozó pontjára vagy pontjaira, amely alapján döntését meghozta, beleértve a mentességet igazoló pénzügyi információkat;
 - b) a versenyre és a földgáz belső piacának hatékony működésére gyakorolt hatás elemzése, amely a mentesség következtében várható;
 - c) a mentesség időtartamának és a gázinfrastruktúra összes kapacitása azon részének megindokolása, amelyre a mentességet megadják;
 - d) a rendszerösszekötővel kapcsolatos mentesség esetén az érintett szabályozó hatóságokkal folytatott konzultáció eredménye; és
 - e) az infrastruktúrának a gázellátás diverzifikációjára gyakorolt hatása.

- (9) A Bizottság az értesítés kézhezvételének napját követő két hónapon belül úgy dönthet, hogy felszólítja a szabályozó hatóságot a mentességet megadó határozat módosítására vagy visszavonására. A két hónapos határidő további két hónappal meghosszabbítható, ha a Bizottság további információt kér. Ez a további időszak a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik. Az eredeti két hónapos időszak a Bizottság és a szabályozó hatóság hozzájárulásával is meghosszabbítható.

Ha a kért információkat a kérdésben meghatározott határidőn belül nem küldik meg, az értesítést visszavontnak kell tekinteni, kivéve ha azt az időszakot annak lejártá előtt a Bizottság és az érintett szabályozó hatóság hozzájárulásával meghosszabbították, vagy ha a szabályozó hatóság kellő indoklással ellátott nyilatkozatban arról tájékoztatja a Bizottságot, hogy az értesítést hiánytalanak tekinti.

A szabályozó hatóság egy hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a mentességet megadó határozat módosítására vagy visszavonására vonatkozó határozatát, és erről tájékoztatja a Bizottságot.

A Bizottság az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezeli.

A mentességet megadó határozat Bizottság általi jóváhagyása az elfogadását követően két év elteltével hatályát veszti abban az esetben, ha az infrastruktúra megépítése eddig az időpontig nem kezdődött meg, illetőleg az elfogadását követően öt év elteltével hatályát veszti abban az esetben, ha az infrastruktúra eddig az időpontig nem állt üzembe, kivéve, ha a Bizottság úgy határoz, hogy a késedelem a mentességet kapott személyen kívül álló jelentős akadályok következménye.

- (10) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el az (1) bekezdésben említett feltételek alkalmazásáról, valamint az e cikk (3), (6), (8) és (9) bekezdésének alkalmazása céljából követendő eljárás meghatározásáról. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

37. cikk

Piacnyitás és viszonyosság

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a feljogosított felhasználók közé tartozzanak:
- a) 2004. július 1-jéig a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1998. június 22-i 98/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikkében meghatározott feljogosított felhasználók¹. A tagállamok minden év január 31-éig közzéteszik az ezen feljogosított felhasználók meghatározására vonatkozó szempontokat;
 - b) 2004. július 1-jétől minden nem háztartási felhasználó;
 - c) 2007. július 1-jétől minden felhasználó.
- (2) A földgázpiacok megnyitása egyenlőtlenségeinek elkerülése érdekében:
- a) nem tiltható meg ellátási szerződés megkötése egy másik tagállam hálózatában lévő feljogosított felhasználóval, ha a felhasználó mindkét érintett hálózatban feljogosított felhasználónak minősül; és

¹ HL L 204., 1998.7.21., 1. o.

- b) amikor egy, az a) pontban leírt ügyletet azért utasítanak el, mert a szóban forgó felhasználó csupán az egyik hálózatban minősül feljogosított felhasználónak, a Bizottság a piaci helyzet és a közérdek figyelembevételével kötelezheti a visszautasító felet arra, hogy megadja a kért ellátást azon tagállamok egyikének kérésére, amelyekben a két hálózat található.

38. cikk

Közvetlen vezetékek

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék:
- a) a területükön letelepedett földgázipari vállalkozások számára, hogy célvezetéken keresztül lássák el a feljogosított felhasználókat; és
 - b) a területükön található feljogosított felhasználók számára, hogy a földgázipari vállalkozások célvezetéken keresztül láthassák el őket.
- (2) Abban az esetben, ha célvezetékek építéséhez, vagy üzemeltetéséhez engedély (például licencia, engedély, koncesszió, hozzájárulás vagy jóváhagyás) szükséges, a tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság határozza meg az ilyen célvezetékek területükön történő megépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges engedélyek kiadására vonatkozó feltételeket. A feltételeknek objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük.
- (3) A tagállamok engedélyt bocsáthatnak ki a célvezetékek létesítésére az esettől függően akár a 35. cikk alapján a hálózati hozzáférés megtagadása esetén, akár a 41. cikk szerinti vitarendezési eljárás megindítása esetén.

VIII. FEJEZET

NEMZETI SZABÁLYOZÓ HATÓSÁGOK

39. cikk

A szabályozó hatóságok kijelölése és függetlensége

- (1) Nemzeti szinten minden tagállam egy nemzeti szabályozó hatóságot jelöl ki.
- (2) Az e cikk (1) bekezdése nem érinti szabályozó hatóságok regionális szinten történő kijelölését egyes tagállamokban, feltéve, hogy [a/az] .../.../EK rendelet⁺ 14. cikkének (1) bekezdésével összhangban az Ügynökségen belüli szabályozók tanácsában a közösségi szintű képviseletet és kapcsolattartást az adott tagállam részéről egyetlen rangidős képviselő látja el.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve a tagállam szabályozó hatóságokat jelölhet ki olyan, földrajzilag elszigetelt régiókban található kisebb rendszerek tekintetében, amelyeknek a 2008. évi fogyasztása kevesebb mint 3 %-át adja azon tagállam teljes fogyasztásának, amelynek a részét képezik. Ez az eltérés nem érinti azt a szabályt, hogy az Ügynökségen belüli szabályozók tanácsába a közösségi szintű képviselet és kapcsolattartás ellátására [a/az] .../.../EK rendelet⁺ 13. cikkének (1) bekezdésével összhangban az adott tagállam részéről egyetlen rangidős képviselő nevezhető ki.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3650/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (4) A tagállamok szavatolják a szabályozó hatóság függetlenségét, és biztosítják, hogy az részrehajlás nélkül és átlátható módon gyakorolja hatásköreit. E célból a tagállam biztosítja, hogy az ezen irányelv és a kapcsolódó jogszabályok által ráruházott szabályozói feladatok végrehajtása során a szabályozó hatóság:
- a) jogilag elkülönüljön és funkcionálisan független legyen bármely más köz- vagy magánjogi jogalanytól;
 - b) biztosítja, hogy személyzete és az ügyvezetésért felelős személyek:
 - (i) minden piaci érdektől függetlenül tevékenykedjenek; és
 - (ii) szabályozói feladataik végrehajtása során ne kérjenek vagy fogadjanak el közvetlen utasítást semmilyen kormánytól vagy egyéb köz- vagy magánjogi jogalanytól. Ez a követelmény nem érinti az adott esetben a többi érintett nemzeti hatósággal folytatott szoros együttműködést, illetve a kormány által kibocsátott általános szakpolitikai iránymutatásokat, amennyiben azok nem kapcsolódnak a 41. cikk szerinti szabályozói hatáskörökhöz és feladatokhoz.
- (5) A szabályozó hatóság függetlenségének védelme érdekében a tagállamok különösen ügyelnek arra, hogy:
- a) a szabályozó hatóság bármely politikai szervtől függetlenül önálló döntéseket hozhasson, külön éves költségvetési előirányzatokkal rendelkezzen és azt önállóan hajthassa végre, továbbá megfelelő humán és pénzügyi erőforrások álljanak rendelkezésére feladatai végrehajtásához; és
 - b) a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak, vagy az igazgatótanács hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének kinevezése ötéves, de hét évet meg nem haladó, egyszer megújítható határozott időtartamra szóljon.

Az első albekezdés b) pontja tekintetében a tagállamok megfelelő rotációs rendszert biztosítanak az igazgatótanács vagy a felső vezetés számára. Az igazgatótanács vagy annak hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének tagjai csak akkor menthetők fel hivatalukból, ha már nem teljesítik az e cikkben meghatározott feltételeket vagy ha a nemzeti jog szerint kötelelességüket követnek el.

40. cikk

A szabályozó hatóság általános célkitűzései

Az ezen irányelvben meghatározott szabályozói feladatok végrehajtása során a szabályozó hatóság a 41. cikkben megállapított feladatai és hatáskörei keretében minden indokolt lépést megtesz a következő célkitűzések megvalósítása érdekében, adott esetben intenzív konzultációt folytatva a megfelelő, érintett nemzeti hatóságokkal, ideértve a versenyhivatalokat is, azok hatáskörének elvonása nélkül:

- a) versenyképes, biztonságos és környezetileg fenntartható belső földgázpiac elősegítése a Közösségen belül, szoros együttműködésben az Ügynökséggel, más tagállamok szabályozó hatóságaival és a Bizottsággal, valamint a Közösség valamennyi felhasználójára és ellátójára kiterjedő tényleges piacnyitás, valamint a földgázhálózatok hatékony és megbízható működéséhez szükséges feltételek biztosítása, a hosszú távú célkitűzések szem előtt tartásával;
- b) versenyképes és megfelelően működő regionális piacok kialakítása a Közösségen belül, az a) pontban említett célkitűzés megvalósítása céljából;
- c) a tagállamok közötti földgáz-kereskedelemre vonatkozó korlátozások eltörlése, beleértve a megfelelő, határokon átnyúló szállítási kapacitásoknak a kereslet kielégítése és a nemzeti piacok integrációjának fokozása érdekében történő fejlesztését, ami megkönnyítheti a földgáznak az egész Közösségben való áramlását;

- d) hozzájárulás biztonságos, megbízható és hatékony, megkülönböztetésmentes, fogyasztóorientált rendszerek leginkább költséghatékony módon történő kiépítéséhez, valamint a rendszer-megfelelőség és – az általános energiapolitikai célkitűzéseknek megfelelően — az energiahatékonyság előmozdítása, továbbá a megújuló energiaforrásokból származó gáz nagy és kis léptékű előállításának és a megosztott termelés integrációjának elősegítése a szállító és az elosztó hálózatokban egyaránt;
- e) az új termelőkapacitások hálózati hozzáféréseinek megkönnyítése, különösen az új piaci szereplők és a megújuló energiaforrásokból származó gáz piaci hozzáférést esetlegesen akadályozó tényezők felszámolása;
- f) annak biztosítása, hogy a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók megfelelő – mind rövid, mind hosszú távú – ösztönzőket kapjanak a hálózati teljesítmény hatékonyságának növelésére és a piaci integráció elősegítésére;
- g) a fogyasztók hasznának biztosítása a saját nemzeti piac hatékony működése, a tényleges verseny elősegítése és a fogyasztóvédelem biztosításának elősegítése révén;
- h) a földgázellátás mint közszolgáltatás magas színvonalának elősegítése, hozzájárulva a rászoruló fogyasztók védelméhez, valamint az adatcserére vonatkozó eljárások szolgáltatóváltás esetén szükséges kompatibilitásához.

41. cikk

A szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei

- (1) A szabályozó hatóság feladatai a következők:
- a) szállítási és elosztási díjak vagy az ezekre vonatkozó módszerek átlátható kritériumok alapján történő megállapítása vagy jóváhagyása;
 - b) annak biztosítása, hogy a szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők, továbbá adott esetben a rendszertulajdonosok, valamint a földgázipari vállalkozások teljesítsék az e rendelet és más közösségi jogszabályok szerinti kötelezettségeiket, beleértve a határokon átnyúló ügyekkel kapcsolatos kötelezettségeket is;
 - c) a határokon átnyúló ügyekben folytatott együttműködés az érintett tagállamok szabályozó hatóságával vagy szabályozó hatóságaival és az Ügynökséggel;
 - d) az Ügynökség és a Bizottság minden vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatának betartása és végrehajtása;
 - e) éves jelentés készítése a tagállamok megfelelő hatóságai, az Ügynökség és a Bizottság részére saját tevékenységéről és feladatai végrehajtásáról. Az ilyen jelentéseknek az e cikkben felsorolt minden egyes feladat tekintetében be kell számolniuk a megtett lépésekről és az elért eredményekről;
 - f) annak biztosítása, hogy a szállítási, az elosztási, a tárolási, valamint az LNG- és ellátási tevékenységek között ne legyen keresztfinanszírozás;

- g) a szállításirendszer-üzemeltetők beruházási terveinek figyelemmel kísérése, és azoknak az éves jelentésében való értékelése, [a/az] .../.../EK rendelet⁺ 8. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett, az egész Közösségre kiterjedő, hálózatfejlesztési tervnek való megfelelés tekintetében; az értékelés tartalmazhat a beruházási tervek módosítására irányuló ajánlásokat;
- h) a hálózatbiztonsági és megbízhatósági követelményeknek való megfelelés felügyelete, a szolgáltatás és az ellátás minőségére vonatkozó szabványok és követelmények megállapítása vagy jóváhagyása, illetve e tevékenységek támogatása más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal közösen;
- i) az átláthatóság – ideértve a nagykereskedelmi árak átláthatóságát – szintjének figyelemmel kísérése, és annak biztosítása, hogy a gázipari vállalkozások megfeleljenek az átláthatósági kötelezettségeknek;
- j) nagy- és kiskereskedelmi szinten a piacnyitás szintjének és tényleges megvalósulásának, illetve a verseny figyelemmel kísérése – beleértve a földgáztözdét, a háztartási felhasználókra vonatkozó árakat és előrefizetési rendszereket, a szolgáltatóváltás díjait, a kikapcsolási díjakat, a karbantartási szolgáltatások díjait és a háztartási felhasználók panaszait –, valamint a verseny bármely torzulását vagy korlátozását, beleértve a vonatkozó tájékoztatás nyújtását, és a vonatkozó ügyeknek az érintett versenyhatóságok elé tárását;
- k) a korlátozó jellegű szerződéses gyakorlatok előfordulásának figyelemmel kísérése, beleértve a kizárólagossági záradékokat, amelyek akadályozhatják vagy korlátozhatják, hogy a nagy, nem lakossági nagyfogyasztók egyidejűleg több szolgáltatóval is szerződést kössenek; adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatják az ilyen gyakorlatról a nemzeti versenyfelügyeleti hatóságokat;

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- l) a szerződéses szabadság tiszteletben tartása a megszakítható ellátási szerződések tekintetében, illetve a hosszú távú szerződések tekintetében abban az esetben, ha azok megfelelnek a közösségi jognak és összhangban állnak az EU-politikákkal;
- m) annak figyelemmel kísérése, hogy a szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőknek mennyi időbe telik az összekötetések kialakítása és a javítások elvégzése;
- n) a tároláshoz, a vezetékkészlethez és az egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés 33. cikk szerinti feltételeinek figyelemmel kísérése és felülvizsgálata. Abban az esetben, ha a tároláshoz való hozzáférés rendszerét a 33. cikk (3) bekezdésének megfelelően határozzák meg, akkor ez a feladat nem foglalja magában a díjak felülvizsgálatát.
- o) más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal közösen hozzájárulás a fogyasztóvédelmi intézkedések, köztük az I. mellékletben szereplő intézkedések tényleges életbe léptetéséhez és betartatásához;
- p) legalább évente ajánlások közzététele az ellátási díjszabások 3. cikknek való megfelelésével kapcsolatban, és adott esetben ezek továbbítása a versenyhivataloknak;
- q) a felhasználók fogyasztási adataihoz való hozzáférés biztosítása, a fogyasztási adatokra vonatkozó, országos szinten egységesített – szabadon választhatóan alkalmazható – közérthető formátum és az I. melléklet h) pontja alatti adatokhoz való gyors hozzáférés biztosítása valamennyi felhasználó számára;
- r) a szállításrendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők, az ellátók és felhasználók, valamint egyéb piaci szereplők szerepével és felelősségével kapcsolatos, [a/az] .../.../EK rendelet⁺ szerinti szabályok végrehajtásának figyelemmel kísérése;

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- s) azon követelmények helyes alkalmazásának figyelemmel kísérése, amelyek annak eldöntésére szolgálnak, hogy egy földgáztároló a 33. cikk (3) vagy (4) bekezdése alá tartozik-e; és
- t) a 46. cikkben említett biztonsági intézkedések végrehajtásának figyelemmel kísérése;
- u) hozzájárulás az adateserére vonatkozó eljárások kompatibilitásához a legfontosabb regionális szintű piaci eljárások tekintetében.

(2) Amennyiben valamely tagállam úgy rendelkezett, az (1) bekezdésben meghatározott figyelemmel kíséresi feladatokat a szabályozó hatóságoktól eltérő, más hatóság is elláthatja. Ez esetben az ilyen figyelemmel kísérésből származó információt a lehető leggyorsabban a szabályozó hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

A szabályozó hatóság – függetlenségét megőrizve, saját különös hatásköreinek sérelme nélkül és a jobb szabályozás elveivel összhangban – az (1) bekezdésben meghatározott feladatai elvégzésekor szükség esetén konzultálhat a szállítási rendszer-üzemeltetővel, és adott esetben szorosan együttműködik a többi érintett országos hatósággal.

A szabályozó hatóság vagy az Ügynökség által ezen irányelv értelmében adott jóváhagyások nem érintik azt, hogy a szabályozó hatóság a jövőben kellően indokolt esetekben éljen az e cikk szerinti hatásköreivel, valamint alkalmazza az egyéb érintett hatóságok vagy a Bizottság által kiszabott szankciókat.

- (3) Ha a 14. cikk értelmében független rendszerüzemeltetőt jelöltek ki, a szabályozó hatóság az e cikk (1) bekezdése alapján ráruházott feladatok mellett az alábbiakat végzi:
- a) figyelemmel kíséri, hogy a szállítási rendszer tulajdonosa és a független rendszerüzemeltető teljesíti-e az e cikk szerinti kötelezettségeit, kötelezettségszegés esetén pedig a (4) bekezdés d) pontjával összhangban szankciókat szab ki;
 - b) figyelemmel kíséri a független rendszerüzemeltető és a szállítási rendszer tulajdonosa közötti kapcsolatokat és kommunikációt annak érdekében, hogy biztosítsa a független rendszerüzemeltető kötelezettségeinek teljesítését, és különösen jóváhagyja a szerződéseket, és vitarendező hatóságként jár el a független rendszerüzemeltető és a szállítási rendszer tulajdonosa közötti, a (11) bekezdés értelmében bármelyik fél által benyújtott panasz ügyében;
 - c) a 14. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti eljárás sérelme nélkül, az első tízéves hálózatfejlesztési terv esetében jóváhagyja a független rendszerüzemeltető által évente benyújtandó beruházási tervet és a többéves hálózatfejlesztési tervet;
 - d) biztosítja, hogy a független rendszerüzemeltető által beszedett hálózathasználati díjak a hálózattulajdonost vagy hálózattulajdonosokat megillető bevételt is magukban foglalják, amely a hálózati eszközök és az abba eszközölt új beruházások megfelelő ellentételezését szolgálja, feltéve, hogy erre gazdaságos és hatékony módon kerül sor; és
 - e) jogosult – akár előzetes bejelentés nélkül is – ellenőrzést tartani a szállításirendszer-tulajdonos és a független rendszerüzemeltető telephelyein.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozó hatóságok az (1), (3) és (6) bekezdésben említett feladatok gyors és hatékony végrehajtását lehetővé tevő hatáskörrel rendelkezzenek. E célból a szabályozó hatóság hatásköre legalább a következőkre terjed ki:
- a) földgázipari vállalkozásokat kötelező határozatok kibocsátása;
 - b) a földgázpiacok működésével kapcsolatos vizsgálatok elvégzése, továbbá döntés a valóságos verseny elősegítéséhez és a piac megfelelő működéséhez szükséges és arányos intézkedésekről, és azok bevezetése. A versenyjoggal kapcsolatos vizsgálat lefolytatásakor, szükség esetén, a szabályozó hatóság jogosult a nemzeti versenyhatósággal és pénzügyi szabályozókkal vagy a Bizottsággal együttműködni;
 - c) feladataik teljesítéséhez bármilyen szükséges tájékoztatás megkövetelése a földgázipari vállalkozásoktól, beleértve a harmadik fél hozzáféréseinek elutasítására vonatkozó indokokat, valamint a hálózat megerősítéséhez szükséges intézkedésekre vonatkozó bárminemű tájékoztatást;
 - d) hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók kiszabása azokra a földgázipari vállalkozásokra, amelyek nem teljesítik az ezen irányelv szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az Ügynökség vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatait, illetve ilyen szankciók kiszabására javaslatétel a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak. Ez magában foglalja az ezen irányelv szerinti megfelelő kötelezettségeik be nem tartása esetére a szállításirendszer-üzemeltető vonatkozásában a szállításirendszer-üzemeltető éves forgalmának legfeljebb 10 %-áig terjedő, vagy adott esetben a vertikálisan integrált vállalkozás vonatkozásában a vertikálisan integrált vállalkozás éves forgalmának legfeljebb 10 %-áig terjedő szankciók kiszabására vonatkozó hatáskört, illetve ilyen szankció kiszabására irányuló javaslatételt; és

- e) megfelelő nyomozási jog és a vonatkozó utasítási hatáskör a (11) és a (10) bekezdés szerinti vitarendezés céljából.
- (5) Ha a IV. fejezettel összhangban szállításrendszer-üzemeltetőt jelöltek ki, a szabályozó hatóság az e cikk (1) és a (4) bekezdése alapján ráruházott feladatok és hatáskörök mellett legalább a következő feladatokat látja el, és hatásköre legalább a következőkre terjed ki:
- a) a (4) bekezdés d) pontjával összhangban szankció kiszabása a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartás esetén;
- b) a szállításrendszer-üzemeltető és a vertikálisan integrált vállalkozás közötti kommunikáció figyelemmel kísérése annak biztosítása érdekében, hogy a szállításrendszer-üzemeltető teljesítse kötelezettségeit;
- c) eljárás vitarendező hatóságként a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető között a (11) bekezdés értelmében benyújtott bármely panasz ügyében;
- d) a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok figyelemmel kísérése, a kölcsönök területét is beleértve;
- e) a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető közötti valamennyi kereskedelmi és pénzügyi megállapodás jóváhagyása, feltéve, hogy ezek megfelelnek a piaci feltételeknek;

- f) a megfelelésért felelős tisztviselő általi, a 21. cikk (4) bekezdésének megfelelő értesítés esetén indokolás kérése a vertikálisan integrált vállalkozástól. Az ilyen indokolásnak különösen arra vonatkozóan kell bizonyítékot tartalmaznia, hogy nem valósult meg a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartás ;
 - g) ellenőrzések – köztük előre be nem jelentett ellenőrzések – végzése a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető telephelyein; és
 - h) a szállításirendszer-üzemeltető valamennyi feladatának vagy bizonyos feladatainak átruházása a 14. cikkkel összhangban kinevezett független rendszerüzemeltetőre, amennyiben a szállításirendszer-üzemeltető tartósan nem tesz eleget az ezen irányelv szerinti kötelezettségeinek, különösen akkor, ha ismételten a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartást tanúsít.
- (6) A szabályozó hatóságok felelősek legalább a következőkre vonatkozó feltételek kiszámításához vagy meghatározásához használt módszertanoknak – azok hatálybalépése előtt kellő időben történő – megállapításáért vagy jóváhagyásáért:
- a) a nemzeti hálózatokhoz való csatlakozás és a hálózati hozzáférés feltételei, beleértve a szállítási és elosztási díjakat is, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférés feltételei és tarifái. Ezeket a díjakat vagy módszereket úgy kell meghatározni, hogy a hálózatok és LNG-létesítmények működőképességének biztosításához szükséges beruházásokat el lehessen elvégezni;
 - b) kiegyenlítő szolgáltatások nyújtása, amit a leggazdaságosabb módon kell végezni, és amelyeknek megfelelő módon ösztönözniük kell a hálózatfelhasználókat arra, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett mennyiséget. A kiegyenlítő szolgáltatásokat tisztességes és megkülönböztetéstől mentes módon kell nyújtani, és tárgyilagos kritériumokon kell alapulniuk; és

- c) a határon átnyúló infrastruktúrához való hozzáférés, ideértve a kapacitásallokálásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokat is.
- (7) Az alkalmazott módszertanokat vagy a szerződési feltételeket nyilvánosságra kell hozni.
- (8) A díjak vagy a módszerek és a kiegyenlítő szolgáltatások meghatározásakor vagy jóváhagyásakor a szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a szállítási vagy elosztórendszer-üzemeltetők rövid és hosszú távon egyaránt megfelelően ösztönözve legyenek a hatékonyság javítására, a piaci integrációnak és az ellátás biztonságának az elősegítésére valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására.
- (9) A szabályozó hatóságok felügyelik a szűk keresztmetszetek kezelését a nemzeti földgázszállító-hálózatokon és rendszerösszekötőkön belül, valamint a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó szabályok betartását. E célból a szállításirendszer-üzemeltetők vagy piaci szereplők kötelesek benyújtani a nemzeti szabályozó hatóságoknak a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó szabályaikat, ideértve a kapacitáselosztási szabályaikat is. A nemzeti szabályozó hatóságok kérhetik e szabályok módosítását.
- (10) A szabályozó hatóságok jogosultak szükség esetén megkövetelni a szállítási-, a tárolási- és az elosztórendszer-üzemeltetőktől, továbbá az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőitől az e cikkben említett feltételek – köztük a díjak és a módszerek – módosítását annak biztosítása érdekében, hogy azok arányosak és megkülönböztetéstől mentesen alkalmazhatók legyenek. Abban az esetben, ha a tárolókhoz való hozzáférést a 33. cikk (3) bekezdése szerint határozzák meg, ebbe a feladatkörbe a díjak módosítása nem tartozik bele. A szállítási és elosztási díjak megállapításának késedelme esetén a nemzeti szabályozó hatóságok jogosultak ideiglenes szállítási és elosztási díjakat vagy módszereket meghatározni és jóváhagyni, és határozatot hozni a megfelelő kiegyenlítő intézkedésekről, amennyiben a végleges díjak vagy módszerek az előzetesen megállapított díjaktól vagy módszerektől eltérnek.

- (11) A szállítási-, tárolási- vagy elosztórendszer-üzemeltetőkkel vagy LNG-létesítmények rendszer-üzemeltetőjével szemben az adott üzemeltető ezen irányelv szerinti kötelezettségeivel kapcsolatban panasszal élő fél panaszait a szabályozó hatósághoz nyújthatja be, amely az ügyben vitarendező hatóságként eljárva a panasz beérkezését követő két hónapon belül döntést hoz. Amennyiben a szabályozó hatóságoknak további információkra van szüksége, ez a határidő két hónappal meghosszabbítható. Ez a meghosszabbított határidő a panaszos beleegyezésével ismét meghosszabbítható. A szabályozó hatóság döntése kötelező erővel rendelkezik mindaddig, amíg azt jogorvoslat alapján meg nem változtatják.
- (12) Bármely érintett fél, aki vagy amely jogosult panaszt emelni az e cikk szerinti, módszerekre vonatkozó döntéssel szemben, vagy ha a szabályozó hatóságnak a javasolt díjakra vagy módszerekre vonatkozóan konzultációs kötelezettsége van, a döntés vagy a döntési javaslat közzétételét követő két hónapon belül vagy – ha a tagállam úgy rendelkezik, rövidebb időn belül – a döntés felülvizsgálatát kérheti. Az ilyen panasznak nincs halasztó hatálya.
- (13) A tagállamok megfelelő és hatékony szabályozási, ellenőrzési és átláthatóságot biztosító mechanizmusokat hoznak létre azért, hogy elkerülhető legyen bármilyen piaci erőfölénnyel való – különösen a fogyasztók sérelmére történő – visszaélés és ellenséges felvásárlásra irányuló magatartás. Ezeknél a mechanizmusoknál figyelembe veszik a Szerződés és különösen 82. cikkének rendelkezéseit.
- (14) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő intézkedések meghozataláról – beleértve a nemzeti jog szerint alkalmazandó közigazgatási intézkedéseket és büntetőjogi eljárásokat – azok ellen a felelős természetes vagy jogi személyek ellen, akik vagy amelyek ennek az irányelvnek a bizalmas információk kezelésére vonatkozó rendelkezéseit megsértik.

- (15) A (11) és (12) bekezdésben említett panaszok nem sértik a közösségi vagy nemzeti jog szerinti jogorvoslati jogok gyakorlását.
- (16) A szabályozó hatóságok által hozott döntéseket a bírósági felülvizsgálat lehetővé tétele érdekében teljes körűen meg kell indokolni és alá kell támasztani, továbbá a nyilvánosság számára közzé kell tenni az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas jellegének megóvása mellett.
- (17) A tagállamok gondoskodnak egy olyan nemzeti szintű megfelelő mechanizmus létrehozásáról, amelynek alapján a szabályozó hatóság határozata által érintett fél a felektől és valamennyi kormánytól független testülethez fordulhat jogorvoslatért.

42. cikk

A határokon átnyúló ügyek szabályozása

- (1) A szabályozó hatóságok szorosan konzultálnak és együttműködnek egymással, továbbá az ezen irányelv szerinti feladataik teljesítéséhez szükséges valamennyi információval ellátják egymást és az Ügynökséget. Az információcsere tárgyát képező adat tekintetében az adatot átvevő hatóság ugyanolyan szintű titoktartást biztosít, mint amelyet az adatot továbbító hatóságtól megkövetelnek.

- (2) A szabályozó hatóságok legalább regionális szinten együttműködnek az alábbiak érdekében:
- a) olyan működési megállapodások létrehozása, amelyek biztosítják a hálózat optimális kezelését, előmozdítják a közös földgáztözsdék kialakítását és a határkereszteső kapacitások allokációját, valamint biztosítják a régió belüli és a régiók közötti tényleges verseny kialakulásához és az ellátás biztonságának fokozásához szükséges rendszerösszekötő kapacitás megfelelő szintjét, többek között új összekapcsolások révén, a különféle tagállamok ellátó-vállalkozásai közötti megkülönböztetés nélkül;
 - b) a szállításrendszer-üzemeltetőkre és egyéb piaci szereplőkre vonatkozó valamennyi hálózati szabályzat kidolgozásának koordinálása; és
 - c) a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó szabályok kidolgozásának összehangolása.
- (3) A nemzeti szabályozó hatóságok a szabályozói együttműködés elősegítése érdekében egymással együttműködési megállapodásokat köthetnek.
- (4) A (2) bekezdésben említett intézkedéseket szükség esetén az egyéb érintett nemzeti hatóságokkal szoros konzultációt folytatva és azok saját hatáskörének sérelme nélkül kell végrehajtani.
- (5) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el a szabályozó hatóságok egymással és az Ügynökséggel való együttműködési kötelezettségének mértékéről. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

43. cikk

Megfelelés az iránymutatásoknak

- (1) Bármely szabályozó hatóság és a Bizottság is az Ügynökség véleményét kérheti abban az ügyben, hogy egy szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy [a/az] .../2009/EK rendeletben⁺ említett iránymutatásoknak.
- (2) Az Ügynökség a kérelem kézhezvételétől számított három hónapon belül megküldi véleményét az azt benyújtó szabályozó hatóságnak, vagy értelemszerűen a Bizottságnak, továbbá a szóban forgó határozatot hozó szabályozó hatóságnak.
- (3) Ha a határozatot hozó szabályozó hatóság az e vélemény kézhezvételtől számított négy hónapon belül nem teljesíti az Ügynökség véleményében foglaltakat, az Ügynökség megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.
- (4) Bármely szabályozó hatóság a kérdéses határozat dátumától számított két hónapon belül tájékoztathatja a Bizottságot, amennyiben úgy véli, hogy egy másik szabályozó hatóságnak a határokon keresztül történő kereskedelemre vonatkozó határozata nem felel meg az ebben az irányelvben vagy [a/az] .../2009/EK rendeletben⁺ említett iránymutatásoknak.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (5) Ha a Bizottság, két hónappal azt követően, hogy az Ügynökség a (3) bekezdéssel összhangban vagy egy szabályozó hatóság a (4) bekezdéssel összhangban tájékoztatta – vagy saját kezdeményezésére a határozat dátumától számított három hónapon belül – megállapítja, hogy komoly kételyek merülnek fel azt illetően, hogy a szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy [a/az] .../2009/EK rendeletben⁺ említett iránymutatásoknak, az ügy további kivizsgálása mellett dönthet. Ebben az esetben felkéri a szabályozó hatóságot és a szabályozási hatóság előtt folyó eljárás feleit, hogy nyújtsák be erre vonatkozó észrevételeiket.
- (6) Ha a Bizottság az ügy további vizsgálatáról hoz határozatot, az erre vonatkozó határozat keltétől számított legfeljebb négy hónapon belül végleges határozatot hoz, amelyben:
- a) nem emel kifogást a szabályozó hatóság határozatával szemben; vagy
 - b) az érintett szabályozó hatóságot határozatának visszavonására kötelezi azon az alapon, hogy az nem felelt meg az iránymutatásnak.
- (7) Ha a Bizottság nem hoz határozatot az ügy további vizsgálatáról, vagy az (5), illetve (6) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem hoz végleges határozatot, úgy kell tekinteni, hogy nem emelt kifogást a szabályozó hatóság határozata ellen.
- (8) A szabályozó hatóság két hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a határozat visszavonására vonatkozó határozatát, és erről megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a 3652/09. sz. dokumentumban található rendelet számát.

- (9) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el, amelyek részletesen meghatározzák azt az eljárást, melyet a szabályozó hatóságoknak, az Ügynökségnek és a Bizottságnak kell követnie annak megállapítására, hogy a szabályozó hatóságok határozatai megfelelnek-e az e cikkben említett iránymutatásoknak. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

44. cikk

Nyilvántartás

- (1) A tagállamok megkövetelik az ellátó vállalkozásoktól, hogy a nemzeti hatóságok – beleértve a szabályozó hatóságot, a nemzeti versenyhatóságokat –, valamint a Bizottság rendelkezésére, feladataik teljesítése céljából legalább öt évig tartsák nyilván valamennyi, a nagykereskedelmi felhasználókkal, a szállításirendszer-üzemeltetőkkel, a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel, valamint az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel kötött, a gázellátási szerződésekkel és a gázderivatívákkal kapcsolatos ügyletekre vonatkozó adatot.
- (2) Az adatok közé tartoznak az adott ügyletre jellegére vonatkozó részletek, például az időtartam, a szállítási és elszámolási szabályok, a mennyiség, a végrehajtás napja és ideje, valamint az ügyleti árak és az érintett nagykereskedelmi felhasználók azonosításának módja, továbbá a nem rendezett gázellátási szerződések és gázderivatívák pontos részletei.
- (3) A szabályozó hatóság dönthet úgy is, hogy ezen információk egyes elemeit hozzáférhetővé teszi a piaci szereplők számára, feltéve hogy konkrét piaci szereplőre vagy konkrét ügyletre vonatkozó, üzleti szempontból érzékeny információt nem közölnek. E bekezdés nem alkalmazandó a 2004/39/EK irányelv hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökkel kapcsolatos információkra.

- (4) E cikk egységes alkalmazása érdekében a Bizottság iránymutatásokat fogadhat el, amelyek megállapítják a nyilvántartás módszereit és szabályait, valamint a megőrzendő adatok formátumát és tartalmát. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (5) Az ellátó vállalkozásoknak a nagykereskedelmi felhasználókkal, a szállításirendszer-üzemeltetőkkel, továbbá a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel és az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel kötött, gázderivatívákkal kapcsolatos ügyletei tekintetében e cikk csak akkor alkalmazandó, ha a Bizottság elfogadta a (4) bekezdésben említett iránymutatásokat.
- (6) E cikk rendelkezései a 2004/39/EK irányelv hatálya alá tartozó jogalanyok számára nem teremtenek újabb, az (1) bekezdésben említett hatóságokkal szembeni kötelezettségeket.
- (7) Abban az esetben, ha az (1) bekezdésben említett hatóságoknak szükségük van arra, hogy hozzáférjenek a 2004/39/EK irányelv hatálya alá tartozó jogalanyok által vezetett nyilvántartáshoz, az említett irányelv szerint felelős hatóságok ezen hatóságok rendelkezésére bocsátják a kért adatokat.

IX. fejezet

Kiskereskedelmi piacok

45. cikk

Kiskereskedelmi piacok

A Közösségben a jól működő és átlátható kiskereskedelmi piacok kialakulásának elősegítése érdekében a tagállamok gondoskodnak azon feladat- és felelősségi körök meghatározásáról, amelyekkel a szállításirendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, az ellátó vállalkozások, a felhasználók, valamint szükség szerint más piaci szereplők a szerződéses feltételekkel, a felhasználókkal szembeni kötelezettségekkel, az adatcsere- és az elszámolási szabályokkal, az adatok tulajdonjogával és a mérési felelősséggel összefüggésben rendelkeznek.

Ezeket a szabályokat nyilvánosságra kell hozni, kidolgozásuk során a felhasználók és ellátók hálózathoz való hozzáféréseinek elősegítésére kell törekedni, és azokat a szabályozó hatóságok vagy más érintett nemzeti hatóságok felülvizsgálhatják.

X. FEJEZET

Záró rendelkezések

46. cikk

Védintézkedések

- (1) Az energiapiacon fellépő hirtelen válság esetén, vagy amikor személyek biztonsága és testi épsége, készülékek, berendezések biztonsága vagy a hálózat integritása kerül veszélybe, a tagállamok ideiglenesen megtehetik a szükséges biztonsági intézkedéseket.

- (2) Ezek az intézkedések csak a lehető legkisebb mértékben zavarhatják a belső piac működését, és nem haladhatják meg a hirtelen felmerült nehézségek orvoslásához elengedhetetlenül szükséges mértéket.
- (3) Az érintett tagállam haladéktalanul értesíti ezekről az intézkedésekről a többi tagállamot és a Bizottságot, amely dönthet úgy, hogy a tagállamnak módosítania kell vagy meg kell szüntetnie az ilyen intézkedéseket, amennyiben azok torzítják a versenyt és kedvezőtlenül, a közérdekkel ellentétes módon befolyásolják a kereskedelmet.

47. cikk

Egyenlő versenyfeltételek

- (1) Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok ezen irányelv alapján hozhatnak az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében, összhangban kell állniuk a Szerződéssel, nevezetesen 30. cikkével, valamint a közösségi jogszabályokkal
- (2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek arányosnak, megkülönböztetéstől mentesnek és átláthatónak kell lenniük. Ezen intézkedések csak a Bizottság értesítése és az attól kapott jóváhagyás után léphetnek életbe.
- (3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értesítéstől számított 2 hónapon belül kell eljárnia. Ez az időszak a teljes körű tájékoztatás kézhezvételét követő napon kezdődik. Abban az esetben, ha a Bizottság e két hónapon belül nem lép fel, akkor úgy tekintendő, hogy nem emel kifogást a bejelentett intézkedésekkel szemben.

48. cikk

A take-or-pay kötelezettségekkel kapcsolatos eltérések

- (1) Amennyiben egy földgázipari vállalkozás egy vagy több földgázellátási szerződésben rögzített take-or-pay kötelezettségeinek következtében súlyos pénzügyi, gazdasági nehézségekkel kerül szembe, vagy úgy véli, hogy ilyen nehézségekkel kerülhet szembe, kérelmet nyújthat be az érintett tagállamnak vagy a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóságnak a 32. cikktől való átmeneti eltérésre vonatkozóan. A kérelmeket a tagállamok választásának megfelelően eseti alapon a rendszerhez való hozzáférés megtagadása előtt vagy azt követően kell benyújtani. A tagállamok meg is adhatják a lehetőséget az érintett földgázipari vállalkozásnak a választásra, hogy a rendszerhez való hozzáférés megtagadása előtt vagy után terjessze be kérelmét. Ha egy földgázipari vállalkozás megtagadta a hozzáférést, a kérelmet haladéktalanul be kell nyújtani. A kérelmekhez mellékelni kell a probléma mértékével és jellegével, valamint a földgázipari vállalkozásnak a probléma megoldására tett erőfeszítéseivel összefüggő összes információt.

Amennyiben nem áll rendelkezésre ésszerű alternatív megoldás, a tagállam vagy a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság a (3) bekezdés figyelembevételével mellett megadhatja az eltérést.

- (2) A tagállam vagy a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság haladéktalanul értesíti a Bizottságot az eltérés megadására vonatkozó döntéséről és az azzal kapcsolatos releváns információkról. Ezeket az információkat a Bizottságnak összesített formában kell benyújtani, hogy lehetővé tegyék számára a kellően megalapozott döntés meghozatalát. A Bizottság az ezen értesítés kézhezvételét követő nyolc héten belül kérheti az érintett tagállamtól vagy hatáskörrel rendelkező hatóságtól, hogy az eltérés megadásával kapcsolatos döntését módosítsa vagy vonja vissza.

Amennyiben az érintett tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság négy héten belül nem teljesíti e kérést, az 51. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadói eljárásnak megfelelően haladéktalanul végleges döntést hoznak.

A Bizottság az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezeli.

- (3) Az (1) bekezdésben említett eltérésekkel kapcsolatos döntés meghozatalakor a tagállam vagy az általa kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint a Bizottság különösen a következő kritériumokat veszi figyelembe:
- a) a versenyképes földgázpiac kialakításának célja;
 - b) a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése és az ellátás biztonságának biztosítása;
 - c) a földgázipari vállalkozás helyzete a gázpiacon és a verseny pillanatnyi állása a nevezett piacon;
 - d) a földgázipari vállalkozások, szállítóvállalkozások vagy feljogosított felhasználók gazdasági és pénzügyi nehézségeinek súlyossága;
 - e) a szóban forgó szerződés vagy szerződések aláírásának időpontja és feltételei, beleértve azt is, hogy milyen mértékben veszik figyelembe a piac változásait;
 - f) a probléma megoldására tett erőfeszítések;
 - g) az a mérték, amennyire az illető vállalkozás ésszerű körülmények között előre látható volna a take-or-pay kötelezettségek elfogadásakor, hogy – tekintettel ezen irányelv előírásaira – azok komoly nehézségeket fognak eredményezni;
 - h) a rendszernek más rendszerekkel való összeköttetésének mértéke és ezen rendszerek közötti együttműködtethetőség mértéke; és

- (i) milyen hatással lehet az eltérés megadása ezen irányelv megfelelő alkalmazására a földgáz belsőpiaca zökkenőmentes működésének tekintetében.

Az ...[-át/ét] * megelőzően megkötött take-or-pay szerződésekkel kapcsolatos eltérés iránti kérelmekről hozott döntések nem vezethetnek olyan helyzethez, amelyben lehetetlen gazdaságilag életképes alternatív megoldásokat találni. A súlyos nehézségeket nem létezőnek kell tekinteni minden olyan esetben, amikor a földgáz-értékesítés nem esik a gázellátási take-or-pay szerződésekben rögzített minimális átvételi mennyiség szintje alá, vagy, amennyiben az érintett földgázellátási take-or-pay szerződések módosíthatók, vagy a földgázipari vállalkozás értékesítési alternatívákat talált.

- (4) Azok a földgázipari vállalkozások, amelyek nem kapták meg az e cikk (1) bekezdésében említett eltérést, nem tagadhatják meg, vagy a továbbiakban már nem tagadhatják meg a gázellátási szerződésben vállalt take-or-pay kötelezettségre való hivatkozással a hálózati hozzáférést. A tagállamok biztosítják, hogy a a 32–44. cikk rendelkezéseit betartják.
- (5) A fenti rendelkezések értelmében megadott eltéréseket megfelelően indokolni kell. A Bizottság a döntést az Európai Unió Hivatalos Lapjában teszi közzé.
- (6) A Bizottság ... ** belül áttekintő jelentést nyújt be az e cikk alkalmazása során nyert tapasztalatokról, azért hogy az Európai Parlament és a Tanács időben megfontolhassa, szükség van-e e cikk kiigazítására.

* HL: Kérjük, illessze be a 2003/55/EK irányelv hatálybalépésének dátumát.

** HL: Kérjük, illessze be a dátumot: a 2003/55/EK irányelv hatálybalépésétől számított öt év.

49. cikk

Kialakulóban lévő és elszigetelt piacok

- (1) Más tagállam összekapcsolt hálózataihoz közvetlenül nem kapcsolódó tagállamok, amelyek csupán egyetlen külső főellátóval rendelkeznek, eltérhetnek a 4., 9., 37. és/vagy 38. cikktől. Azt az ellátó vállalkozást kell főellátónak tekinteni, amelynek piaci részesedése 75 %-nál nagyobb. Bármely ilyen eltérés automatikusan megszűnik, amikor az ebben az albekezdésben említett feltételeknek legalább az egyike már nem teljesül. A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.

Ciprus eltérhet a 4., 9., 37. és/vagy 38. cikktől. Az ilyen eltérés megszűnik abban az időpontban, amelytől kezdődően Ciprus nem tekinthető elszigetelt piacnak.

A 4., 9., 37. és/vagy 38. cikk nem alkalmazandó Észtországra, Lettországra és/vagy Finnországra addig az időpontig, amíg ezen országok bármelyike közvetlenül kapcsolódik valamely – Észtországtól, Lettországtól, Litvániától és Finnországtól eltérő – tagállam összekapcsolt hálózatához. Ez az albekezdés nem érinti az e bekezdés első albekezdése szerinti eltéréseket.

- (2) Kialakulóban lévő piacnak minősülő tagállam, amely ezen irányelv alkalmazása folytán lényeges problémákba ütközne, eltérhet a 4., 9. cikk, a 13. cikk (1) és (3) bekezdése, a 14., a 24. cikk, a 25. cikk (5) bekezdése, a 26., 31. és 32. cikk, a 37. cikk (1) bekezdése és/vagy a 38. cikk alkalmazásától. Az ilyen eltérés automatikusan megszűnik abban a pillanatban, amikor a tagállam már nem minősül kialakulóban lévő piacnak. A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.

Ciprus eltérhet a 4. és 9. cikktől, 13. cikk (1) és (3) bekezdésétől, a 14. és 24. cikktől, a 25. cikk (5) bekezdésétől, a 26., 31. és 32. cikktől, a 37. cikk (1) bekezdésétől és/vagy a 38. cikktől. Az ilyen eltérés megszűnik abban az időpontban, amelytől kezdődően Ciprus nem tekinthető kialakulóban lévő piacnak.

- (3) Abban az időpontban, amikor a (2) bekezdés első albekezdésében említett eltérés megszűnik, a feljogosított felhasználók meghatározása piacnyitást eredményez, amelynek mértéke a nemzeti gázpiac teljes éves gázfogyasztásának legalább 33 %-a. Ezt követően két évvel a 37. cikk (1) bekezdésének b) pontját, és ezt követően három évvel pedig a 37. cikk (1) bekezdésének c) pontját kell alkalmazni. Amíg a 37. cikk (1) bekezdésének b) pontja alkalmazandó, az e cikk (2) bekezdésben említett tagállam dönthet úgy, hogy a kiegészítő szolgáltatások és az újragázosítási folyamathoz szükséges átmeneti tárolás, valamint azt követően a gáznak a szállítórendszerhez történő szállítása tekintetében nem alkalmazza a 32. cikk rendelkezéseit.
- (4) Amennyiben ezen irányelv alkalmazása lényeges gondokat okozna valamely tagállam földrajzilag behatárolható területén, különösen a szállítási és fő elosztási infrastruktúra fejlesztése tekintetében, valamint a beruházások ösztönzése céljából a tagállam kérheti a Bizottságtól az említett területen végzett fejlesztések érdekében a 4. és 9. cikk, a 13. cikk (1) és (3) bekezdése, a 14. és 24. cikk, a 25. cikk (5) bekezdése, a 26., 31. és 32. cikk, a 37. cikk (1) bekezdésének és/vagy a 38. cikk alkalmazásától való átmeneti eltérést.
- (5) A Bizottság, különösen a következő feltételek figyelembevételével, megadhatja a (4) bekezdésben említett eltérést:
- olyan infrastrukturális beruházás iránti igény, amely versenypiaci körülmények között nem lenne gazdaságos;
 - a szükséges beruházás mértéke és várható megtérülése;
 - a gázhálózat méretei és kiépítettségének foka az érintett területen;
 - az érintett gázpiac kilátásai;
 - az érintett terület vagy régió földrajzi mérete és jellemzői, társadalmi-gazdasági és népesedési mutatói.

A nem elosztási célú gázinfrastruktúrára csak akkor adható eltérés, ha más gázinfrastruktúra még nem létesült a területen, vagy ha a gázinfrastruktúra tíz évnél nem régebben létesült. Az átmeneti eltérés nem haladhatja meg a terület első gázellátásától számított legfeljebb tíz évet.

Az elosztási infrastruktúrára adható eltérés időtartama nem haladhatja meg a területnek az említett infrastruktúrán keresztül első alkalommal történő gázellátásától számított húsz évet.

- (6) A 9. cikk nem alkalmazandó Ciprusra, Luxemburgra és/vagy Máltára.
- (7) A Bizottság a (4) bekezdés értelmében beadott kérelmekről az (5) bekezdés szerint meghozandó döntése előtt a szükséges titoktartás mellett értesíti a tagállamokat. Ezen döntést, valamint az (1) és (2) bekezdésben említett eltéréseket közzéteszik az Európai Unió Hivatalos Lapjában.
- (8) Görögország eltérhet ezen irányelv 4., 24., 25., 26., 32., 37. és/vagy 38. cikkétől az általa 2002. március 15-e előtt a 98/30/EK irányelvnek megfelelően kibocsátott engedélyekben meghatározott földrajzi területek és időtartamok esetében, bizonyos földrajzi területek elosztóhálózatainak fejlesztése és kizárólagos használata céljából.

50. cikk

Felülvizsgálati eljárás

Abban az esetben, ha az 52. cikk (6) bekezdésében említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut – tekintettel egy tagállamban a hálózati hozzáférés megvalósításának hatékony módjára, amely teljes mértékben eredményes, megkülönböztetéstől mentes és akadálytalan hálózati hozzáférést tesz lehetővé –, hogy az ezen irányelv alapján a vállalkozások számára előírt bizonyos kötelezettségek (beleértve az elosztórendszer-üzemeltetőkre vonatkozó jogi szétválasztási kötelezettségeket) nem állnak arányban az elérni kívánt céllal, az adott tagállam kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz a kérdéses követelmények alól való felmentés érdekében.

Az ilyen kérelmet a tagállam haladéktalanul benyújtja a Bizottsághoz, mellékelve minden releváns információt annak bizonyítására, hogy a jelentésben megállapított tényleges hálózati hozzáférés a jövőben is megmarad.

Az értesítés kézhezvételét követő három hónapon belül a Bizottság állást foglal a tagállam kérelmét illetően, és adott esetben javaslatot terjeszt be az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz az ezen irányelv vonatkozó rendelkezéseinek módosítására. Az ezen irányelv módosítására tett javaslataiban a Bizottság javasolhatja a tagállam felmentését bizonyos követelmények alól, feltéve ha a tagállam adott esetben végrehajtja a szükséges, azonos hatású intézkedéseket.

51. cikk

Bizottság

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel 8. cikkének rendelkezéseire.
3. Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel 8. cikkének rendelkezéseire is.

52. cikk

Jelentések

- (1) A Bizottság figyelemmel kíséri és felülvizsgálja ennek az irányelvnek az alkalmazását, és első alkalommal ...-ig*, majd ezt követően évente átfogó jelentést küld az elért előrelépésről az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az előrelépésről szóló jelentésnek ki kell terjednie legalább az alábbiakra:
 - a) egy teljes és tökéletesen működő belső földgázpiac létrehozása közben szerzett tapasztalatok és az elért előrelépés, valamint a még meglévő akadályok, beleértve a piaci erőfölényt, a piaci koncentrációt, az ellenséges felvásárlásra irányuló vagy versenyellenes magatartás vonatkozásait;
 - b) az ezen irányelv alapján megadott eltérések, beleértve a 26. cikk (4) bekezdése szerinti eltérésnek a küszöbérték esetleges módosítása céljából történő alkalmazását;

* HL: Kérjük, illessze be a dátumot: a 2003/55/EK irányelv hatálybalépését követő év december 31-ig.

- c) milyen mértékben voltak eredményesek az ezen irányelvben foglalt szétválasztási és díjmegállapítási előírások a Közösség gázhálózatához való tisztességes és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés és az azonos szintű verseny biztosításának tekintetében, valamint a gázpiac felhasználók előtti megnyitásának gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi következményei;
- d) a földgázhálózat kapacitása szintjének és a földgázellátás biztonságának vizsgálata a Közösségen belül, különös tekintettel a jelenlegi és várható kínálat/kereslet egyensúlyra, figyelembe véve a területek közötti fennálló reális cserekapacitást és a tárolókapacitások kiépítését (beleértve a piacszabályozás arányosságának kérdését is az említett területen);
- e) különös figyelmet kell fordítani a tagállamokban hozott intézkedésekre, amelyekkel a csúcsigényeket és egy vagy több ellátó kiesését kezelik;
- f) általános értékelés a földgáztermelő, -exportáló vagy -szállító harmadik országokkal fennálló kétoldalú kapcsolatok tekintetében elért haladásról, beleértve a piaci integrációban, kereskedelemben, valamint a harmadik országok hálózataihoz való hozzáférés terén elért haladást;
- g) az ezen irányelv rendelkezéseire nem kapcsolódó esetleges harmonizációs követelmények iránti igény.

Adott esetben az előrelépésről szóló jelentés ajánlásokat és intézkedéseket is tartalmazhat a piaci erőfölény és piaci koncentráció negatív hatásainak kivédésére.

A jelentésben a Bizottság a földgázpiaci ENTSO-val konzultálva megvizsgálhatja egy egységes európai szállításrendszer-üzemeltetőnek a szállításrendszer-üzemeltetők általi létrehozásának megvalósíthatóságát.

- (2) Minden második évben az (1) bekezdésben említett előrelépésről szóló jelentésnek tartalmaznia kell egy elemzést a tagállamok által a közszolgáltatási kötelezettségek kielégítése érdekében hozott különböző intézkedésekről, valamint az ezen intézkedések hatékonyságáról, és különösen a földgázpiacon zajló versenyre gyakorolt hatásáról. Adott esetben a jelentés ajánlásokat is tartalmazhat azokra a nemzeti szinten alkalmazható intézkedésekre vonatkozóan, amelyek segítségével magas közszolgáltatási színvonal érhető el, vagy olyan intézkedésekre vonatkozóan, amelyekkel a piac elzárása megakadályozható.
- (3) A Bizottság ...-ig* az általános felülvizsgálat részeként részletes konkrét jelentést nyújt be az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz, amelyben bemutatja, hogy az IV. fejezet szerinti szétválasztási követelmények milyen mértékben bizonyultak eredményesnek a szállításrendszer-üzemeltetők teljes körű és valódi függetlenségének biztosítása terén, a hatékony és eredményes szétválasztást használva fel viszonyítási alapként.
- (4) A (3) bekezdés szerinti értékeléshez a Bizottság különösen a következő kritériumokat veszi figyelembe: a hálózatokhoz való tisztességes és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés, hatékony szabályozás, a piaci igényeket kielégítő hálózatfejlesztés, torzulást nem okozó beruházásösztönzők, a rendszerösszekötő infrastruktúra fejlesztése, valódi verseny a Közösség energiapiacain, valamint az ellátás biztonságának helyzete a Közösségben.
- (5) A Bizottság – adott esetben, és különösen akkor, ha a (3) bekezdésben említett részletes jelentés megállapítja, hogy a (4) bekezdésben említett feltételek biztosítása a gyakorlatban nem történt meg – konkrét javaslatokat terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé a szállításrendszer-üzemeltetőknek a ...-ig** megvalósítandó, teljes körű valódi függetlenségének biztosítására vonatkozóan.

* HL: Kérjük, illessze be a dátumot: ezen irányelv hatálybalépését 42 hónappal követő időpont.

** HL: Kérjük, illessze be a dátumot: ezen irányelv hatálybalépését 54 hónappal követő időpont.

- (6) A Bizottság legkésőbb 2006. január 1-jéig részletes jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyben bemutatja a földgáz belső piacának kialakításában elért előrelépéseket. Ez a jelentés különösen a következőkre terjed ki:
- a megkülönböztetéstől mentes hálózati hozzáférés megléte;
 - hatékony szabályozás;
 - a rendszerösszekötő infrastruktúra fejlesztése, a tranzit feltételei és az ellátás biztonságának helyzete a Közösségben;
 - a piacnyitás kisvállalkozásokra és háztartási felhasználókra gyakorolt előnyeinek mértéke, különös tekintettel a közszolgáltatási szabványokra,
 - a gyakorlatban mennyire nyitottak a piacok a valódi versenyre, beleértve a piaci erőfölényt, a piaci koncentrációt és az ellenséges felvásárlásra irányuló vagy versenyellenes magatartás vonatkozásait;
 - a gyakorlatban a felhasználók mennyire válhatnak szolgáltatót, illetve tárgyalják újra a díjszabásokat;
 - az árak alakulása, beleértve a beszerzési árakat is, a piacnyitás mértékének függvényében;
 - létezik-e hatékony és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés harmadik fél számára a gáztároláshoz, ha az műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez;

- az ezen irányelv alkalmazása során nyert tapasztalatok, ami a vertikálisan integrált vállalkozásokban a rendszerüzemeltetők tényleges függetlenségét illeti, valamint az a kérdés, hogy vajon kidolgoztak-e olyan további intézkedéseket a funkcionális függetlenség és a számvitel szétválasztása mellett, amelyek a jogi szétválasztással azonos hatásúak.

Adott esetben a Bizottság javaslatokat terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, különösen a magas közszolgáltatási színvonal biztosítása érdekében.

Adott esetben a Bizottság javaslatokat terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, különösen az elosztórendszer-üzemeltetők 2007. július 1. előtti, teljes és valódi függetlenségének biztosítására vonatkozóan. Ahol szükséges, ezek a javaslatok – a versenyjoggal összhangban – a piaci erőfölény, a piac koncentrációja és az ellenséges felvásárlásra irányuló, vagy versenyellenes magatartás kiküszöbölése érdekében végrehajtandó intézkedéseket is tartalmaznak.

53. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 2003/55/EK irányelv ...[-tól/től]* hatályát veszti az említett irányelv átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidővel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül. A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni a II. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

* HL: Kérjük, illessze be a dátumot: ezen irányelv hatálybalépését követően 18 hónappal.

54. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ... -ig* megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Ezeket a rendelkezéseket ...[-tól/-től]* kell alkalmazni, a 11. cikk kivételével, amelyet ...- [tól/-től]** kell alkalmazni.

Amennyiben a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

55. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

* HL: Kérjük, illessze be a dátumot: ezen irányelv hatálybalépését követően 18 hónappal.

** HL: Kérjük, illessze be a dátumot: ezen irányelv hatálybalépését követően 42 hónappal.

56. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

FOGYASZTÓVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

(1) A fogyasztóvédelemre vonatkozó közösségi jogszabályok, különösen a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹, valamint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv² sérelme nélkül a 3. cikkben említett intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy a felhasználóknak:

- a) jogukban álljon olyan szerződést kötni a gázszolgáltatójukkal, amely tartalmazza a következőket:
- a szolgáltató neve és címe;
 - a nyújtott szolgáltatások, azok felajánlott minőségi színvonala, valamint az első csatlakozás időpontja;
 - a kínált karbantartási szolgáltatások fajtái;
 - azok az eszközök és módok, amelyek segítségével az érvényes díjakra és karbantartási költségekre vonatkozó, aktuális információkhoz hozzá lehet jutni;
 - a szerződés időtartama, a meghosszabbítás feltételei, illetve az ellátások és a szerződés megszüntetésének feltételei, és hogy van-e lehetőség a szerződés ingyenes felmondására;
 - kártérítési vagy visszatérítési előírások, ha a szerződésben vállalt szolgáltatás minőségi színvonala nem megfelelő, ideértve a pontatlan és késedelmes számlázást is;

¹ HL L 144., 1997.6.4., 19. o.

² HL L 95., 1993.4.21., 29. o.

- a vitarendezési eljárások kezdeményezésének módja, az f) ponttal összhangban; és
- tájékoztatás a fogyasztói jogokról, beleértve a vitarendezést és valamennyi e pontban foglalt kérdést, amelyeket egyértelműen közölni kell a számlákon vagy a gázipari vállalkozások honlapjain.

A feltételeknek tisztességesnek és előzetesen jól ismertnek kell lenniük. Ezeket az információkat minden esetben a szerződés megkötése vagy visszaigazolása előtt kell megadni. Ha a szerződést közvetítőkön keresztül kötik, az e pontban meghatározott információkat szintén még a szerződés megkötése előtt kell megadni;

- b) megfelelő időben tudomásukra hozzák, ha a szerződési feltételekben módosítás várható, és az értesítéssel együtt felhívják a figyelmüket a felmondási jogra. Az ellátást nyújtók az előfizetőiket megfelelő időben, áttekinthető és érthető módon, közvetlenül tájékoztatják mindenféle díjemelésről, legkésőbb a díjemelés hatályba lépését követő szokásos számlázási időszak lejártát megelőzően. A tagállamok biztosítják, hogy a felhasználók felmondhassák a szerződésüket, ha a gázszolgáltató által ajánlott új feltételeket nem fogadják el;
- c) áttekinthető információt kapjanak az érvényes árakról és díjakról, valamint a gázszolgáltatásokhoz való hozzáférés és használat általános szerződési feltételeiről;

- d) többféle olyan fizetési mód közül választhassanak, amelyek indokolatlanul nem tesznek különbséget a felhasználók között. Az előrefizetési rendszereknek tisztességesnek kell lenniük, és megfelelően kell tükrözniük a várható fogyasztást. A szerződési feltételekben mutatkozó eltérések a szolgáltatónak a különféle fizetési rendszerekből származó költségeit tükrözik. Az általános szerződési feltételeknek tisztességeseknek és áttekinthetőeknek kell lenniük. Megfogalmazásuknak világosnak és érthetőnek kell lennie és nem tartalmazhatnak a fogyasztói jogok gyakorlására vonatkozó nem szerződéses korlátokat, például túlságosan terjedelmes szerződési dokumentációt. A felhasználókat védeni kell a félrevezető vagy tisztességtelen értékesítési módszerekkel szemben;
- e) ne számítsanak fel díjat a szolgáltatóváltásért;
- f) panaszait átlátható, egyszerű és olcsó eljárások során intézzék. Valamennyi fogyasztónak joga van különösen a gázszolgáltató által nyújtott magas színvonalú szolgáltatáshoz és a panaszkezeléshez. Ezek a bíróságon kívül vitarendezési eljárások lehetővé teszik a jogviták tisztességes és gyors – lehetőleg három hónapon belüli – rendezését, és ahol erre a fogyasztó jogosult, visszatérítés és/vagy kártérítés nyújtását. Az eljárásoknak, amennyire lehetséges összhangban kell állniuk, a fogyasztóvédelmi vitákban a bíróságon kívüli vitarendezésért felelős szervezetekre vonatkozó elvekről szóló, 1998. március 30-i 98/257/EK bizottsági ajánlásban¹ meghatározott elvekkel;
- g) a gázhálózatra kapcsolt felhasználókat tájékoztassák arról, hogy – a vonatkozó nemzeti jogszabályok alapján – joguk van a meghatározott minőségű, tisztességes árú földgázzal történő ellátásra;

¹ HL L 115., 1998.4.17., 31. o.

- h) rendelkezésükre álljanak a fogyasztási adataik, továbbá kifejezett megállapodás alapján és díjmentesen lehetőségük legyen arra, hogy bármely nyilvántartásba vett ellátó vállalkozásnak hozzáférést adjanak mérési adataikhoz. Az adatkezelésért felelős fél köteles átadni ezeket az adatokat a vállalkozásnak. A tagállamok meghatározzák azt az adatformátumot és eljárást, amelyek útján a szolgáltatók és a fogyasztók hozzáférhetnek az adatokhoz. E szolgáltatásért a fogyasztónak nem számolhatók fel további költségek;
 - i) megfelelő gyakorisággal megfelelő tájékoztatást kell kapniuk a tényleges gázfogyasztásról és a költségekről ahhoz, hogy szabályozhassák saját gázfogyasztásukat. Ezt az információt olyan elégséges időkeretre vonatkozóan kell megadni, amely figyelembe veszi a felhasználó mérőkészülékének képességeit. Kellően figyelembe kell venni az ilyen intézkedések költséghatékonyságát. E szolgáltatásért a fogyasztónak nem számolhatók fel további költségek;
 - j) záró elszámolást kapjanak a földgázszolgáltató-váltást követően legkésőbb az érintett szolgáltató változását követő hat héten belül.
- (2) A tagállamok biztosítják az intelligens mérési rendszerek bevezetését, amelyek segítséget nyújtanak a fogyasztók gázszolgáltatási piacon történő aktív részvételéhez. Az ilyen mérési rendszerek bevezetése függhet a piac és az egyéni fogyasztók oldalán felmerülő valamennyi hosszú távú költséggel és előnnyel kapcsolatos gazdasági értékeléstől és attól, hogy az intelligens mérés melyik fajtája gazdaságilag ésszerű és költséghatékony, valamint hogy milyen ütemezés mellett valósítható meg.

Az értékelésre ...-ig* sor kerül.

Az említett értékelés eredményeinek függvényében a tagállamok vagy az általuk kijelölt bármely hatáskörrel rendelkező hatóság elkészíti az intelligens mérési rendszerek megvalósításának ütemtervét.

A tagállamok vagy az általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság biztosítják a területükön belül kialakítandó, ilyen mérési rendszerek együttműködtethetőségét és megfelelő figyelmet fordítanak a megfelelő szabványok és legjobb gyakorlatok alkalmazására, valamint a belső földgázpiac fejlesztésének fontosságára.

* HL: Kérjük, illessze be ezen irányelv hatálybalépését három évvel követő időpontot!

II. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

2003/55/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
5. cikk	5. cikk
–	6. cikk
–	7. cikk
6. cikk	8. cikk
9. cikk	9. cikk
7. cikk	10. cikk
–	11. cikk
7. cikk	12. cikk
8. cikk	13. cikk

–	14. cikk
–	15. cikk
10. cikk	16. cikk
–	17. cikk
–	18. cikk
–	19. cikk
–	20. cikk
–	21. cikk
–	22. cikk
–	23. cikk
11. cikk	24. cikk
12. cikk	25. cikk
13. cikk	26. cikk
14. cikk	27. cikk
15. cikk	29. cikk
16. cikk	30. cikk
17. cikk	31. cikk
18. cikk	32. cikk

19. cikk	33. cikk
20. cikk	34. cikk
21. cikk	35. cikk
22. cikk	36. cikk
23. cikk	37. cikk
24. cikk	38. cikk
25. cikk (1) bekezdés (első és második mondat)	39. cikk
–	40. cikk
25. cikk (fennmaradó rész)	41. cikk
–	42. cikk
–	43. cikk
–	44. cikk
–	45. cikk
26. cikk	46. cikk
–	47. cikk
27. cikk	48. cikk
28. cikk	49. cikk
29. cikk	50. cikk

30. cikk	51. cikk
31. cikk	52. cikk
32. cikk	53. cikk
33. cikk	54. cikk
34. cikk	55. cikk
35. cikk	56. cikk
A. melléklet	I. melléklet
